

Gymnázium, SOŠ a VOŠ Ledeč nad Sázavou

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání

(podle RVP ZV)

„Proč? ... Proč ne?“

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1	Vzdělávací program.....	3
1.2	Studijní forma vzdělávání.....	3
1.3	Předkladatel	3
1.4	Zřizovatel.....	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1	Velikost školy	4
2.2	Vybavení školy	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	5
2.5	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	5
2.6	Charakteristika žáků.....	5
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	6
3.1	Zaměření školy.....	6
3.2	Profil absolventa	6
3.3	Organizace přijímacího řízení	6
3.3.1	Přijímací zkouška.....	7
3.3.2	Pravidla pro přestup žáků.....	7
3.4	Organizace maturitní zkoušky.....	7
3.5	Výchovné a vzdělávací strategie	7
3.5.1	Kompetence k učení.....	7
3.5.2	Kompetence k řešení problémů.....	8
3.5.3	Kompetence komunikativní	8
3.5.4	Kompetence sociální a personální.....	8
3.5.5	Kompetence občanské.....	9
3.5.6	Kompetence pracovní	9
3.6	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.7	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	10
3.8	Průřezová témata.....	11
3.8.1	Začlenění průřezových témat do ŠVP	11
3.8.2	Charakteristika jednotlivých projektů	12
4	UČEBNÍ PLÁN.....	14
5	UČEBNÍ OSNOVY	16
5.1	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura.....	16
5.2	Vyučovací předmět: Anglický jazyk	27
5.3	Vyučovací předmět: Francouzský jazyk.....	35
5.4	Vyučovací předmět: Německý jazyk.....	39
5.5	Vyučovací předmět: Ruský jazyk.....	44
5.6	Vyučovací předmět: Občanská výchova.....	51
5.7	Vyučovací předmět: Dějepis	66
5.8	Vyučovací předmět: Zeměpis.....	74
5.9	Vyučovací předmět: Matematika	95
5.10	Vyučovací předmět: Fyzika	104
5.11	Vyučovací předmět: Chemie.....	120
5.12	Vyučovací předmět: Biologie	126
5.13	Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie	133
5.14	Vyučovací předmět: Hudební výchova	138
5.15	Vyučovací předmět: Výtvarná výchova.....	144
5.16	Vyučovací předmět: Tělesná výchova.....	148
6	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	163
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků	163
6.1.1	Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	163
6.1.2	Sebehodnocení žáků.....	163
6.2	Autoevaluace školy	165
6.2.1	Podmínky ke vzdělávání	165
6.2.2	Výsledky vzdělávání	166
6.2.3	Hodnocení průběhu vzdělávání.....	166

6.2.4	Hodnocení výsledků žáků	167
6.2.5	Hodnocení řízení školy	167
6.2.6	Hodnocení úrovně výsledků práce školy	168

Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnázia

1 Identifikační údaje

1.1 Vzdělávací program

osmiletý

1.2 Studijní forma vzdělávání

denní forma vzdělávání

1.3 Předkladatel

Název školy	Gymnázium, SOŠ a VOŠ Ledeč nad Sázavou
Adresa	Husovo náměstí 1, 584 01 Ledeč nad Sázavou
IČ	60126647
Režurní identifikační číslo školy	600011534
IZO	130002097
Ředitel školy	Mgr. Radomír Nulíček e-mail: nulicekr@gvi.cz , telefon: 569 430 501
Koordinátor pro tvorbu ŠVP	Mgr. František Trpišovský e-mail: trpisovskyf@gvi.cz , telefon: 569 430 502
Další kontakty	web: www.gvi.cz

1.4 Zřizovatel

Název	Kraj Vysočina
Adresa	Žižkova 57, 587 33 Jihlava
Právní forma	územní orgán samosprávy
Kontakty	www.kr-vysocina.cz , tel. 564 602 111

Platnost dokumentu
od 1. září 2007

Datum: 24. srpna 2007

.....
Mgr. Radomír Nulíček, ředitel

2 Charakteristika školy

Dne 15. června 1946 hlasatel ledečského rozhlasu přečetl zprávu o založení Reálného gymnázia v Ledči nad Sázavou. Nebylo snadné prosadit v malém venkovském městě s třemi tisíci obyvateli založení střední školy a stejně tak nebylo snadné vytvořit během krátké doby vhodné podmínky pro zahájení výuky v této škole. Do roku 1946 nebyla v okrese Leděč, který byl po dlouhá desetiletí jedním z největších okresů v českých zemích, ani jedna střední škola a mladí lidé byli nuceni dojíždět do středních škol v Havlíčkově Brodě, Čáslavi, Kutné Hoře, Humpolci a Benešově.

V lednu 1946 podaly okresní orgány memorandum o zřízení střední školy v Ledči nad Sázavou. Slavnostní otevření gymnázia se konalo v neděli dne 8. září 1946 za účasti představitelů ministerstva školství, zemské školní rady, činitelů politické správy okresu a obce, za účasti učitelů a přijatých žáků i obyvatel Ledče n. S. a okolí. Vyučování bylo zahájeno v pondělí 9. září 1946. Do školních lavic zasedlo 191 studentů.

Změna v organizaci gymnázia nastala v roce 1990. Vedle čtyřletého studia bylo zavedeno i sedmileté gymnázium. V souvislosti s opětovným zavedením devítileté povinné školní docházky se ze sedmiletého gymnázia stalo osmileté. V roce 2000 maturovali poslední studenti sedmiletého studia, první maturity osmiletého cyklu se pak uskutečnily v roce 2002.

Od 1. 1. 2004 se rozhodnutím Kraje Vysočina sloučilo Gymnázium Leděč nad Sázavou a Vyšší odborná škola a Integrovaná střední škola Leděč nad Sázavou. Vznikl nový subjekt pod názvem Gymnázium, SOŠ a VOŠ Leděč nad Sázavou.

2.1 Velikost školy

Výuka probíhá v osmi třídách osmiletého (4 třídy nižšího a 4 třídy vyššího) gymnázia a čtyřech třídách čtyřletého gymnázia. V těchto třídách každoročně studuje více než 335 žáků.

2.2 Vybavení školy

Výuka žáků probíhá převážně v jedné společné budově na Husově náměstí (tedy v centru města). V této budově je k dispozici 18 učeben.

Výuka odborných předmětů je zajišťována v učebnách fyziky, biologie, zeměpisu, výtvarné výchovy, hudební výchovy, dějepisu, výpočetní techniky, byly též vybudovány tři učebny pro výuku jazyků, učebna pro výuku deskriptivní geometrie. Škola má k dispozici novou laboratoř fyziky, chemie a biologie.

Škola v posledních šesti letech prošla rozsáhlou rekonstrukcí – plynové topení, oprava střechy, výměna všech oken, rekonstrukce vody a elektřiny (dvě etapy), rekonstrukce osvětlení ve všech třídách, výměna školního nábytku, vymalování a oprava omítek a podlah téměř ve všech třídách, rozsáhlá rekonstrukce sociálního zařízení spolu s přístavbou nového sociálního zařízení. Každá třída má několik přípojek k internetové síti, též byl vybudován nový rozvod školního rozhlasu. Pracovní prostředí je proto v souladu s hygienickými a bezpečnostními předpisy, je pravidelně kontrolováno a provádí se pravidelná údržba.

Odborné učebny jsou postupně vybavovány didaktickou technikou – škola vlastní v současné době 5 dataprojektorů propojených s notebookem nebo počítači, které jsou připojeny k internetu; interaktivní tabuli; v každé třídě je televizor připojený většinou k DVD nebo videu.

Každý vyučující jazyků a tělesné výchovy má k dispozici kazetový přehrávač.

Kabinety jsou vybaveny počítači a tiskárnami. Jestliže jsou v kabinetě více než čtyři učitelé, jsou tam počítače minimálně dva. Tyto počty nezahrnují notebooky.

Každý kabinet je připojen k počítačové síti, má přístup na internet včetně interní pošty pedagogů.

Žáci mají k dispozici zdarma kopírku, veškeré náklady na provoz a údržbu hradí SRPG. V současné době mají žáci na chodbách volný přístup k sedmi počítačům připojených na internet. Samozřejmostí je také přístup k počítačům v době volna v počítačové učebně.

Na škole je zřízena školní knihovna, též existují menší žákovské knihovny pro cizí jazyky – dobře je zásobena literatura psaná anglicky, francouzsky, doplněna bude literatura psaná německy a rusky.

Pro výuku základů administrativy využívá škola učebnu s výukovým programem.

Zabezpečení školy – čipový systém, kamerový systém pro vstupy do školy, šatny, chodby, senzorový systém pro zabezpečení významných prostor ve škole.

Žáci mají k dispozici též sál gymnázia, kde působí divadelní soubor, konají se různé besedy, koncerty ap.

Pro výuku tělesné výchovy má škola k dispozici nově vybudovanou sportovní halu za 45 mil. Kč, kde rozměry sálu odpovídají rozměrům házenkářského hřiště, světlost haly je 11 m, hala se dá rozdělit zástěnami na tři sektory (např. 3 hřiště na odbíjenou správných rozměrů). Vedle haly je možno využívat hřiště s umělým povrchem a fitcentrum. Vzdálenost od školy je cca 5 minut. V hodinách TV škola často využívá nově vybudovaný zimní stadion v Ledči nad Sázavou.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole vyučuje dlouhodobě více než 24 pedagogů, z nichž někteří pracují na částečný úvazek. Výuka žáků je zajišťována kvalifikovaně. Podíl mužů v pedagogickém sboru je 1/3, věková skladba je plynule rozložena. Průměrný věk se pohybuje okolo 40 let. Polovinu pedagogického sboru tvoří absolventi tohoto gymnázia.

Pedagogický sbor má optimální odbornou a pedagogickou způsobilost, což umožňuje zajistit kvalifikovanou a aprobovanou výuku všech předmětů a tento fakt se pozitivně projevuje ve výsledcích, které naši žáci dosahují v různých soutěžích (olympiády, sportovní soutěže, ...).

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola dlouhodobě spolupracuje s partnerskými školami v zahraničí, organizuje výměnné pobyty: St. Jean de Monts ve Francii a Lauchhammer v Německu. Škola též organizuje zájezdy do dalších zemí – Anglie, Rakousko. (viz odst. 3.8.2)

Gymnázium se podílí na realizaci okresních kol biologické olympiády kategorie C a D.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je zřízena Školská rada (od roku 2005), která má šest členů (informace o složení, zápisy z jednání – webové stránky školy).

Zástupci rodičů žáků z jednotlivých tříd jsou členy SRPG při gymnáziu. Jsou dalším důležitým partnerem školy. Nejméně dvakrát ročně se scházejí s vedením školy a přenášejí některé informace na třídních schůzkách rodičům a naopak informace od rodičů vedení školy. SRPG podporuje a organizuje některé akce školy, nejvýznamnější je ples gymnázia.

Škola dále spolupracuje s hasičským sborem v Ledči nad Sázavou (ochrana člověka za mimořádných událostí).

Veřejnost je pravidelně informována prostřednictvím webových stránek. Velké množství novinových článků se také objevuje hlavně v místním tisku.

Škola spolupracuje i s dalšími organizacemi v Ledči nad Sázavou, v oblasti kulturní zejména s Městskou knihovnou, Základní uměleckou školou, Domem dětí a mládeže Centrum, občanským sdružením MOLEKUL.

2.6 Charakteristika žáků

Do nižšího stupně 8letého studia gymnázia jsou přijímáni nejlepší žáci z 5. tříd ze základní školy v Ledči nad Sázavou, Světlé nad Sázavou, Zruče nad Sázavou a ostatních menších obcí v okolí Ledče nad Sázavou. Kapacita nižšího a vyššího gymnázia je 235 žáků.

3 Charakteristika ŠVP

ŠVP je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (se změnami provedenými k 1. 9. 2005 a k 1. 7. 2007).

Název školního vzdělávacího programu vychází z výroku irského dramatika George Bernarda Shawa. V doslovném překladu zní výrok takto: „Vidíte věci tak, jak jsou, a ptáte se Proč? A já sním o věcech tak, jak nikdy nebyly, a ptám se Proč ne?“ Myslíme si, že by G. B. Shaw nic neměl proti naší parafrázi svého výroku: Proč studovat, poznávat? ... Proč ne? Vždyť přece ve studiu a poznání je naše jediná síla. Moc měnit nás samotné, svět. Uskutečňovat sny o lepším.

„Proč? ... Proč ne?“

3.1 Zaměření školy

Škola umožňuje všem studentům získat dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všech vzdělávacích oborech. Další odborné znalosti ve zvolených volitelných oborech.

Výuka v prvních letech studia je zaměřena na budování co nejširšího všeobecného rozhledu.

Důraz je kladen na vlastní zodpovědnost žáků za své vzdělání a tedy budování kladného vztahu k celoživotnímu vzdělávání. Hlavním cílem většiny studentů je studium na VŠ.

Prvním cizím jazykem je jazyk anglický. Škola usiluje o prohloubení jazykových dovedností žáků se zaměřením na využití cizího jazyka v praxi. Kvalitní jazykovou výuku podporuje také její organizace – dělení na skupiny. Další cizí jazyk je zařazen do výuky od druhého ročníku, jedná se o německý, francouzský a ruský jazyk. Výuka jazyků se realizuje ve třech nově vybudovaných jazykových učebnách s modernější technikou. Postupně pro jednotlivé jazyky zřizujeme knihovny.

Součástí školního vzdělávacího programu jsou také tematické exkurze, které umožňují žákům seznamovat se s kulturním a přírodním bohatstvím, historií naší vlasti a technickou vyspělostí. V rámci výuky českého jazyka a literatury navštěvují jednotlivé třídy pravidelně divadelní představení v Praze.

Žáci se zapojují do sportovních soutěží, účastní se lyžařského výcviku (je organizován pro studenty sekundy) a dalších sportovních aktivit.

3.2 Profil absolventa

- ŠVP vychovává člověka svobodně jednajícího, tvořivého, s touhou dále se vzdělávat, hledajícího své uplatnění ve světě, člověka, který dokáže rozumně reagovat v životních situacích.
- Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku vybaveni znalostmi, které převyšují poznatky RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech.
- Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku připraveni úspěšně studovat na vyšším stupni osmiletého gymnázia případně na jiné střední škole.
- Žáci získají návyky a dovednosti potřebné pro profesní orientaci – práce s více zdroji informací, týmová práce, prezentace výsledků.
- Žák po absolvování získá doložku o ukončení základního vzdělání.

3.3 Organizace přijímacího řízení

- Přijímací řízení je stanoveno školským zákonem č. 561/2004 Sb., vyhláškou MŠMT č. 671/2004 Sb. a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb. o správním řízení (správní řád).
- Kritéria přijímacího řízení jsou zveřejněny na webových stránkách školy do konce ledna příslušného roku a na nástěnce školy.

- Do prvního ročníku nižšího stupně gymnázia lze přijmout žáky, kteří úspěšně ukončili 5. třídu základní školy.

3.3.1 Příjímací zkouška

- a) může být žákovi na základě vynikajících výsledků na ZŠ prominuta;
- b) koná-li žák přijímací zkoušku, pak je realizována písemně z českého jazyka a matematiky (dovednosti dle RVP ZV). Celkové hodnocení 180 bodů (60 bodů český jazyk, 60 bodů matematika a 60 bodů za prospěch na ZŠ – 4. ročník a 1. pololetí 5. ročníku);
- c) v případě rovnosti bodů rozhodují pomocná kritéria.
- Uchazeči, u kterých byla diagnostikována některá specifická porucha učení či uchazeči se zvláštními potřebami vyplývajícími z jejich zdravotního stavu, mají průběh přijímacích zkoušek upraven (na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny).
- Přesné informace lze najít na webových stránkách školy a na informačních letácích, které každoročně škola vydává.

3.3.2 Pravidla pro přestup žáků

Při přestupu z jiné školy je žák povinen splnit všechny požadavky školního vzdělávacího programu pro nižší stupeň osmiletého gymnázia.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

- Absolvuje-li žák úspěšně osmý ročník osmiletého gymnázia, pak je jeho studium ukončeno maturitní zkouškou.
- Organizaci maturitní zkoušky stanovuje v současné době zákon č. 561/2004 Sb. a vyhláška MŠMT č. 442/1991 Sb.; po vykonání získá žák střední vzdělání s maturitní zkouškou.
- Gymnázium zajišťuje přípravu žáků na čtyři volitelné zkoušky ze společné maturitní zkoušky, a to na zkoušku z matematiky, občanského základu, přírodovědně-technického základu a informačně-technologického základu.
- Přesné informace o průběhu maturitní zkoušky budou zveřejněny na webových stránkách školy, v současné době je maturitní zkouška v této podobě přesunuta na rok 2010.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie jsou společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Vybavit žáka kompetencemi, znamená, že se dokáže v určité přirozené situaci přiměřeně orientovat, provádět vhodné činnosti, zaujmout přínosný postoj. Tedy musí být vybaven souborem vědomostí, dovedností a postojů, kde je vše propojeno.

3.5.1 Kompetence k učení

- Učitel vede žáky k samostatnému objevování při získávání nových poznatků a jejich zpracování; ty vedou k využívání odborné literatury (i cizojazyčné), školní knihovny a internetu přímo v učebně.
- Učitel vede žáky k samostatnosti při vytváření referátů – učitel je pouze konzultantem.
- Učitel motivuje žáky k učení ukázkami využití učiva v praxi.
- Učitel podporuje účast žáků ve všech předmětových soutěžích.
- Učitel žákům doporučuje další vzdělávací aktivity (televize, časopisy, internet, ap.).
- Učitel zařazuje do vyučování práci s chybou.
- Žáci jsou vedeni ke skupinové práci, jejíž výsledky obhajují.

- Žáci se učí stanovovat si dostupné cíle a hodnotit míru jejich dosažení jednak sami sebou, ale i v rámci společné diskuse s ostatními žáky.
- Žáci se naučí orientovat se v širší nabídce informačních zdrojů a využívat tuto skutečnost při tvorbě samostatných prací.
- Učitel vyhledává a podporuje talenty.
- Na konci ročníku a stupně vzdělávání mohou být ve vybraných předmětech aktuálně zařazeny srovnávací testy zejména s ohledem na implementaci autoevaluačních produktů do praxe škol v rámci kraje.

3.5.2 Kompetence k řešení problémů

- Učitel vede žáky k využívání učiva z jiných předmětů (matematika – fyzika, fyzika – zeměpis, český jazyk – cizí jazyk ap.).
- Učitel podporuje žáky při hledání různých postupů při řešení zadaných úloh, upozorňuje žáky na chyby, kterých se mohou dopustit (vede je k vyloučení těchto chyb).
- Žák opakovaně hledá správný postup řešení, jestliže předchozí nevedl k požadovanému výsledku.
- Učitel využívá samostatné práce, laboratorní práce k rozboru problému a stanovení cíle práce.
- Žáci individuálně nebo ve skupinách řeší úlohy, navrhuje a porovnávají různá řešení, vzájemně je hodnotí, učí se vyvozovat závěry z vlastních i cizích chyb.
- Žáci jsou vedeni k orientaci v běžných životních situacích.
- Učitel aplikuje i herní formy řešení problémů vzájemným zadáváním a hodnocením úkolů (např. pomocí PC, internetu, e-mailu, aj.).

3.5.3 Kompetence komunikativní

- Učitel zařazuje samostatná vystoupení žáků – referáty, recitace, soutěže.
- Učitel vede žáky k práci s textem – rozlišování podstatných informací od méně podstatných.
- Žák hodnotí svoji práci i práci spolužáků.
- Žák používá přesnou terminologii při vlastních úvahách, obhajobách prací atd.
- Žák prezentuje poznatky z exkurzí.
- Žák vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.
- Učitel podporuje vhodný zásah žáků do výuky (dotaz, rozšiřující informace, upozornění na chybu) a adekvátně na něj reaguje.
- Učíme žáky vhodné komunikaci mezi sebou, s pedagogy i mimo školu.
- Učitel rozvíjí komunikativní dovednosti řízenou diskusí k učivu, která má souvislost s aktuálními problémy.
- Vytváříme podmínky pro komunikaci v cizích jazycích. Rozvíjíme vztahy s jinými školami a subjekty (projekty, mimoškolní aktivity, videokonference).
- Učitel podporuje vhodný zásah žáků do výuky (dotaz, rozšiřující informace, upozornění na chybu) a adekvátně na něj reaguje.

3.5.4 Kompetence sociální a personální

- Učitel využívá v hodinách skupinovou práci a také podporuje řešení úloh v malých skupinách.

- Žák je veden k tomu, aby se podílel na vytváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými žáky, aby dokázal pomoci druhým.
- Žák respektuje různá hlediska a čerpá z toho pro sebe poučení.
- Učitel vyhledává a podporuje talenty pomocí soutěží.
- Žáci jsou vedeni k respektování pravidel chodu školy, na nichž se sami podílejí.
- Žáci umí vyjadřovat vlastní stanoviska (i opačná). Žáci jsou vedeni, aby vyslechli názory druhých a přiměřeně na ně reagovali.
- Učitel formuje sportovní činností v žácích žádoucí návyky ve vztahu k vlastnímu zdraví.
- Učitel vytváří hodnotné mezilidské vztahy, atmosféru tolerance a potlačení xenofobie.
- Učitelé vyžadují dodržování stanovených pravidel chodu školy, třídy, řádu odborné učebny ap.
- K nabytí kompetencí přispívají i výměnné pobyty s partnerskými školami, kdy žáci buď pobývají v rodinách, nebo hostí svého kamaráda.
- Při vytváření těchto kompetencí pomáhá rovněž lyžařský výcvikový kurz.

3.5.5 Kompetence občanské

- Učitelé vedou žáky k přijetí pravidel platných při realizaci konkrétní činnosti ve škole a k poznávání zásad bezpečnosti a zdravého životního stylu.
- Žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
- Učitel důsledně kontroluje plnění uložených úkolů.
- Učitel volí vhodnou tematiku pro referáty – cizí země, cizí kultury, zahraniční osobnosti.
- Žák se učí prezentovat na veřejnosti sám sebe a život školy (školní časopis, média).
- Učitelé vedou žáky k toleranci vůči jiným kulturám.
- Učitel vede žáky k přijetí pravidel platných při realizaci praktických činností ve škole a k poznávání zásad bezpečnosti a zdravého životního stylu.
- Žák chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.

3.5.6 Kompetence pracovní

- Učitel zařazuje práci s technikou a různými materiály - laboratorní cvičení, výtvarné práce ap.
- Učitel podporuje žáky, aby si stanovili vlastní postup práce, kontrolu výsledků, zhodnocení výsledků.
- Učitelé vedou žáky k poznání zásad bezpečnosti práce, ochrany svého zdraví i druhých, ochrany kulturních a společenských hodnot.
- Učitel vede žáky, aby úkoly plnili ve stanoveném termínu.
- Využijeme exkurzí, aby teoretické poznatky byly doplňovány i ukázkami z praxe a žáci měli možnost sledovat vliv lidské činnosti na okolí.
- Žáci jsou seznamováni se světem práce – exkurze, besedy atd.
- Žáci mohou prezentovat vlastní výsledky práce (charitativní akce, výzdoba školy atd.).
- Žáci získávají pracovní návyky i zadáváním domácích úkolů, zpracováním laboratorních protokolů či seminárních prací a referátů.

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je realizováno v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcími předpisy. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd. Při tomto vzdělávání je nutné vytvářet žákům podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání.

Speciální vzdělávací potřeby zjišťuje se souhlasem zákonného zástupce žáka školské poradenské zařízení a škola o nich musí být prokazatelně informována. Hodnocení jsou průběžně aktualizována.

K žákům se specifickými poruchami přistupujeme individuálně po konzultacích s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny. Individuální přístup k žákovi řeší společně výchovný poradce, třídní učitel, příslušný vyučující ve vzdělávacím oboru ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka.

Každý žák má vypracovaný individuální přístup (zkoušení písemné nebo ústní, jiný časový interval, ap.). Pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke studiu a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Žákům jsou zajišťovány potřebné materiálně-technické podmínky a v případě potřeby pak speciální didaktické a kompenzační učební pomůcky přizpůsobené individuálním potřebám žáka.

Vzhledem k prostorovému řešení budov nejsme školou s bezbariérovým přístupem.

Způsob hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- vychází ze znalosti postižení či znevýhodnění a zohledňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení či znevýhodnění žáka
- projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími
- třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě (podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace)
- vyučující respektují doporučení školského poradenského zařízení (volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení či znevýhodnění)

Zákonní zástupci žáků se studijními problémy jsou včas informováni, ve vzájemné spolupráci se hledá řešení.

Individuální vzdělávací plán může povolit ředitel školy žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami. O povolení individuálního vzdělávacího plánu rozhodne ředitel na základě žádosti zletilého žáka nebo žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka. Žádost z důvodu speciálních vzdělávacích potřeb musí být doplněna písemným doporučením školského poradenského zařízení.

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Přístup k nadaným a mimořádně nadaným žákům se uskutečňuje v souladu s ustanoveními školského zákona a prováděcími předpisy a po projednání s příslušným školským poradenským zařízením, přičemž jsou zohledněny specifické dovednosti žáka.

Výchova a vzdělávání nadaných žáků vyžaduje schopnost pedagoga identifikovat takového žáka a vytvořit pro něj optimální vzdělávací prostředí. K tomu slouží další vzdělávání učitelů, které vede pedagogy ke schopnosti dát žákovi příležitost projevit nadání, trvale ho motivovat a vytvořit pro něj prostředí podporující jeho talent.

Při studiu je těmto žákům věnována individuální péče, především prostřednictvím jejich zapojení do různých soutěží a metodickou pomocí při řešení náročnějších úkolů.

Pomocí jsou jim také konzultační hodiny, různé kroužky, nepovinné předměty (např. Tv, biologie, další cizí jazyk).

Mimořádně nadaný žák může být vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu s ohledem na osobnost žáka a druh jeho nadání.

3.8 Průřezová témata

Povinnou součástí gymnaziálního vzdělávání jsou kromě vyučovacích předmětů také průřezová témata. Slouží k formování postojů, hodnot, jednání žáků a jsou realizována při výuce formou integrace v jednotlivých vyučovacích předmětech (viz následující tabulka).

3.8.1 Začlenění průřezových témat do ŠVP

Tematické okruhy průřezových témat	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
<i>Osobnostní a sociální výchova (OSV)</i>				
Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání	Čj, Vv, On, Bi, Hv, Z, IVT	Čj, Vv, Hv, Bi, IVT	Vv, On, Hv, Bi, IVT	Vv, Hv, Bi, IVT, F
- sebepoznání a sebepojetí	Vv, Hv, Z, F, IVT	Čj, Vv, Hv, F, IVT	Vv, Hv, Bi, IVT, F	Čj, Vv, On, Hv, Nj, IVT, Aj, Fj
- seberegulace a sebeorganizace	Vv, Tv, Hv, IVT	Vv, Tv, Hv, IVT	Vv, Tv, Hv, IVT	Vv, On, Tv, Hv, IVT
- psychohygiena	Vv, Tv, Hv, IVT, F	Vv, Tv, Hv, F	Vv, On, Tv, Hv, IVT, F	Vv, Tv, Hv, F
- kreativita	Čj, D, Vv, Tv, Hv, IVT	Čj, Vv, Tv, Hv, IVT	Čj, Vv, On, Tv, Hv, IVT	Čj, Vv, Hv, Tv, IVT
Sociální rozvoj - poznávání lidí	Čj, Vv, On, Hv, Tv	Vv, On, Fj, Tv, Hv, Z	Vv, Hv, Tv	Čj, D, Vv, Hv, Tv
- mezilidské vztahy	Čj, D, Vv, Hv, F	Vv, On, Fr, Hv, Aj, Fj	D, Vv, Fj, Hv, Aj, Rj, Fj	Vv, Hv, On, F, Z
- komunikace	Čj, D, M, Vv, Hv, F, Aj, Z, Bi, On, Tv, Fj, Rj	Čj, M, IVT, Vv, Tv, Aj, Rj, Fj, On, Hv, Bi, F	Čj, M, Vv, Hv, Aj, Rj, Nj, Fj, Bi, F	Čj, Aj, M, Vv, Hv, IVT, Bi, Rj, Tv, Nj, F
- kooperace a kompetice	M, Bi, Tv	M, Bi, Tv	Hv, M, Vv, Bi, IVT, Tv, Nj	Hv, M, IVT, Vv, Bi, Tv, Nj
Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	D, M, Bi, F	Čj, M, Bi, F	D, M, Vv, Hv, Aj, Bi, F, On, Ch	Čj, M, Vv, Hv, Aj, Bi, Ch, On, F
- hodnoty, postoje, praktická etika	Čj	Čj, On, Z	HV, On, Vv	D, Hv, Vv, Z
<i>Výchova demokratického občana (VDO)</i>				
Občanská společnost a škola	On	M, On	D	On, Fj
Občan, občanská společnost a stát	D, On, Z	Z	D, Fj, Z	D, On, Fj, Z, Rj, Aj
Formy participace občanů v politickém životě	On	On	D	D
Principy demokracie jako formy vlády a	D, Z, F	D, On, Z, F	F, Z	D, F

způsobu rozhodování				
<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS)</i>				
Evropa a svět nás zajímá	Čj, Vv, Hv, Z	Čj, D, Aj, M, Vv, Hv, On, Fj, Nj	Čj, D, Aj, M, Vv, Hv, On, Rj, Nj	Čj, D, M, Vv, Hv, Aj, Rj, On, Fj, Nj
Objevujeme Evropu a svět	Čj, Z, Fj	Čj, Fj, Z, F	D, On, Hv, F	D, Fj, Hv, Aj, F
Jsme Evropané	D, Vv, Hv	D, Vv, On, Hv, Z	Čj, Vv, On, Hv	D, Vv, Hv, Z
<i>Multikulturní výchova (MUV)</i>				
Kulturní difference	D, Z	Fj, Z	D, Nj, Aj, Z	Fj, Nj, Aj, Rj
Lidské vztahy	On, F	D, On, Fj, Aj	D, Nj, Aj	Čj, On, F
Etnický původ	On, Z	D, Z	Z	D
Multikulturalita	Čj, Z	Z	On, Fj, Z	
Princip sociálního smíru a solidarity		On	On	
<i>Environmentální výchova (ENV)</i>				
Ekosystémy	Bi, Z, F	Bi, F	Bi, F, Z	Bi, Fj, F, Z
Základní podmínky života	D, Bi, Z	D, Bi	Bi, Z	D, Fj, Ch, Bi
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z, Bi	Bi, On, Fj	D, Vv, Hv, Ch, Bi, Aj, Z	D, Z, Vv, Fj, Nj, Rj, Bi, Hv, On, Aj
Vztah člověka k prostředí	Čj, D, M, Bi, Z, F	M, Bi, Fj, F	D, M, Bi, F, Ch, Z	Čj, D, M, Nj, Bi, F, On, Z
<i>Mediální výchova (MEV)</i>				
<i>Receptivní činnosti</i>				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Z		D	Čj, On
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Z	Čj	Čj, On	Čj, D, M
Stavba mediálních sdělení		Čj		Čj
Vnímání autora mediálních sdělení			Čj, Vv, Hv	Čj, Vv, Hv
Fungování a vliv médií ve společnosti	Čj, F	On, Aj, F	D, Hv, F	Čj, D, Fj, F, Nj, Hv, Aj
<i>Produktivní činnosti</i>				
Tvorba mediálního sdělení			On, IVT	Čj, IVT, Aj
Práce v realizačním týmu		On	IVT	On, IVT

3.8.2 Charakteristika jednotlivých projektů

Výměnné pobyty - Francie

Součástí výuky francouzského jazyka jsou pravidelné pobyty studentů ve Francii v St. Jean de Monts, na břehu Atlantického oceánu. Spolupráce mezi naší školou a Collège Pays du Monts byla navázána již v roce 1996 a od té doby se výměna studentů realizuje každé dva roky.

Jejím cílem je nejen upevnění a prohloubení znalostí francouzského jazyka, ale pobytem v rodinách se studenti učí vnímat i životní styl a kulturu jiného národa.

Během týdenního pobytu se žáci zapojují do výuky všech předmětů ve škole a rovněž je pro ně připraven bohatý program sportovních a kulturních akcí.

Tyto výměny jsou reciproční, tzn., že naši studenti pobývají ve Francii vždy na podzim a naopak mladí Francouzi tráví v našich rodinách Velikonoce.

V mnoha případech takto navázané vztahy přerostly v mnohaletá přátelství a tak následně motivuje naše studenty ke studiu cizích jazyků.

Výměnné pobyty – Německo

Výměnné pobyty se uskutečňují s Gymnáziem Lauchhammer ve spolkové zemi Braniborsko. Po návštěvě učitelů němčiny v Lauchhammeru v roce 1997 byla sepsána smlouva o vzájemné výměně studentů.

Žáci jsou při týdenním pobytu ubytováni v rodinách, navštěvují vyučování a jsou pořádány exkurze. Žáci mají možnost navštívit Drážďany, Berlín a okolí Lauchhammeru s bývalými hnědouhelnými doly. Žáci mohou porovnávat život v rodinách, zvyky a životní úroveň. Cílem pobytu je rovněž zdokonalování dorozumívacích schopností a srovnávání průběhu vyučování u nás a v Německu.

Výměnný pobyt se uskutečnil celkem čtyřikrát, ve dvouletých intervalech, poprvé v roce 1998. Obvykle se zájezdu účastní 20 žáků a 2 učitelé jako doprovod, autobus je využíván také německou stranou. Pro německé žáky se připravují exkurze do Prahy a většinou také do Kutné Hory a Koněpruských jeskyní. Probíhají také sportovní utkání ve volejbale. Pro snadnější seznámení je navázán kontakt ještě před výměnou prostřednictvím dopisů, které jsou odeslány do Německa.

Lyžařský výcvikový kurz – LVZ

Žáci sekundy se v rámci předmětu tělesná výchova účastní lyžařského výcvikového kurzu. Lyžařský kurz trvá 8 dní a je zařazen do zimního období v závislosti na povětrnostních podmínkách. Žáci absolvují základy sjezdového a běžeckého lyžování. Kurz zajišťují učitelé TV a ostatní pedagogové, kteří jsou instruktory školního lyžování.

Úkolem je rozvíjet pohybové dovednosti žáků, vztah k zimním sportům. Kurz také pomáhá rozvíjet klíčové kompetence u žáků a obsahuje některé části průřezových témat.

Kurz první pomoci

Tento kurz zajišťuje Krajský úřad kraje Vysočina v Jihlavě. Dále spolupracujeme s Červeným křížem a rychlou záchrannou službou v Ledči nad Sázavou.

Žáci se seznámí se zásadami první pomoci. Pozitivním jevem je, že u tohoto školení převládá praktický výcvik. Žáci si mohou prohlédnout vybavení sanitky rychlé záchranné služby. Kurz je zakončen návštěvou a prohlídkou požární stanice v Ledči nad Sázavou.

Program primární prevence sociálně patologických jevů

Škola získává od kraje Vysočina dotaci ve výši Kč 30.000,-- za účelem zajištění realizace projektu „Program primární prevence sociálně patologických jevů“ v rámci programu „Preventivní programy realizované školami a školskými zařízeními“, jehož autorem je výchovný poradce.

Nárůst sociálně patologických jevů různého druhu (užívání drog, gamblerství, workoholismus, agresivita, šikana, ozbrojování, nesnášenlivost, komerční sex) stále více ohrožuje zdravý vývoj dětí a mládeže. Nejpostiženější skupinou, kde je zaznamenáván trvalý vzestup některých jevů, je středoškolská mládež. Je zaznamenán značný věkový posun směrem dolů, kdy jsou žáci ZŠ a SŠ konfrontováni nejen s alkoholem a tabákovými výrobky, ale i jinými drogami (hlavně konopné a taneční drogy). Cílem našeho Programu je vzniku těchto jevů na naší škole předcházet, a vyskytnou-li se, účinně je potlačovat.

4 Učební plán

Učební plán školního vzdělávacího programu v základním vzdělávání Gymnázia Ledec nad Sázavou

Vyučovací předmět	Jazyk a jazyková komunikace		Matematika a její aplikace	Člověk a společnost		Člověk a příroda				Umění a kultura		Člověk a zdraví		Člověk a svět práce	Informační a komunikační technologie	Disponibilní časová dotace	Celková dotace
	Český jazyk a literatura	Cizí jazyk		Dějepis	Výchova k občanství	Fyzika	Chemie	Přírodopis	Zeměpis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova				
	15	12	15	11				21		10		10		3	1	24	122
Český jazyk	15															3	18
Anglický jazyk		12														3	15
Matematika			15													3	18
Dějepis				8													8
Občanská výchova					3							1		1		1	6
Fyzika						8											8
Chemie							4							0,5		0,5	5
Biologie								3				1		0,5		3,5	8
Zeměpis									6							2	8
Inform. a kom. techn.														1	1	1	3
Hudební výchova										4							4
Výtvarná výchova											6						6
Tělesná výchova													8				8
Volit. předmět 1 Další cizí jazyk																7	7
	15	12	15	8	3	8	4	3	6	4	6	2	8	3	1	24	122

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Začlenění průřezových témat je uvedeno v podkapitole Začlenění průřezových témat.
2. Další cizí jazyk čerpá 7 hodin vázané disponibilní dotace a je veden jako volitelný předmět 1, škola žákům nabízí francouzský jazyk, německý jazyk a ruský jazyk. Žák si na gymnázium musí volit další cizí jazyk v návaznosti na další studium na vyšším stupni gymnázia.
3. Vyučovací předmět Občanská výchova vychází ze vzdělávacího obsahu Výchova k občanství; v předmětu je integrována část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví s časovou dotací 1 hodiny a tématický okruh Svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce s časovou dotací 1 hodiny.

4. Ve vyučovacích předmětech Chemie a Biologie je integrován tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce s časovou dotací 0,5 hodiny na každý předmět.
5. Ve vyučovacím předmětu Informační a komunikační technologie je integrován tematický okruh Využití digitálních technologií ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce s časovou dotací 1 hodiny.
6. Vyučovací předmět Biologie vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Přírodopis a je v něm integrována část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví s časovou dotací 1 hodiny.
7. Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Tělesná výchova a Výchova ke zdraví; předmět je realizován ve všech ročnících s časovou dotací 2 hodiny, v sekundě je zařazen LVZ.

Učební plán Gymnázia Ledeč nad Sázavou – nižší gymnázium osmiletého cyklu

	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA	CELKEM
Český jazyk	5(1)	5	4	4(1)	18(2)
Anglický jazyk	5(5)	4(4)	3(3)	3(3)	15(15)
Matematika	5(1)	5	4	4(1)	18(2)
Dějepis	2	2	2	2	8
Občanská výchova	1	1	2	2	6
Fyzika	2(1)	1	2,5(0,5)	2,5(0,5)	8(2)
Chemie			2,5(0,5)	2,5(0,5)	5(1)
Biologie	2(1)	1	2	3(1)	8(2)
Zeměpis	2	2	2	2	8
Inform. a kom. technika	1(1)	1(1)	1(1)		3(3)
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1(1)	1(1)	6(2)
Tělesná výchova	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	8(8)
Volitelný předmět 1 Další cizí jazyk		3(3)	2(2)	2(2)	7(7)
Celkem	30(12)	30(10)	31(10)	31(12)	122(44)

5 Učební osnovy

5.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech nižších ročnících Gymnázia. Ve třídách prima a sekunda mu věnujeme pět hodin týdně, ve třídách tercie a kvarta se mu vyučuje čtyřikrát v týdnu. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Do vyučování začleňujeme jednotlivá průřezová témata.

Tento předmět zaujímá v učebním plánu čelné místo. Žákům poskytuje nezbytné předpoklady pro vedení úspěšné komunikace ve společnosti, podstatným způsobem rozvíjí jejich myšlení a podmiňuje jejich úspěšnost v ostatních předmětech i v dalším vzdělávání.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek, které se navzájem prolínají: *jazykové výchovy, komunikační a slohové výchovy a literární výchovy*.

V *jazykové části* žáci získávají potřebné znalosti a dovednosti pro osvojení spisovné podoby českého jazyka. Žáci jsou vedeni k přesnému a logickému myšlení, které je základem jasného a srozumitelného vyjadřování.

V *komunikační a slohové výchově* se žáci věnují různým jazykovým sdělením a učí se jim rozumět. Učí se správně analyzovat text a posoudit jeho dosah, učí se kultivovaně mluvit a psát.

V *literární části* žáci poznávají různé literární texty, na nichž se učí rozpoznávat jednotlivé literární druhy a žánry. Učí se formulovat vlastní názory na přečtený text a získávají čtenářské návyky a kladný vztah k literatuře. Prostřednictvím přečtených textů mohou být žáci pozitivně ovlivněni, mění se jejich postoje a obohacuje se jejich duchovní život.

Výuka probíhá ve kmenových třídách, příležitostně v učebnách informatiky. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů, žáci navštěvují knihovny, divadla, pracují s knihami a studují texty na internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- nabízí žákům metody, které je povedou k samostatné práci
- zadává žákům samostatné práce, které vyžadují aplikaci teoretických poznámek
- zadává žákům motivační úkoly
- požaduje od žáků prezentaci výsledků úkolů
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady a náměty
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb
- vede žáky k aplikaci pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytná znalost pravidel českého jazyka
- vede žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění

Kompetence komunikativní

Učitel:

- umožňuje žákům prezentovat vlastní názory
- umožňuje prostor pro prezentaci vlastních názorů
- vyžaduje od žáků využívání informačních technologií

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje dostatek situací, které povedou k uvědomění si individuálních rysů ostatních lidí
- klade důraz na týmovou spolupráci a kooperativní vyučování
- vytváří situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
- volí formy práce, které prolínají různorodý kolektiv třídy
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává žákům konkrétní příklady z běžného každodenního života
- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k hodnocení vlastní práce i práce spolužáků a předkládání návrhů na zlepšení
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů

Předmět: Český jazyk a literatura			
Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
• správně třídí slovní druhy • tvoří spisovné tvary domácích slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci	Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa	Tvarosloví	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Z – místní názvy
• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • v písemném projevu	Větné členy Věta jednoduchá Souvětí	Skladba	

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
zvládá morfologický i syntaktický pravopis v jednoduché větě a souvětí			
• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • vhodně využívá prvků zvukové stránky slova a věty vzhledem ke komunikačnímu záměru	Hlásky Spisovná a nespisovná výslovnost Zvuková stránka slova a věty	Zvuková stránka jazyka	Bi – mluvidla
• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Jazyk spisovný a nespisovný Nářečí, slang, argot	Rozvrstvení národního jazyka	Multikulturní výchova - multikulturalita
• samostatně pracuje se základními jazykovými příručkami	Pravidla českého pravopisu SSČ Stručná mluvnice česká	Jazykové příručky	
• vytvoří výstižné a jazykově správné krátké útvary	Telegram, podací lístek Inzerát Objednávka Zpráva, oznámení	Jednoduché komunikační žánry	
• odlišuje soukromé a úřední zaměření dopisu • vyjadřuje se odpovídajícími jazykovými a stylistickými prostředky	Dopis úřední Dopis osobní	Dopis	Sociální rozvoj - vztah k druhému CJ – pozdrav, rozloučení
• odlišuje různé druhy popisu • využívá vhodné jazykové a stylistické prostředky	Popis budovy, místnosti Popis postavy, krajiny Popis pracovního postupu	Popis	Osobní rozvoj - schopnost poznání VV – odlišné pojetí reality (realismus, impresionismus ...)
• formuluje hlavní myšlenky přečteného textu • vytvoří výstižné výpisky a výtah		Výtah a výpisky	
• vytvoří přehledný, koherentní text • využívá významově bohatou a působivou slovní zásobu	Posloupnost vypravování Vyprávění podle obrázku Dokončení příběhu	Vypravování	
• rozlišuje základní literární žánry,	Lyrika Epika	Literární druhy	Mediální výchova - propojení – literatura-

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Drama Poezie a próza		film, televize
charakterizuje lidovou slovesnost, rozpozná její nejdůležitější útvary	Pověst Pohádka Mýtus	Lidová slovesnost	HV – lidová píseň
- charakterizuje útvary starověké literatury - uvede významné představitele	Řecké báje a mýty Epos Vznik divadla Starý zákon	Starověká literatura	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – kořeny evropské kultury D – historické souvislosti VV – starověké
- rozlišuje umělecký text od neuměleckého - vyhledá jevy, které činí text uměleckým	Dobrodružná literatura Dětský hrdina	Za dobrodružstvím	OSV – problémy v mezilidských vztazích, hodnoty, postoje
rozlišuje tematické zaměření uměleckých textů	Historické příběhy Fantastické příběhy Dobrodružné příběhy Téma přírody v literatuře	Tematicky různorodá literatura	Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí VV – téma přírody, historie ... ve výtvarném umění

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
- využívá ve větách vhodných slov - rozpoznává přenesená pojmenování	Slova jednoznačná, mnohoznačná Synonyma, homonyma Sousloví, rčení	Význam slova	
- rozpoznává v textu základní termíny - využívá vhodně citově zabarvených slov ve vlastních textech	Odborné názvy Slova citově zabarvená	Rozdělení slovní zásoby	OSV – sebepoznání a sebepojetí
- odlišuje různé způsoby tvoření slov - dokládá na příkladech z textu nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby	Základní způsoby tvoření slov Odvozování Skládání Zkracování	Tvoření slov	
- rozlišuje neohebná slova - vhodně je užívá v	Neohebné slovní druhy	Tvarosloví	

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
textu • rozpoznává prostředky charakteristické pro jednotlivé věty • využívá znalostí při tvorbě vlastních jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje hlavní a vedlejší věty • poznává a určuje jednotlivé druhy vět	Druhy vět podle postoje mluvčího Základní a rozvíjející větné členy Druhy vedlejších vět	Skladba	OSV - komunikace
• správně tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá	Psaní i/y v koncovkách podstatných a přídavných jmen Shoda přísudku s podmětem Psaní velkých písmen ve vlastních jménech	Pravopisné jevy	
• vhodně využívá jazykové a stylistické prostředky vzhledem k záměru	Popis výrobku Popis uměleckého díla	Popis	OSV – rozvoj schopností poznávání VV – umělecké dílo
• dovede vystihnout povahu člověka, jeho schopnosti atd. přiměřenými jazykovými a stylistickými prostředky	Charakteristika	Charakteristika	OSV – poznávání lidí; hodnoty, postoje
• tvořivě používá jazykové prostředky, které vyvolávají citovou působivost textu	Líčení krajiny	Líčení	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
• zpracuje výtah z odborného textu • shrne hlavní myšlenky	Výtah z odborného textu	Výtah	
• formuluje žádost • správně vytvoří písemnou formu žádosti	Žádost	Žádost	OSV - komunikace
• vytvoří životopis vzhledem k jeho cíli	Vlastní životopis Životopis jiné osoby Strukturovaný životopis	Životopis	

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci	Vypravování ukázky z knihy, scény z filmu Vlastní tvořivé psaní	Vypravování	Mediální výchova – interpretace mediálních sdělení a reality
odlišuje prostředky psaného a mluveného projevu	Obecné poučení	Projev mluvený a psaný	OSV - komunikace

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
- charakterizuje středověkou literaturu - rozlišuje žánry středověké literatury - má přehled o nejdůležitějších literárních dílech daného období	Evropská starověká literatura Staroslověnské písemnictví Vznik česky psané literatury Literatura předhusitská a husitská	Středověká literatura	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá D – historické souvislosti
- charakterizuje literaturu humanistickou u nás i ve světě - používá termíny – renesance a humanismus - má přehled o základních textech a nejdůležitějších osobnostech tohoto období	Renesance a humanismus v Evropě Humanistická tvorba v Čechách	Renesanční literatura	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá D – historické souvislosti VV – renesance ve výtvarném umění
rozliší intertextovost a objasní její funkci	Pohádka lidová a autorská	Mezitextové vztahy	Mediální výchova – zpracování témat v jiných druzích umění VV – ilustrace
- rozlišuje literární útvary - zhodnotí účinek na čtenáře	Zvířecí pohádka Bajka Povídky o zvířatech	Téma zvířete v literatuře	
- rozlišuje základní druhy humoru - vystihne funkci jednotlivých útvarů, jejich účinek na čtenáře	Útvary a postupy humoristické literatury	Humoristická literatura	Mediální výchova – zpracování témat v jiných druzích umění VV - karikatura

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
- rozlišuje význam přenesených pojmenování, zvl. ve frazémech - rozpoznává přejatá slova pravopisně počestělá a slova psaná původním pravopisem	Přenášení slovního významu Spojování slov v sousloví Aktivní a pasivní slovní zásoba Přejímání slov z cizích jazyků	Nauka o slovní zásobě	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
- tvorí spisovné tvary jmen cizího původu a vědomě jich užívá - správně vyslovuje běžně užívaná cizí slova	Skloňování obecných podstatných jmen cizího původu Nesklonná cizí jména Skloňování cizích vlastních jmen Výslovnost cizích jmen	Tvarosloví	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
využívá poznatků o jazyce ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu	Psaní i/y v koncovkách Psaní předpon s/z/vz Psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	Pravopis	
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - využívá poznatků o významových vztazích ve větě k vytváření výstižných a věcných textů	Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami Souvětí souřadné Významové poměry mezi větnými členy Souvětí souřadné a podřadné Interpunkce v souvětí	Skladba	
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk a zdůvodní jejich užití - využívá znalostí o jazyce při tvorbě jazykových projevů podle komunikační situace	Indoevropské jazyky Slovanské jazyky Spisovná a nespisovná čeština Jazyková kultura	Obecné výklady o českém jazyce	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
využívá základů studijního čtení, vyhledává klíčová slova	Odborný text a práce s ním	Výtah	
využívá jazykové a stylistické prostředky k vytvoření věcného i citově zabarveného textu	Charakteristika literární postavy	Charakteristika	
odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení	Výklad mluvený a psaný	Výklad	Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
formuluje myšlenky a názory v logickém sledu			
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	Umělecký popis	Líčení	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- využívá poznatků o jazyce a stylu k vlastní tvořivé práci - vyjádří vlastní postoj ke sdělovanému obsahu	Úvahový postup Druhy úvahy	Úvaha	OSV - komunikace
- rozlišuje různé komunikační situace a cíle - vhodně užívá komunikačních prostředků vzhledem k jejich funkci	Funkční styly Slohové postupy a útvary Vyhledávání a třídění informací	Souhrnné poučení o slohu	

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
- uceleně reprodukuje přečtený text - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	Obrazná pojmenování (personifikace, metafora ...)	Literární teorie	
- vymezuje období NO - má přehled o základních dílech první poloviny 19. století	Národní obrození – fáze Ohlasová poezie K. H. Mácha K. J. Erben B. Němcová K. H. Borovský	Národní obrození	Výchova demokratického občana – občanská společnost D – historické souvislosti
- charakterizuje směry - má přehled o základních dílech tohoto období	Nejvýznamnější představitelé romantismu a realizmu	Světová literatura v 18. a v 19. století	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá CJ – kulturní souvislosti
má přehled o představitelích a základních dílech tohoto období	Májovci Ruchovci Lumírovci Próza v tomto období	Česká literatura v 2. pol. 19. st.	
rozezná typy	Téma v různých	Historické osobnosti v	OSV – hodnoty,

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v textu	žánrech	literatuře	postoje D – historické souvislosti

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
- pracuje s bohatou slovní zásobou - využívá aktivní slovní zásoby k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu	Slovo a sousloví Jádro slovní zásoby Významové vztahy mezi slovy Rozvrstvení slovní zásoby	Slovní zásoba	
- rozlišuje části slov - chápe významy slov	Zásady tvoření slov v češtině Morfémy	Nauka o tvoření slov	
- správně třídí slovní druhy - dává věci a pojmy do vztahů - tvoří spisovné tvary slov a vědomě je užívá	Slovní druhy Slova ohebná Slova neohebná	Tvarosloví	
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - využívá poznatků ze skladby k formulaci složitějších myšlenek a k porozumění složitějšímu sdělení	Stavba věty a souvětí Věty jednočlenné a dvojčlenné Druhy vět a souvětí Řeč přímá a nepřímá Nepravidelnosti větné stavby Pořádek slov v české větě	Skladba	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický - samostatně pracuje s jazykovými příručkami	Psaní velkých písmen Další pravopisné jevy Norma a kodifikace	Pravopis	
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - dbá na vhodnou zvukovou podobu věty	Hlásky a hláskové skupiny Větný přízvuk a větná melodie	Zvuková stránka jazyka	
• využívá obecných	Projev mluvený a psaný	Obecné výklady o	Výchova k myšlení

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
poznatků o jazyce k samostatné tvorbě sdělení	Skupiny jazyků Vývoj českého jazyka Útvary českého jazyka	jazyce	v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
- rozlišuje různé komunikační situace - v mluveném projevu vhodně využívá verbálních a neverbálních prostředků	Dílčí obory jazykovědy Kultura jazyka, kultura řeči	Jazykověda	
- formuluje hlavní myšlenky textu - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, věcnost a výstižnost	Výklad	Výklad	
odlišuje objektivní a subjektivní sdělení	Popis pracovního postupu Popis uměleckého díla Subjektivně zabarvený popis	Popis	VV – vnímání uměleckého díla
promyšleně využívá vhodné jazykové a stylistické prostředky k vlastnímu tvořivému projevu	Charakteristika	Charakteristika	OSV – vzájemné poznávání
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Vypravování	Vypravování	
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci	Úvaha	Úvaha	
- používá verbální i neverbální prostředky vhodné pro cíle proslovu - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Proslov Diskuse	Mluvené projevy	OSV – komunikace Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení
rozpoznává manipulativní	Fejeton	Publicistické útvary	Mediální výchova – stavba mediálních

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
komunikaci v masmédiích a zaujímá k nim kritický postoj • odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta porovnáním s dostupnými informačními zdroji			sdělení

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele	Prokletí básníci Česká moderna	Moderna	VV – umělecké směry ve výtvarném umění HV – umělecké směry v hudbě
• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele	Futurismus Dadaismus Poetismus Surrealizmus	Avantgarda	VV – umělecké směry ve výtvarném umění
• má přehled o nejdůležitějších autorech základních dílech tohoto období	Nejvýznamnější témata (váčky, sociální problémy ...)	Světová literatura ve 20. století	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova – lidské vztahy
• uvede zvláštnosti vývoje české literatury v tomto období • uvede nejvýznamnější představitele	Vývojové tendence Nejvýznamnější představitelé	Česká literatura ve 20. století	D – historické souvislosti
• rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní • rozpoznává základní rysy výrazného uměleckého stylu autora	Aspekty umělecké literatury	Literární teorie	Mediální výchova – stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení
• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Recenze Literární kritika Čtenářský zážitek	Reflexe četby	OSV- komunikace, dovednost sdělování

Předmět: Český jazyk a literatura Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
• porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování			
• vyhledává informace v různých typech katalogů v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Exkurze do knihovny Práce s internetem		
• tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Literární útvary (vypravování, limerik, ...)		

5.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován ve všech ročnících osmiletého i čtyřletého studia. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Výuka probíhá vždy v celém ročníku ve stejný čas, třídy jsou rozdělené na skupiny a počet žáků v jedné skupině nepřesáhne únosnou míru. Ve třídě Prima je týdenní dotace pět hodin, ve třídě Sekunda čtyři hodiny, v ostatních třídách tři hodiny.

Výuka se uskutečňuje v jazykově vybavených pracovnách a v jazykové laboratoři. Žáci mají k dispozici výkladové, dvojazyčné a obrázkové slovníky, audiovizuální techniku, výpočetní techniku, mapy, přehledy gramatiky, časopisy, cizojazyčné knihy.

Škola zařazuje studijně poznávací pobyty v Anglii s možností výuky, pokud o ně žáci mají zájem.

Žáci mohou každoročně zhlédnout i cizojazyčné divadelní představení.

Vyučující se průběžně dále vzdělávají a využívají všech dostupných možností k prohlubování svých znalostí, sledují nové trendy výukových metod a forem práce a aplikují je ve výuce.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka ke schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojuje probraná témata a jazykové jevy

- vede žáka k samostatnému vyhledávání nástrojů k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí
- učí žáka nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- vede žáka k parafrázování obsahu myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k porozumění jednoduchého sdělení v anglickém jazyce
- učí žáka zformulovat jednoduché myšlenky anglicky a rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- učí využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- v jednoduchých situacích učí žáka vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- vede žáka k dodržování v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- vede žáka ke spolupráci v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k získání představy o zvycích v anglicky mluvících zemích a k porovnání se zvyky našimi
- učí žáka reagovat na otázky týkající se životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- učí žáka využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Nižší stupeň gymnázia

Na tomto stupni pracují žáci částečně s autentickými texty, konverzují spolu už také anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s realitami anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů. Částečně jsou využívány mezipředmětové vztahy (zeměpis, dějepis).

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	5	4	3	3

Předmět: Anglický jazyk
Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – očekávané výstupy		
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	- četba textu se zeměpisnou nebo historickou tematikou (např. Velká Británie, New York) (EGS) - četba adaptovaného textu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (EGS) Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace (OSV)
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- použití vazby there is/are k popisu obrázku práce s mapou, vyhledání nejzákladnějších reálií (OSV) - podmětná otázka, přivlastňovací zájmena, neurčitá a záporná zájmena, větný zápor, číslovky základní	
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	- oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, (MDV) - představování, omluva, poděkování, žádost o pomoc, přání, nákup lístku, jízdní řády, objednávka a koupě	
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	- předpony, přípony - příslovce, přídavné jméno	
používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	četba autentického materiálu vhodně vybraného (příležitostně)	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – očekávané výstupy		
sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	- dopis, dotazník, popis, sdělení - zdvořilost - napsání jednoduchého neformálního dopisu (nebo e-mailu) - sestavení dotazníku nebo průzkumu - krátký dopis z cest - tvorba jednoduchého letáčku o městě - popis sportu nebo hry - krátký životopis slavné osoby	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (EGS) Osobnostní a sociální výchova –
písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- existenční vazba - minulý čas prostý - pravidelná, nepravidelná slovesa – pouze 2. tvar - přítomný čas prostý, zápor a otázka, základní znalost zájmen, minulý čas prostý včetně záporu a otázky, základy počitatelnosti, základní modální slovesa	

Předmět: Anglický jazyk Třída: prima		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	- kontext, převyprávění příběhu, pohádky - práce s textem	sociální rozvoj – komunikace (OSV)
vyžádá si jednoduchou informaci	- vyjádření data a času - otázky doplňovací - základní udání směru - základní předložky	
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- vyjádření preferencí - seznamování se a představování - popis počasí, roční období - koupě jízdenky, objednání jídla, restaurace, obchod - komunikace během hodiny - udělení rady v běžné situaci - jednoduchá konverzace se sportovní tematikou	
seznámí se s některými základními fakty o anglicky mluvících zemích	- Londýn, New York, historie, zajímavá místa - jídlo, pití, základní zvyky - základní povědomost o staroanglických legendách	

Předmět: Anglický jazyk Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – očekávané výstupy			
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	- četba textů s tematikou informatiky (např. počítače, internet) - četba adaptovaných textů z novin a časopisů		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- rozliší použití přítomných časů - je schopen vyjádřit budoucí děje - částečně si osvojí stupňování přídavných jmen		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace

Předmět: Anglický jazyk Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	• částečně rozumí anglickému menu • částečně ovládá základní fráze pro telefonování • je schopen pochopit základní instrukci (návodu k použití) běžného přístroje		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	• předpony, přípony • slovní druhy – identifikace ve větě		
používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	• četba autentického materiálu vhodně vybraného (příležitostně)		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – očekávané výstupy			
sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy	• dotazník, popis osoby • napsání krátkého dopisu z dovolené • je schopen jednoduchým způsobem popsat osobu • navrhne kamarádovi společnou návštěvu akce • zdvořilost • napsání jednoduchého neformálního dopisu (nebo e-mailu) • sestavení dotazníku nebo průzkumu • krátký životopis slavné osoby		
písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	• existencionální vazba • minulý čas prostý – otázka, zápor • pravidelná, nepravidelná slovesa – všechny tvary • přítomné časy - zápor a otázka základní znalost zájmen • základy počitatelnosti, základní modální slovesa		
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	• kontext, převyprávění krátkého textu • práce s textem		
vyžádá si jednoduchou informaci	• vyjádření data a času • otázky doplňovací - procvičování • základní udání směru • předložky a jejich použití		
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	• vyjádření preferencí • důraz na zdvořilost • jednoduché pozvání na akci • základy telefonování • nakupování (oděvy, potraviny) • instrukce – vytvoření jednoduchého návodu • jednoduchá konverzace s tematikou internet, vyjádření názoru		

Předmět: Anglický jazyk Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
seznámí se s některými základními fakty o anglicky mluvících zemích	• Velká Británie – jednoduchá informace • jídlo, pití, základní zvyky • nakupování v Británii		

Předmět: Anglický jazyk Třída: tercie		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – očekávané výstupy		
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu; má povědomost o některých známých anglicky mluvících literátech – kupř. Williamu Shakespearovi	• četba textů s tematikou informatiky (např. počítače, internet) • četba adaptovaných textů z novin a časopisů • četba adaptovaných literárních textů	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace
rozumí obsahu i složitějších textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky		
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	• částečně rozumí anglickému menu • částečně ovládá základní fráze pro telefonování • je schopen pochopit základní instrukci (návodu k použití) běžného přístroje	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	• předpony, přípony • slovní druhy – identifikace ve větě	
používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	• četba autentického materiálu vhodně vybraného (příležitostně)	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – očekávané výstupy		

Předmět: Anglický jazyk Třída: tercie		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
sestaví (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy	• dotazník, popis osoby • napsání krátkého dopisu z dovolené • je schopen jednoduchým způsobem popsat osobu • je schopen popsat způsob bydlení, • typy domů a vnitřního zařízení • navrhne kamarádovi společnou návštěvu akce • zdvořilost • napsání jednoduchého neformálního dopisu (nebo e-mailu) • sestavení dotazníku nebo průzkumu • krátký životopis slavné osoby • napsání krátkého příběhu za použití rozličných spojek a příslovčí	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace
písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednodušší věty a krátké texty	• předpřítomný čas – otázka, zápor • pravidelná, nepravidelná slovesa – všechny tvary • některá jednoduchá frázová slovesa • znalost někt. vazeb sloves make, do, have, go a get • minulý čas prostý a průběhový – • otázka, zápor, užití • stupňování přídavných jmen	
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	• kontext, převyprávění krátkého textu • práce s textem	
vyžádá si jednoduchou informaci	• vyjádření data a času • otázky doplňovací - procvičování • základní udání směru • předložky a jejich použití	
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	• vyjádření preferencí • důraz na zdvořilost • jednoduché pozvání na akci • základy telefonování • nakupování (oděvy, potraviny) • instrukce – vytvoření jednoduchého návodu • jednoduchá konverzace: téma sport, strava, životně styly, film • vyjádření souhlasu, nesouhlasu	
seznámí se s některými základními fakty o anglicky mluvících zemích	• Velká Británie – jednoduchá informace • jídlo, pití, základní zvyky • nakupování v Británii	

Předmět: Anglický jazyk
Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – očekávané výstupy			
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	četba adaptovaných textů z novin a časopisů, např. s tematikou Tv, rozhlas, sport, film, umění		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (EGS)
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- rozliší použití přítomných budoucích, minulých a předpřítomného času - osvojí si podmínková souvětí 0., 1., 2. typu - osvojí si podobu a použití předpřítomného času - osvojí si rod trpný v přítomném a minulém čase - osvojí si vztažná zájmena a základy problematiky vztažných vět		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace (OSV)
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	- rozumí základním frázím vyjadřujícím názory, postoje, učinění návrhu, svolení, zamítnutí - ovládá základní fráze pro telefonování - orientuje se v interview např. se známou osobností - rozpozná základní rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (EGS)
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	- předpony, přípony - příslowce, přídavné jméno		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace (OSV)
používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- četba autentického materiálu vhodně vybraného - četba adaptovaných povídek klasiků britské, resp. americké literatury - zajímá se o texty vybraných populárních písní		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – očekávané výstupy			
sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	- napíše jednoduchou internetovou stránku propagující místo, oblast, kde žije - napíše neformální i jednoduchý formální dopis - popíše dům, byt, kde žije		
písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- podmínková souvětí 0., 1. a 2. typu - přítomný, minulý, předpřítomný a budoucí čas - nepravidelná slovesa, všechny tvary - trpný rod (přítomný, minulý čas) - tázací dovětky - vztažná zájmena, vztažné věty, základy - vedlejší věty časové - žádosti a příkazy v nepřímé řeči		
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	- kontext, převyprávění příběhu - práce s textem		

Předmět: Anglický jazyk Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
vyžádá jednoduchou informaci	• umí vyjádřit názor, učinit návrh, získat informaci, požádat o svolení • základní výrazy s předložkami		
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	• vyjadřuje své názory, jednoduše diskutuje • vyjadřuje souhlas, nesouhlas • formální a neformální telefonický rozhovor • situační dialogy s tematikou cestování • umí popsat obrázek, dům, byt • umí podat jednoduchou prezentaci o kulturní nebo jiné akci		
seznámí se s některými základními fakty o anglicky mluvících zemích	• Velká Británie, Kanada, Nový Zéland		

5.3 Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět francouzský jazyk je vyučován v sekundě dvě hodiny týdně a v tercií a v kvartě mu věnujeme tři hodiny v týdnu. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů oboru Další cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Francouzský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku českého a anglického jazyka. Výuka Dalšího cizího jazyka probíhá vždy v celém ročníku najednou a žáci jsou rozděleni do několika skupin (francouzský, německý a ruský jazyk - záleží na volbě žáka).

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností - práci s počítačem, internetem, četbu autentických knih, časopisů atd. Umožňujeme také kontakt s rodilými mluvčími, výměnný pobyt ve francouzských rodinách atd.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykových učebnách a v učebnách informatiky.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova** – rozvoj schopnosti sebepoznání a poznávání ostatních lidí, mezilidských vztahů, komunikace, kooperace, vytváření hodnot a vlastních postojů.
- **Výchova demokratického občana** – orientace v pluralitní společnosti, uplatňování slušné komunikace a demokratických způsobů řešení každodenních osobních i společenských problémů.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – rozvíjejí vědomí evropské identity, zvyky a tradice národů Evropy.
- **Multikulturní výchova** – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, seznámení s rozmanitostí kultur, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.
- **Enviromentální výchova** - žáci jsou vedeni k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí.

- **Mediální výchova** – základní dovednost práce s médii, interpretace vztahu médií a reality, znalost stavby mediálních sdělení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede k pochopení významu komunikace ve francouzštině pro praktický život
- nabízí žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojazyčnými a výkladovými slovníky
- vytváří dostatek komunikačních příležitostí pro používání francouzského jazyka
- vede žáky k tomu, aby samostatně odstraňovali problémy při komunikaci ve francouzštině
- propojuje probraná témata a jazykové jevy
- zadává žákům samostatné práce, které vyžadují aplikaci teoretických poznámek
- zadává žákům motivační úkoly

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí
- odstraňuje zábrany žáků, které se týkají konverzace ve francouzštině s cizím člověkem
- vede žáky k porovnávání stavby francouzského, anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- učí žáky, aby opsali obsah svých myšlenek, chybí-li slovní zásoba
- vytváří pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede k porozumění jednoduchých sdělení ve francouzštině a učí jejich správnému formulování
- učí rozumět promluvě i textu ve francouzském jazyce
- učí využívat dovednosti osvojené ve francouzském jazyce k navázání kontaktu
- vede žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- vyžaduje uplatnění znalostí cizího jazyka, a to nejen při výuce, ale i při výměnných pobytech
- uplatňuje ve výuce simulace, hraní rolí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí v konkrétních situacích požádat o pomoc či radu
- vede ke spolupráci ve francouzsky hovořící skupině
- navozuje dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- orientuje se na skupinovou práci, spolupráci ve skupině
- ve výuce využívá hry, na jejichž tvorbě se podílejí sami žáci

Kompetence občanské

Učitel:

- představuje žákům zvyky ve francouzsky mluvících zemích a porovnává je s našimi zvyky
- respektuje věkové, intelektové a sociální zvláštnosti žáka
- aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí v soutěžích
- využíváme spolupráce se školou v zahraničí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- vede k využívání francouzského jazyka k získávání informací z různých oblastí
- vede žáky k přípravě na vyučování

Předmět: Francouzský jazyk Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
• vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby • rozumí jednoduchým pokynům, známým každodenním výrazům a jednoduchým větám • sděluje ústně i písemně informace o své osobě, umí popsat a představit jiné osoby, mluvit o své rodině • používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník • vytvoří, přijme i odmítne nějaký návrh, vyjádří svá přání, sdělí svou nespokojenost i nadšení, pokládá otázky jiným osobám, popře obsah věty • řekne čas a zeptá se	pravidla výslovnosti a pravopisu rozeznání francouzštiny mezi ostatními jazyky hláskování abeceda intonace hlásky, samohlásky, nosovky vázání pozdravy, představování, oslovení, poděkování symboly ostatních zemí - národnosti mužský a ženský rod, I.slovesná třída, časování sloves <i>aller, avoir, être, s'appeler</i>, přivlastňovací zájmena člen určitý a neurčitý číslovky 0-59 výraz <i>On</i> věta tázací, <i>est-ce que</i> záporné věty časování slovesa <i>faire</i> člen dělivý množné číslo podstatných jmen výraz <i>Si</i> zvrtná slovesa	Zvuková stránka jazyka Představujeme se Má rodina, mí přátelé Volný čas Můj den, týden	Bi – mluvidla Čj – francouzský původ některých českých slov Multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech OSV – základy slušného chování Osobnostní a sociální výchova – poznání ostatních lidí, mezilidské vztahy Bi – zdravý životní styl OSV – tolerance TV – sport

Předmět: Francouzský jazyk Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
na něj, mluví o svých každodenních činnostech, o svém rozvrhu, ptá se ostatních na jejich zájmy, užívá správně přítomný čas	<i>être en train de</i> číslovky 60-100		

Předmět: Francouzský jazyk Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
- popíše své město, místo kde bydlí, zeptá se na cestu i ji popíše - dá příkaz, vyjádří nutnost a možnost - komunikuje přes telefon, vypráví o věcech v minulosti, popíše prožitý den, víkend - napiše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět - umístí událost v času a prostoru, mluví o budoucnosti, o svých plánech, o svých činnostech o prázdninách, - porozumí předpovědi počasí a informuje o počasí	předložky člen stažený (<i>au, à la, à l', aux, du, de la, de l', des</i>) tvoření rozkazu výraz <i>il faut, il y a</i>, časování sloves <i>pouvoir, vouloir</i> le passé composé s <i>avoir</i> a <i>être</i>, tvorba příčestí minulých, minulý čas nepravidelných sloves, le passé composé v záporu, ve větách tázacích le futur proche názvy zemí – rod, předložky vyjádření času a doby trvání, II. slovesná třída	Mé město Minulost Prázdniny Počasí	Z – města Francie Aj – vztah <i>there is, there are</i> X <i>il y a</i> ČJ – slovesné významy Z – státy světa OV – svátky, státní svátky D – státní svátky Bi, OV, Z, Enviromentální výchova – globální problémy

Předmět: Francouzský jazyk Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
zná rozdíly v užívání minulých časů, umí správně časovat	<i>L'Imparfait</i> , rozdíly v užití <i>Le Passé composé</i> a	Francie, francouzské reálie Savoir-vivre français	Z-Francie, OV- francouzské a české zvyky,

Předmět: Francouzský jazyk Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
slovesa, zná některé francouzské zvyky a základní francouzské reálie a umí o nich hovořit a porovnávat je s českými • tvoří různé stupně přídavných jmen a správně jich užívá, srovnává různé vlastnosti a výkony, konverzuje o sportovní tematice • popíše své zdravotní potíže a požádá o pomoc, zavolá lékaře a domluví si s ním schůzku • nakoupí a požádá o různé druhy potravin, porozumí složení potravin, zná typická francouzská jídla • mluví o způsobech dopravy, koupí si lístek na vlak, do autobusu, rezervuje si letenku • uplatní způsoby slušné komunikace v osobních i v úředních dopisech, slušně požádá o informaci	<i>l'Imparfait</i> Číslovky základní Číslovky řadové, tvoření rozkazu, stupňování přídavných jmen pomocná a způsobová slovesa, neosobní slovesa, zvrtná slovesa, ukazovací zájmena L' article partitif, člen v záporu, člen po výrazech množství zvláštnosti sloves I. slovesné třídy, nepravidelná slovesa, člen u jmen zemí <i>Le futur simple</i>, větná skladba, příslovce, pozdravy, oslovení, ustálené formule	Sport U lékaře Vaříme a nakupujeme Cestování, dopravní prostředky Píšeme dopis	multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TV – význam sportu v životě, Bi, OV- vztah sportu a zdraví Bi – ochrana lidského zdraví Enviromentální výchova – obaly, jak zacházet s odpady Enviromentální výchova – znečištění a skleníkový efekt Výchova demokratického občana

5.4 Vyučovací předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat, zejména však tematickému okruhu Vztah k multilingvní kulturní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí průřezového tématu Multikulturní výchova v RVP GV.

Obsahem předmětu je výuka německého jazyka v 7 ročnících osmiletého gymnázia.

Časové a organizační vymezení

Německý jazyk se jako další cizí jazyk realizuje od sekundy do oktávy osmiletého gymnázia. Předmětu je určena časová dotace na nižším gymnáziu 3 + 2 + 2.

Učitelé postupují podle jednotné učebnice a volí kombinaci s dalšími výukovými materiály pro danou skupinu optimálně tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Výuka předmětu probíhá v odborné učebně vybavených multimediální technikou a dalšími pomůckami, případně v kmenových třídách.

Výuka předmětu je realizována též během školou organizovaných jazykově poznávacích zájezdů a meziškolních výměn.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení:

Učitel:

- ve výuce prezentuje různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a žáky vede k tomu, aby je využívali
- vede žáky k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby; tam, kde je to možné, využívá srovnání s jinými jazyky
- zadává takové úkoly, v jejichž rámci žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů
- zdůrazňuje, že součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem
- vede žáky k důvěře ve své jazykové schopnosti a návyky nutné k samostatné práci s jazykem získávají žáci extenzivní četbou německých textů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením; využívá příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vede žáky k jeho respektování
- neustálou prací s texty, kterým žáci ne vždy beze zbytku rozumějí, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi; vede je k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu
- simuluje modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.)
- vede postupně žáky k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentace výsledků před třídou)
- v rámci konverzace na různá témata vede žáky k zřetelné argumentaci při vyjadřování názorů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí komunikativní kompetence obsažené v samé podstatě předmětu; dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním rozvíjí učitel u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka
- vede žáka ke komunikaci s rodilými mluvčími a německy mluvícími cizinci, žáci dostávají příležitost v rámci výměn a poznávacích zájezdů
- v rámci konverzace kultivuje u žáka schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti

- při práci s jazykovým materiálem vede žáka k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách u žáka rozvíjí jeho schopnosti spolupracovat
- rozvíjí u žáka specifickým charakterem učení jazyka schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli

Kompetence občanské

Učitel:

- v rámci konverzace vede žáka k tomu, aby vyjádřil svůj názor, aby zaujal stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním
- vede se žákem debaty a diskuse na aktuální témata, během nichž žák obhájí své názory
- při pobytech v německy mluvících zemích vybízí žáka k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby získané vědomosti uměl využít ve svém budoucím povolání
- vede žáka k zodpovědnému přístupu při plnění svých povinností, k dodržování stanovených pravidel a závazků

Předmět: Německý jazyk Třída: sekunda		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• Čte srozumitelně se správnou artikulací krátké dialogy a texty. • Správně vyslovuje jednotlivé německé hlásky, odliší jejich výslovnost od českých hlásek. • Na základě autentických nahrávek napodobuje intonaci a melodii německé věty. • Rozumí jednoduchému dialogu a krátkému sdělení informativního charakteru, které se týká jeho samého, jeho rodiny a nejbližšího okolí. • Reaguje na krátké, jednoduše napsané nebo pečlivě vyslovené pokyny, řídí se jimi a realizuje je. • Rozumí krátkým dialogům a textům, vyhledá základní informace v textu a odpoví na jednoduché otázky. • Abecední slovník využívá ke kontrole pravopisu. • Orientuje se v dvojjazyčném slovníku, vyhledá v něm jednoduché výrazy.	Četba úvodních textů. Porozumět internacionalismům. Hláskovat slova. Poslech a opakování krátkých vět. Představit sebe i jiné. Zeptat se na jméno partnera a odkud pochází. Základní komunikace ve třídě a s učitelem. Hledat informace v textu. Počítat. Jmenovat telefonní čísla. Vyplnit formulář. Práce se slovníkem.	<u>Rozvoj schopnosti poznávání</u> - používání systému karet pro lepší zapamatování slovní zásoby, označení předmětů v bezprostředním okolí <u>Mezilidské vztahy</u> - škola, rodina písničky, říkadla křížovky

Předmět: Německý jazyk Třída: sekunda		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- Napíše jednoduchý text. - Písemně požádá o osobní informace. - Ve formuláři vyplní požadované údaje. - Reprodukuje pomocí otázek i volně obsah jednoduchého krátkého psaného i slyšeného textu a jednoduchých dialogů ústně i písemně. - Napíše jednoduchý text (pohlednice, krátký dopis). - Napíše odpověď na jednoduché otázky.	Psát pohlednice, texty o škole a rodině. Rozumět textům o rodině a povolání. Informovat o zálibách a zvířatech, udělat ve třídě interview.	<u>Sebepoznání a sebepojetí</u> – jednoduchá charakteristika sebe sama
- Představí sebe a svou rodinu. - Jednoduše informuje o jiných lidech, o jejich životě. - Odpoví na podobné otázky. - Pronese jednoduchá sdělení ve vztahu k tématům.	Mluvit o rodině a přátelích. Hovořit o lidech a věcech. Sdělit, co máš a nemáš rád, co je a není dobré.	

Předmět: Německý jazyk Třída: tercie		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
Receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním) - Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby. - Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. - Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje. - Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku. - Používá abecední slovník učebnice a dvojazyčný slovník.	Rozlišovat výslovnost německých a českých samohlásek a obtížných souhlásek. Dbát na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci. Vystihnout hlavní smysl krátkých, jasně formulovaných sdělení a oznámení. Vybrat nejdůležitější informace. Řídit se krátkými napsanými nebo pečlivě pomalu ústně sděleními pokyny. V takových pokynech zachytit základní body. V krátkých, jednoduchých textech vyhledat konkrétní informace, které se týkají běžných záležitostí a obsahují běžně používanou slovní zásobu. Orientovat se v dvojazyčném slovníku. Vyhledat správný význam i gramatický tvar slova.	Poznávání lidí - představení se, popis a charakteristika osoby Jazykové soutěže Výukové programy Hry na procvičení slovní zásoby
Produktivní řečové dovednosti (ústní a písemný projev) Reprodukuje ústně i písemně obsah	Vybrat hlavní myšlenky přiměřeného mluveného i psaného textu. Texty volně reprodukovat.	Sociální výchova- rozvoj komunikace

Předmět: Německý jazyk Třída: tercie		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace. Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět.	Napsat stručný text na pohlednici a krátký osobní dopis. Vyžádat si informaci a předat ji.	
Interaktivní řečové dovednosti (střídání receptivních a produktivních dovedností) Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace.	Představit se. Klást otázky o lidech (kde žijí, koho znají, co vlastní) a na takové otázky odpovídat. Pronášet jednoduchá sdělení k probíraným tématům. Domluvit se jednoduchým způsobem, používat krátké, jednoduché věty.	Sledování výukových programů na DVD

Předmět: Německý jazyk Třída: kvarta		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
Receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním) - Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace. - Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy. - Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu. - Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů.	Vybrat určité očekávané informace v běžně používaných materiálech. Odlišit podstatné od nepodstatného. V souvislém rozhovoru rodilých mluvčích vedeném v pomalejším tempu a s pečlivou výslovností uvést počet a postoje aktérů. Rozeznat téma rozhovoru Odlišit různé formy komunikace. Užít logického odhadu neznámých slov či slovních spojení na základě kontextu a svých jazykových znalostí. Účelně využívat dvojazyčného i výkladového slovníku.	Evropa a svět- hovořit o městech a pamětihodnostech, hovořit o zemích a jazycích Výukové programy Práce s časopisem
Produktivní řečové dovednosti (ústní a písemný projev) - Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text na běžná témata. - Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně. - Jednoduše a souvisle popíše své okolí,	Rozpoznat hlavní myšlenky přečteného nebo slyšeného autentického textu na běžná témata. Texty reprodukovat pomocí odpovědí na jednoduché otázky. Vyjádřit svůj názor nekomplikovanou formou. Vyjádřit svůj souhlas či nesouhlas.	Mezilidské vztahy - skupina přátel Komunikace - monology, dialogy

Předmět: Německý jazyk Třída: kvarta		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
své zájmy a činnosti s nimi související • Logicky a jasně strukturuje písemný projev, formální i neformální text na běžné téma. • Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace.	Vhodně formulovat věty k popisu každodenních událostí a činností, k rodině a přátelům. Napsat kratší, souvislý a správně strukturovaný text na jednoduché téma. Shrnout a vlastními slovy sdělit ústně nebo písemně kratší informace.	
Interaktivní řečové dovednosti (střídání receptivních a produktivních dovedností) • Vysvětlí své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a gramaticky správně v krátkém a jednoduchém projevu týkajícím se známých a všeobecných témat. • Komunikuje s rodilými mluvčími na známé a blízké téma.	Při vysvětlování svých názorů a stanovisek respektovat zavedené zdvořilostní normy. Při formulaci názorů užívá běžných jazykových prostředků. Aktivně se zapojovat do jednoduchého rozhovoru na známé téma. Vytvořit otázky a na takové otázky odpovídat. Pronést jednoduché sdělení.	Kulturní difference stravovací zvyky, svátky Výukové programy

5.5 Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizační, obsahové a časové vymezení

Ruský jazyk je vyučován jako volitelný druhý jazyk podle zájmu studentů od ročníku sekunda. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Předmět souvisí se zeměpisem (základní geografické údaje), s dějepisem (základní historické údaje), s českým jazykem a literaturou, s cizími jazyky (stavba jazyka, tvoření slov ...) i s ostatními předměty vzdělávací oblasti.

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Výuka probíhá vždy v celém ročníku ve stejný čas, třídy jsou rozdělené na skupiny a počet žáků v jedné skupině výjimečně přesahuje únosnou míru. Ve třídě sekunda je týdenní dotace dvě hodiny, ve třídě tercie dvě hodiny, v ostatních třídách tři hodiny.

Vzdělávání v předmětu ruský jazyk:

- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí prakticky využívat osvojené dovednosti v kontaktu s ruskými mluvčími osobou
- upevňuje schopnost navázat kontakt, být otevřený k příslušníkům jiných národů a kultur
- vytváří schopnost orientovat se v cizím prostředí a řešit nenadálé situace
- vede k práci s různými informačními zdroji (internet, noviny, časopisy) a k využití informačních a komunikačních technologií

- vede k rozvíjení a upevňování dovedností pozorovat dění kolem sebe a vhodně reagovat

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

Výuka se uskutečňuje v jazykově vybavených pracovnách a v částečně vybavené potenciální jazykové laboratoři. Žáci mají k dispozici výkladové, dvojjazyčné a obrázkové slovníky, audiovizuální techniku, výpočetní techniku, mapy, přehledy gramatiky, časopisy.

Vyučující se průběžně dále vzdělávají a využívají všech dostupných možností k prohlubování svých znalostí, sledují nové trendy výukových metod a forem práce a aplikují je ve výuce.

Studenti jsou vedeni k samostatnému využívání ruského jazyka i mimo základní rozsah učiva.

Předmětem prolínají průřezová témata

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- vztah k životnímu prostředí, udržitelný rozvoj (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze vztahů mezi národy, odlišnost a podobnost kultur a národů (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Ve vyučovacím předmětu ruský jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat rusky pro další studium i praktický život
- učí žáka propojovat probraná témata a jazykové jevy a samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v ruštině
- učí žáka nacházet, třídit a propojovat informace a používat odbornou terminologii

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáka řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vede žáka nebát se mluvit rusky s cizím člověkem
- naučí žáka opisovat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáka porozumět jednoduchému sdělení v ruském jazyce a zformulovat jednoduché myšlenky rusky
- vede žáka rozumět promluvě i přiměřenému textu v ruském jazyce
- učí žáka využívat dovednosti osvojené v ruském jazyce k navázání kontaktu či vztahu
- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, ti jsou vedeni k respektování názorů druhých
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- v jednoduchých situacích učí vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- vede žáka dodržovat v rusky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- vede žáka spolupracovat v rusky hovořící skupině na jednoduchém úkolu
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka získávat představu o zvycích v rusky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- učí žáka umět reagovat na otázky týkající se životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- učí žáka využívat ruského jazyka k získávání informací z různých oblastí

Nižší stupeň gymnázia

Na tomto stupni pracují žáci částečně s autentickými texty, konverzují spolu už také rusky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s realitami.. Ruštinu používají částečně i při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů. Částečně jsou využívány mezipředmětové vztahy (zeměpis, dějepis).

Ročník	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	3	2	2

Předmět: Ruský jazyk Třída: sekunda		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – očekávané výstupy		
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.	• četba úvodních textů je východiskem k výcviku v poslechu a čtení s porozuměním a zároveň i k uvádění a osvojování jazykových prostředků – zvukové i grafické stránky jazyka, slovní zásoby, mluvnice • osvojování fonetických jevů od začátku výuky globální nápodobou pomocí speciálních cvičení zaměřených na dílčí úseky učiva • základní poučení o přízvuku, pohyblivý přízvuk • intonace vět. Jotovaná písmena a jejich funkce; nepřízvučné o, a, e • odstupňovaný nácvik psaní v koordinaci s učebnicí	Výchova k myšlení v ropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (EGS)

Předmět: Ruský jazyk Třída: sekunda		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	zajištěn v pracovním sešitě	
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky.	- práce s mapou, vyhledávání nejzákladnějších reálií - rozlišení slov россиянин, россиянка; российский - русский - pravopis jmen příslušníků národů - osobní zájmena 1. – 4. p., přivlastňovací zájmena v 1.P. jedn. a množ. č. - podstatná jména mužského a ženského rodu (брат, мама) v 1., 2. a 3. p. j. č. Podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4. - číslovky základní	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace (OSV)
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.	- představování, dotazy a odpovědi, jak se kdo jmenuje - pozdravy při setkání a loučení; poděkování, omluva - vyjádření radosti, údivu	
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu, používá dvojazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.	- odstraňování jazykových nedorozumění – dotazy a odpovědi, jak se co řekne rusky - příležitostná četba a poslech autentického materiálu vhodně vybraného	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – očekávané výstupy		
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.	- dotazy a odpovědi o rodině, o tom, čím kdo je, kde pracuje, kdo čím chce být. - krátký životopis slavné osoby	Výchova k myšlení v ropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (EGS)
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.	- slovesa v přítomném a budoucím čase, časování zvrtných sloves v čase přítomném - podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4; 6. p. č.j. j. podst. jmen - věty typu: - у меня есть - у меня нет - папа врач - папа работает врачом - slovesa se změnou kmenové souhlásky. I. a II. časování sloves typu - знать, говорить v čase přítomném	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace (OSV)
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.	kontext, převyprávění příběhu	
Jednoduchým způsobem se domluví v některých	seznámení, představení se; dotazy a odpovědi, odkud kdo je, kde bydlí, kolik mu je let, který jazyk umí	

Předmět: Ruský jazyk Třída: sekunda		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
každodenních situacích, vyžádá jednoduchou informaci.	• pozvání, přijetí pozvání s potěšením, odmítnutí pozvání • telefonování	
Seznámí se s některými základními fakty o ruský mluvících zemích.	• typická ruská jídla • СНГ - Содружество Независимых Государств • rozdílné oslovení při náhodném setkání v porovnání s češtinou; oficiální oslovení; krátké formy jmen • nácvik písní • (Vzhledem k prvotní etapě výuky jde o dílčí zajímavosti.)	

Předmět: Ruský jazyk Třída: tercie		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – očekávané výstupy		
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.	• četba textů se zeměpisnou nebo historickou tematikou (moskevské metro, obchody, zajímavá místa Moskvy) (EGS) • četba adaptovaných textů	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (EGS) Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace (OSV)
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.	• práce s mapou, vyhledání nejzákladnějších reálií (OSV) řadové číslovky 1. – 30. v 1. pádě č. jedn., skloňování osobních zájmen, skloňování zájmen кто, что • minulý čas, skloňování podstatných jmen typů магазин, портфель, шкопа, неделя, v jedn. čísle	
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.	• oslovení, (MDV) • žádost o pomoc, dotazy a odpovědi při nakupování, vyjádření dojmů, zájmová činnost, psaní adresy, odpověď na seznamovací inzerát	
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu.	• výslovnost párových tvrdých a měkkých souhlásek ж ш ц, výslovnost předl. spojení typu в учипище ...	
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.	• četba autentického materiálu vhodně vybraného (příležitostně)	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – očekávané výstupy		

Předmět: Ruský jazyk Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy.	- dopis, dotazník, popis, sdělení - napsání jednoduchého neformálního dopisu - orientace ve školní budově. - dotazy a odpovědi o studiu, předmětech, známkách, rozvrhu hodin - krátký životopis slavné osoby – Puškin ...	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (EGS) Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace (OSV)	
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.	- minulý čas, vykání - pravidelná, nepravidelná slovesa, vazby sloves увлечься чем ... - věty typu Jak se dostat někam? Komu zatelefonovat? Co nakoupit? - pohyblivé –o- / -e- u podstatných jmen. - podstatná jména neživotná a životná v 1. 2. a 4. pádě mn. čísla		
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.	- kontext, převyprávění příběhu, pohádky - práce s textem		
Vyžádá si jednoduchou informaci.	- dotazy a odpovědi: orientace ve městě - použití dopravních prostředků - kupování lístků do divadla na určité datum		
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.	komunikace při zápisu do jazykového kursu		
Seznámí se s některými základními fakty o ruský mluvících zemích.	- moskevská divadla - informace o městě Puškin - vzdělávací systém v Rusku - oslovení „девушка“, „молодой человек bez ohledu na věk		

Předmět: Ruský jazyk Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – očekávané výstupy			
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.	- četba textů se zeměpisnou nebo historickou tematikou (Petrohrad, Praha (EGS) - četba adaptovaných textů		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (EGS)

Předmět: Ruský jazyk Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.	- práce s mapou, vyhledání nejzákladnějších reálií (OSV) - vyjádření možnosti, nemožnosti, zákazu, příčiny, radosti, lítosti - dojmy z prohlídky města, historické památky, dotazy a odpovědi o cestování - skloňování a pohyblivý přízvuk podstatných jmen rodu středního typu место, здание - skloňování všech probraných typů podst. jmen v čísle množném, neskloňná podst. jmen - věty se slovy можно, нельзя - předložkové vazby после, по		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace (OSV)
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.	setkání přátel; jak se komu daří; co je nového?		
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu.	- платить, плакать, К. Чапек: О наřикачих. Text: Čtete se slovníkem - hlavolamy		
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.	četba autentického materiálu vhodně vybraného (příležitostně)		
ПРОДУКТИВНІ РЕЧОВЕ ДОВЕДНОСТІ – очікувані результати			Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (EGS)
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy.	- vyplňování dotazníku; dotazy a odpovědi: jak kdo vypadá, komu je kdo podobný, jak se obléká, co je módní - krátký životopis I. S. Turgeneva		
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.	- vazby: похож на кого, для + 2. pád. Sloveso надеть - skloňování přídavných jmen podle vzoru новый - datum		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace (OSV)
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.	- kontext, převyprávění příběhu, pohádky - práce s textem		
Vyžádá jednoduchou informaci.	- zdvořilostní obraty: vykání, pozdravy při setkání a loučení, co je nového - výrazy používané při nečekaném setkání, varianty odpovědi na otázku: Jak se daří?		

Předmět: Ruský jazyk Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.	intonace ruských vět		
Seznámí se s některými základními fakty o ruský mluvících zemích.	- ruští malíři 19. a 20. století - ruský folklór - srovnávání společenských zvyklostí Rusů a Američanů - ruské byliny - nácvik písně		

5.6 Vyučovací předmět: Občanská výchova

Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k sebepoznání a poznání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnosti důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě společnosti. V předmětu je integrována část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a tematický okruh Svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Výchova ke zdraví je vypracována samostatně.

Časové vymezení

Předmět výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět od primy až do kvarty. V primě a sekundě 1 hod. týdně a v tercii a kvartě 2 hod. týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů
- posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních

- účtě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí
- akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu
- vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití
- vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Předmětem prolínají průřezová témata

OSV – rozvoj schopnosti poznávání a sebepoznávání, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, praktická etika, identita

VDO – občanská společnost a stát, participace, principy demokracie, lidská práva, lidská solidarita

EGS – Evropa a svět, životní prostředí a zdraví, lidové zvyky a tradice, životní styl

MKV – kulturní diferenciacie, lidské vztahy, předsudky ve společnosti, diskriminace, rasismus, etnické skupiny, vlastní identita

EV – ekosystémy, základní podmínky života, problémy životního prostředí, ohrožení života, estetické hodnoty prostředí

MV – ověření informací, etický kodex, vnímání mediálních sdělení a jejich autorů, analýza textů, vlastní prezentace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- efektivnímu učení
- vyhledávají a třídí informace, využívají je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejružnější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- klade otevřené otázky

- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi, ...
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Předmět: Občanská výchova Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
• orientuje se v kalendáři, zná letopočty • vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků • uvádí příklady pořekadel a přísloví • vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu, vlasti • uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, ve škole, v obci • vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte • rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení • popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje • rozhodne se, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenémi penězi • popíše lidovou architekturu a lidový oděv, pozná, co je typické pro vlastní region, • uvědomí si různost jazykových prostředků • zná Ústavu ČR • popíše korunovační	Člověk v rytmu času - kalendář, letopočty - svátky - přísloví a pořekadla Domov – pojem domov - prostředí domova - bydliště a jeho okolí - důležité instituce - významní rodáci Rodina – postavení jedince v rodině - role členů rodiny - funkce a vývoj rodiny - vztahy v rodině, rodinné problémy - úplná a neúplná rodina - náhradní rodinná péče - hospodaření rodiny Má vlast – život v regionech - státní symboly - Česká republika – demokratický právní stát - něco málo z historie - pojem vlastenectví a významné osobnosti	Z - planeta Země Projekt: Náš kalendář D - historické hledisko - domov Projekt: rodokmen M - deník hospodaření Z – kraje České republiky D – skanzen Č – spisovný a nespisovný jazyk	

Předmět: Občanská výchova Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
klenoty • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • rozpozná protiprávní jednání • chápe život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam žákovské samosprávy • pochopí význam vzdělání pro život	Miniúvod do lidských práv - Jsme rozdílní? - Moje práva – tvoje práva Život ve škole - i ve škole s pravidly - umění učit se	Projekt – školní řád OSV- osobnostní rozvoj - sociální rozvoj EGS- Evropa a svět nás zajímá MKV- kulturní difference - lidské vztahy MDV - práce v realizačním týmu	

Předmět: Občanská výchova Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
• vysvětlí pojmy socializace, záměrné a nezáměrné působení, rozpozná nežádoucí vlivy okolí a umí se mu bránit • objasní, jak může poznání vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života • rozliší sociální skupiny • uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost týkající se prostředí ve škole a vztahů se spolužáky • vysvětlí davové chování • porozumí pojmům komunikace a komunikační prostředky • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • řeší konflikty nenásilným způsobem	Život mezi lidmi - patříme k lidem - vliv rodiny - ve škole - mezi vrstevníky - komunikace - média	Český jazyk, zeměpis, biologie, dějepis Projekt: můj erb a erb naší rodiny VDO – zásady slušnosti, tolerance OSV – soužití ve společnosti MKV – rovnocennost MDV – práce v realizačním týmu Projekt: graf sledovanosti médií Hra: publicista	

Předmět: Občanská výchova Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
• kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • objasní projevy duchovní a hmotné kultury • porovná projevy kultury – odívání, bydlení, cestování • projeví smysl pro kulturní rozdíly a zvláštnosti • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • prezentuje vybraný druh náboženství • upevní znalosti slušného chování • aktivně přistupuje k ochraně životního prostředí • charakterizuje architektonické styly • vyjmenuje organizace na ochranu ŽP • vysvětlí pojmy vlastnictví, majetek, potřeby • porovná různé druhy životní úrovně • vysvětlí konzumní společnost • vymezí funkci peněz, dodržuje zásady hospodárnosti • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje typy a formy států, porovná jejich znaky na příkladech • popíše základní demokratické principy • definuje územní	Člověk a kultura - kultura, umění - krása kolem nás - víra a náboženství - slušnost pro každý den Přírodní a kulturní bohatství - krásy naší země - ochrana přírodního a kulturního bohatství - zachraňme Zemi Majetek v našem životě - naše potřeby - majetek a vlastnictví - mít nebo být Řízení společnosti - stát - cesta k demokracii - volby - začlenění do veřejného života	Dějepis, fyzika, zeměpis MKV – kořeny civilizací OSV – kolektivní činnost EV – prostředí a zdraví Projekt: Desatero Biologie, zeměpis, dějepis OSV – skupinová práce Projekt: architektura ČR Projekt: Patero dětí modré planety Dějepis, český jazyk Projekt: Pyramida potřeb Hra: Ztroskotání na ostrově OSV – vlastnictví MV – prezentace textu VDO – hospodářský život VDO – lidská solidarita, občanská společnost EGS – vzájemné soužití Hra: Zastupitelstvo	

Předmět: Občanská výchova Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
samosprávu • objasní úkoly EU • vysvětlí pojmy tolerance, předsudek, rasismus, diskriminace • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • zná OSN a NATO • správně reaguje v případě živelné pohromy	Svět kolem nás - spolupráce mezi zeměmi Evropy - Tolerance k národnostním menšinám - Ochrana obyvatel za mimořádných událostí	Zeměpis, dějepis, cizí jazyk MKV – kulturní diferenciacie OSV – soužití ve společnosti VDO – solidarita EV – ochrana obyvatelstva EGV – soužití v Evropě Projekt: Prezentace jedné ze zemí EU	

[illegible]

Předmět: Občanská výchova Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
světe prostřednictvím smyslového poznání • využívá zkušenosti získané učením • definuje pojmy smyslové a sociální vnímání • pozná smyslové klamy • popíše myšlenkové operace • definuje různé druhy paměti a procvičí pozornost • pojmenuje své emoce • vymezí stres a reakce na stres • přiměřeně se vyjadřuje a prosazuje ve svém životě • objasní nejvhodnější způsoby řešení konfliktů • popíše asertivní, pasivní a agresivní chování • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • vyjádří vlastní názor a postoj • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti, odlišné názory, způsoby chování, zaujímá tolerantní postoj k menšinám • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi • vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení • definuje některé ekonomické pojmy • pozoruje ekonomické jevy v praktickém životě • popíše základní principy dělby práce v rodině i ve společnosti	- jak myslím a tvořím nové - jak si pamatuji a soustředím se - jak se učím - jak prožívám své city Člověk v sociálních vztazích - umím se přiměřeně prosazovat - náročné životní situace - umím žít zdravě Hospodaření - ten umí to a ten zas tohle ... - nakupujeme	EV – prostředí a zdraví Biologie, cizí jazyk OSV – sebepoznávání, komunikace, vztahy s okolím VDO – lidská solidarita MKV – kulturní difference Hra: asertivní práva Projekt: řešení interpersonálních projektů Dějepis, cizí jazyk MDV – relevantnost informací EGS – evropský trh VDO – hospodářský život	

Předmět: Občanská výchova Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
- rozlišuje výrobní a nevýrobní odvětví (výroba, obchod, služby) - vyloží podstatu fungování trhu - objasní základní pojmy oblasti práva - provádí jednoduché právní úkony - dodržuje právní a etické normy, uvědomuje si rizika porušování - posiluje schopnost dodržování společně stanovených zásad - rozlišuje účastníky právních vztahů - uvědomuje si, že neznalost zákona neomlouvá - zná Ústavu ČR	Právní minimum - právo je minimum morálky - právo je systém - Ústava - Základní práva a svobody - Právo v Evropě	Projekt: náklady na domácnost Dějepis, zeměpis, cizí jazyk MKV – rovnocennost OSV – vztahy ve společnosti VDO- lidská práva EGS- soužití v rámci Evropy MV – prezentace Projekt: Školní řád Projekt: prezentace Parlamentu, Senátu	

Předmět: Občanská výchova Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
- definuje pojmy samospráva obce, státní správa, obecní rada, zastupitelstvo - vyloží smysl voleb do obecního zastupitelstva - orientuje se na úřadu - specifikuje pojem Euroobčan - přiměřeně uplatňuje svá práva, respektuje práva druhých - objasní význam právní úpravy vztahů – vlastnictví, prac. poměr - definuje pojmy právní stát, zákonnost, právní jistota obyvatel - vysvětlí pojem právnícká a fyzická osoba - zná Občanský zákoník,	Občan - já jako občan obce - na úřadě - jsem občanem státu - jsem občanem Evropské unie Občan a právo - odvětví práva ČR - občanskoprávní vztahy - vlastnictví zavazuje - ochrana majetku - smlouvy - odpovědnost za	Dějepis, zeměpis, český jazyk, cizí jazyk MKV – identita jedince, rovnost šancí, národnostní menšiny OSV – vztahy a soužití ve společnosti, kolektivní činnost VDO – občanská společnost EGS – soužití v rámci Evropy MV – prezentace textů Projekt: komunální volby Projekt: vyplnění formuláře Dějepis, český jazyk EGS – informace napříč zeměmi MDV – etický kodex	Videoprogram: Občan a jeho obec

Předmět: Občanská výchova Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
druhy vlastnictví • objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje • vysvětlí pojem závět' a vydědění • charakterizuje orgány právní ochrany • vysvětlí pojem sankce, druhy sankcí • popíše účastníky správního řízení • pochopí, že každý má zodpovědnost sám za sebe • definuje Syndrom týraného dítěte • uvědomí si, co očekává od zvoleného povolání, zváží, zda má pro něj předpoklady • vymezí zaměstnávání mladistvých • uvede, co musí obsahovat pracovní smlouva • zná způsoby rozvázání pracovního poměru • vysvětlí význam manželství • zná podmínky pro uzavření sňatku • vyjmenuje možnosti náhradní rodinné výchovy • objasní hospodářskou politiku státu • orientuje se v pracovních činnostech • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	škodu Právní ochrana - orgány právní ochrany a sankce - přestupky a správní řízení - občanské soudní řízení - trestní právo - děti a paragrafy V pracovním poměru - správná volba - každé povolání si žádá své - první zaměstnání - v zaměstnání Rodina a zákony - rodina - rodiče a děti Hospodaření - stát a národní hospodářství - státní rozpočet - zachytná sociální síť - peněžní ústavy - právní subjekty	VDS – lidská práva OSV - vlastnictví Projekt: Kupní smlouva VDO – demokratický občan MKV – předsudky ve společnosti MDV- práce s informacemi z různých zdrojů Český jazyk - životopis OSV - sebepoznání Projekt: Mé schránky OSV – vzájemné soužití Cizí jazyk, český jazyk VDO – politický a hospodářský život, lidská solidarita MDV – analýza textů	

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví se vyučuje jako součást předmětu Občanská výchova v tercii a kvartě.

- preventivní ochranu zdraví
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky

- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- efektivnímu učení
- vyhledávají a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých dochází k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejružnější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev

- účinně se zapojují do diskuze
 - uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy
- Učitel
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
 - vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
 - vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi,...
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Předmět: Výchova ke zdraví			
Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
- charakterizuje mimoř. situace - popíše integrovaný	Mimořádné situace - charakter mimořádné situace	VDO – v samostatném a odpovědném řešení problémů	

Předmět: Výchova ke zdraví Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
záchranný systém - vysvětlí zásady ochrany člověka za mimořádných situací - popíše zásady kolektivní ochrany obyvatelstva - specifikuje potenciální nebezpečí - popíše zásady chování po vyhlášení mimoř. situace - popíše zásady chování po vyhlášení evakuace - rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační - aktivně se proti nim brání - vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdrav. problémy - uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků - uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy - zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci - použije techniky pro zvládnutí stresu - rozlišuje mezi	- tísňová volání - potenciální nebezpečí - varovný signál a chování po jeho vyhlášení - evakuace - improvizovaná ochrana - havárie s únikem nebezpečné látky Péče o zdraví Výživa a zdraví - ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných - preventivní a lékařská péče - vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví, vznik civilizačních nemocí - odolávání stresu - základní postupy 1. pomoci, obvazová technika - 1. pomoc v improvizovaných podmínkách - přivolání lékaře	- angažovaný přístup k druhým - zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování OSV – obecné modely řešení problémů - zvládání rozhodovacích situací - poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích MKV – schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy, vědomosti, zařazovat je do systému - učí objevovat vzájemné vztahy a příčiny společens. jevů - schopnost zapojovat se do diskuse, vyhodnocovat průběh diskuse EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita OSV – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „ provozu „ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví	Výstupy

Předmět: Výchova ke zdraví Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
závažnými a méně závažnými poraněními - samostatně zvládá základní postupy 1. pomoci, včetně základů obvazové techniky - poskytne nezbytnou 1. pomoc i při vážnějších poraněních - uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu - orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti - posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy - orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání - vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy - rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor	- poruchy příjmu potravy - mentální anorexie, bulimie - výživa a civilizační nemoci - zásady zdravé výživy - alternativní výživové směry - reklamy na potraviny - kvalita lidského života (handicapovaní lidé)	i na zdraví ostatních lidí	Video Besedy

Předmět: Výchova ke zdraví Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
- popíše základy první pomoci a upevní si návyky poskytování první pomoci samostatně	Základy první pomoci neodkladná resuscitace zvláštní druhy neodkladné resuscitace	VDO – v samostatném a odpovědném řešení problémů - angažovaný přístup k druhým	

Předmět: Výchova ke zdraví Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
- uvědomí si důležitost preventivní ochrany zdraví a předcházení úrazům	bezvědomí stabilizovaná podoba otravy náhlé příhody krvácení závažná poranění popáleniny poleptání působení tepla a chladu poranění kostí a kloubů zvláštní druhy poranění vybavení domácí lékárny	- zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování OSV – obecné modely řešení problémů - zvládání rozhodovacích situací - poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita - OSV – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „ provozu „ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí	

5.7 Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět dějepis je vyučován jako samostatný předmět v primě - kvartě 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu dějepis:

- podporuje rozvíjení vlastního historického vědomí
- rozvíjí vnímání hlavních vývojových linií
- směřuje k získávání orientace v historickém čase
- vede k pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- učí chápat kulturní a etnické rozmanitosti světa
- směřuje k utváření pozitivního hodnotového systému

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka
- skupinová práce
- exkurze
- samostatná práce
- krátkodobé projekty

Předmětem prolínají průřezová témata

OSV - rozvíjení dovedností a schopností, komunikace, mezilidských vztahů, řešení problémů ...

VDO - lidská solidarita, občanská společnost, lidská práva, tolerance, volební systém

EV - člověk a příroda, prostředí a zdraví, zásahy do přírodních poměrů, historické památky

MKV - etnické skupiny, sbližování a prolínání kult.vlivů, předsudky, diskriminace, rasismus, mezinárodní solidarita

EGS - integrace Evropy, informace napříč zeměmi a práce s nimi, porozumění

MDV - sdělovací prostředky, propaganda, ověřování informací, analýza textů, prezentace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací z různých zdrojů k používání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů a uvádění je do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje různé aktivity a metody při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování a formulování svých myšlenek
- zařazuje do výuky diskusi
- vede k práci s různými typy textů využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k pochopení týmové práce i vytvářením příznivého klimatu třídy
- učí je diskutovat v příjemné atmosféře ve skupině

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k přijetí základních principů, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- učí je respektovat zásady jiných
- pěstuje v žácích vztah k tradicím a historickému dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k hledání způsobů, jak využívat znalostí i mimo školu pro svůj další rozvoj
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat

Předmět: Dějepis			
Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
• osvojí si konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto prameny shromažďovány	historie, archeologie, pomocné vědy historické, kroniky, pověsti, mýty, legendy, znalost okolí, muzea, knihovny, archivy, historické prameny		
• orientuje se na časové ose a v historické mapě, osvojí si základní periodizaci dějin	práce s časovou přímkou, přiřazování dějů k ose		
• rozpozná vývojová stadia člověka • popíše způsoby obživy a soužití lidí • uvede příklady archeologických kultur na našem území	pravěk starší doba kamenná způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	Z – světové strany VV – pravěké malby, pojmy OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů EV – člověk a příroda	
• charakterizuje podmínky a důsledky přechodu k zemědělství • objasní podmínky vzniku řemesel	mladší doba kamenná – způsob života a obživy, počátky řemesel	Z – zemědělské oblasti OSV – kreativita – výroba keramiky	
• popíše důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	doba kovů – rozvoj řemesel a obchodu; zánik rodové společnosti	Z – orientace na mapě	
• uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa – chápe kulturní rozmanitost světa • uvede příklady archeologických kultur	naše země v období pravěku shrnutí		

Předmět: Dějepis Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
na našem území			
- objasní souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - vysvětlí vlastními slovy podstatu společenského uspořádání - pojmenuje projevy náboženských představ	starověk oblasti starověkého východu - charakteristické rysy oblasti - vývoj společnosti - náboženské představy - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací	EV – příroda a první civilizace	
- objasní podstatu antické demokracie - charakterizuje přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých - uvědomí si prolínání kulturních vlivů - uvede významné typy památek, které ovlivnily evropskou kulturu	Řecko - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období - Makedonie - helénismus	VV – řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství) ČJ (lit.) – eposy, řecké báje a pověsti VDO – demokracie, despotie, tyranie MKV – sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu	Zdůraznit osobnost Alexandra Makedonského
- definuje formy státní moci a vysvětlí podstatu antické demokracie - uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně středověkých států - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	Řím - království - republika - císařství - počátky křesťanství - římská kultura - rozpad římské říše - naše země v době římské shrnutí opakování učiva primy	VV – římské umění (stavitelství, sochařství, malířství) ČJ (lit.) – římské báje ČJ (sloh) – mluvní cvičení, řečnictví VDO – občanská práva EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně střed. státy	

Předmět: Dějepis Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
	Opakování		

Předmět: Dějepis Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
	• krize císařství • křesťanství • zánik západořímské říše		
• osvojí si periodizaci středověku • vysvětlí uspořádání společnosti raně feudálního státu, formování národních států • objasní úlohu křesťanství a víry • uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z orientu • vymezí státotvornou úlohu panovnických dynastií • uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí • charakterizuje dobový životní styl z hlediska sociálního	středověk raný středověk • nový etnický obraz Evropy • byzantská, arabská a franská říše • první státní útvary na našem území • česká stát v době knížecí • formování prvních státních celků v Evropě • boj mezi mocí světskou a církevní • křížové výpravy • románská kultura a životní styl raného středověku shrnutí	VV – byzantské, arabské umění, románský sloh (architektura, sochařství, malířství) ČJ – první písemné památky, české pověsti, kroniky OV – národ, vlast, čeští církevní patrioti EGS – formování evropských států, klíčové události – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy MKV – náš etnický původ EV – historické památky	důraz na české patrony
• porovná změny politické, hospodářské, sociální a kulturní • popíše rozmach českého státu a jeho význam ve střední Evropě • charakterizuje dobový životní styl z hlediska sociálního i etnického • definuje problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci • definuje historický rozměr pojmů tolerance a intolerance	vrcholný středověk • rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam • český stát za vlády posledních Přemyslovců • nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku • konflikt mezi Anglií a Francií • kritika poměrů v církvi a husitství shrnutí	ČJ – kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání VV – gotické umění (stavitelství, sochařství, malířství) HV – gotická hudba, Husitské písně OV – náš region (historie) VDO – Magna charta 1215 – vznik parlamentu MKV – předsudky, stereotypy kat. církve, husitství EV – historické památky	Hus – různá interpretace historické osobnosti
• popíše okolnosti vzniku středoevropského soustátí	pozdní středověk • doba poděbradská • doba jagelonská shrnutí opakování učiva sekundy	VV – pozdní gotika EGS – mírové poselství Jiřího z Poděbrad projekty: Husitská Praha, Životní styl ve středověku, Osobnosti středověku	

Předmět: Dějepis Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
- osvojí si periodizaci novověku - definuje pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí - pozná důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí - definuje pojem reformace, její příčiny a cíle - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války - definuje pojmy absolutní moc, absolutismus - objasní postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách – rozdělení na katolický a reformační blok - vysvětlí důsledky náboženské nesnášenlivosti - definuje pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie	raný novověk počátky novověku - humanismus - objevné plavby a jejich společenské důsledky - náboženská reformace - počátky absolutních monarchií - český stát v předbělohorských poměrech - třicetiletá válka - občanská válka v Anglii shrnutí	VV, HV – renesance (stavitelství, sochařství, malířství, hudba) ČJ (lit.), OV – humanismus MKV – poznávání jiných kultur OV – typy států, složky státní moci EGS – reformace, klíč. události – 1492 – objevení Ameriky MKV – předsudky, stereotypy kat. církve	začátek školního roku – opakování středověku
- popíše projevy barokní kultury - vysvětlí situaci českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce - charakterizuje význam osvícenství jako významného předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - vymezí pojem osvícenský absolutismus - analyzuje rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující	období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. století - baroko a životní styl - upevňování vlády Habsburků po 30leté válce - rozvoj vzdělanosti v době osvícenství české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie - boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických	VV, HV – baroko (stavitelství, sochařství, malířství, hudba) ČJ (lit.) - baroko VDO – rekatolizace, náboženská nesnášenlivost ČJ (lit.) – osvícenství, klasicismus ČJ (lit.) – poč. národního obrození VDO – USA, Fr., - revoluce (Listina práv a svobod, ústava) EGS – revoluce USA, Francie, VB, 1848	

Předmět: Dějepis Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
buržoazie • vysvětlí pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu	shrnutí	EV – historické památky	
• objasní důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur • uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti • charakterizuje národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je vytvoření novodobých národů • vysvětlí příčiny a průběh českého národního obrození • vyjádří vlastními slovy význam obrozeneckých snah významných osobností • vymezí dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran • definuje emancipační hnutí českého národa jako významný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) • vysvětlí úsilí o vytvoření jednotlivých národních celků • objasní historický rozměr pojmu rasismus	novověk od konce 18. stol. do roku 1914 • Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny • napoleonské války a jejich důsledky • průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury • národní a osvobozenecská hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj • utváření novodobého českého národa • rok 1848 v Evropě a v Čechách • postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., její představitelé • procesy sjednocování v Německu a v Itálii • občanská válka v USA shrnutí opakování učiva tercie	VV, HV – klasicismus, romantismus (stavitelství, sochařství, malířství, hudba) ČJ (lit.) – národní obrození, romantismus VDO – občanská společnost EV – prům. revoluce – dopad na životní prostředí a přírodní zdroje, technické vynálezy MDV – NO – obroda českého jazyka, knihy, noviny, ... ČJ (lit.), VV, HV – umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol. MKV – rasismus – otrokářství v USA	

Předmět: Dějepis Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
• charakterizuje 1. pol. 20. stol. jako období	moderní doba situace v letech 1914 –	VDO – vznik totalitního zřízení	

Předmět: Dějepis Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
dvou nejničivějších světových válek • popíše okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky • vysvětlí změnu mezinárodně politických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu • rozpozná souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby • vymezí historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese • uvede příklady vnímání rozmanitosti projevů kultury a přínosu národní a evropské kultury k tomuto odkazu • popíše vnitřní a zahraniční politiku ČSR v období druhé republiky, protektorátu • popíše poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 • zdůvodní možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím	1948 • první světová válka • situace v Rusku, ruské revoluce • vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy • mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech • počátky fašistického hnutí • SSSR v meziválečném období • Světová hospodářská krize a její důsledky • první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek • kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války • cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky • Protektorát Čechy a Morava • druhá světová válka • domácí a zahraniční odboj • mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa • poválečné Československo v letech 1945 – 1948 • únorový převrat 1948 shrnutí	OV – problémy lidské nesnášenlivosti – životní názor (náboženství) MDV – propaganda ČJ (lit.) – literatura 1. poloviny 20. století VV, HV – umění 1. pol. 20. století VDO – volební systém, formy vlády, ČSR – Češi x Němci x židé EGS – 1. a 2. sv. válka jako mezníky vývoje, vznik SN MKV – rasismus 20. stol., lidská solidarita během válek EV – průmyslová revoluce a životní prostředí, technické vynálezy OSV, VDO – holocaust (projekt) EGS – OSN VDO – totalitní režim MDV - propaganda	
• vymezí postavení ČSR v mezinárodních souvislostech • charakterizuje znaky totalitní společnosti • charakterizuje vznik a problémy existence bipolárního světa • objasní nutnost	dějiny od poloviny 20. století do současnosti • postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace ČSR ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě	OV – mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy VDO – ČSR a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77 EGS – východ x západ,	

Předmět: Dějepis Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
respektovat identitu druhých • vysvětlí vnitřní situaci v naší republice (události r. 1968) • popíše postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů • charakterizuje vnitřní situaci v naší republice v roce 1989 a vývoj v 90. letech – vznik ČR • objasní ustavení demokratického režimu • popíše hrozbu terorismu • uvede příklady vlivu médií na každodenní život a politické dění • vymezí začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU) • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • prokáže základní orientaci v problémech současného světa	lidí • studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků • rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) • charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) • krize sovětského impéria a „perestrojka“ • obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ • rozpad Československa, vznik ČR • Česká republika na přelomu tisíciletí • technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace shrnutí opakování učiva kvarty	NATO, Varšavská smlouva EV – zásahy do přírodních poměrů (SSSR) VDO – formy vlády ČJ (lit.) – literatura 2. pol. 20. století VV, HV – umění 2. pol. 20. století EGS – revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu – vstup do EU MDV – sdělovací prostředky a politika	

5.8 Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové vymezení předmětu

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět od primy do kvarty včetně, a to ve všech ročnících dvě hodiny týdně.

Výuka zeměpisu probíhá převážně v odborné učebně zeměpisu, částečně i v kmenových učebnách.

Součástí výuky jsou ve vybraných ročnících (prima, tercie a kvarta) i terénní cvičení.

Obsahové vymezení předmětu

Předmět *zeměpis* zahrnuje obsah vzdělávacího oboru *Geografie*.

Vyučovací předmět zeměpis prolíná celým základním vzděláním a žáky vede a směřuje k:

- seznámení s aktuálním stavem krajinné sféry
- pochopení vztahů, které v krajinné sféře existují
- analýze vývojových trendů, vyhledávání problémů a navrhování jejich řešení

- práci s mapami a dalšími kartografickými produkty, i s dalšími formami grafického vyjádření informací
- silnější identifikaci s místním regionem a jejich vlastí
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikaci geografických poznatků v praktickém životě

Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, proudění vzduchu, tvorba oblaků a srážek, ...
- biologie: základy geologie, rozšíření rostlin a živočichů, biotopy, ekosystémy, CHKO, NP, ...

Mezipředmětové vztahy jsou realizovány i v ostatních vzdělávacích oblastech:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy a diagramy, ...
- ICT: zdroje aktuálních informací a jejich zpracování, ...
- dějepis: kultura národů, historie států, ...

Ve výuce *zeměpisu* jsou realizovány vybrané tematické okruhy průřezových témat v rámci RVP ZV:

Výchova demokratického občana (VDO)

- občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- objevování Evropy, světa

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, principy solidarity

Environmentální výchova (EV)

- ekosystémy, základní podmínky života, problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj schopností poznávání, sebeorganizace, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů, hodnoty, postoje

Mediální výchova (MDO)

- kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, stavba a tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- frontální výuka propojená řízeným rozhovorem s využitím demonstračních pomůcek a obrazových materiálů
- samostatná práce žáků a řešení problémových situací
- práce ve skupinách (s využitím map, pracovních sešitů, statistických ročenek, časopisů, internetu)
- didaktické hry a kvízy
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel:

- uspořádá učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva, dbá na rovnoměrné zatížení žáků v průběhu školního roku

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- k umění sebehodnocení

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a dalších záznamů

Předmět: Zeměpis Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
Žák • jednoduše vysvětlí vznik vesmíru, hvězd a sluneční soustavy • vyjmenuje tělesa patřící do sluneční soustavy – zejména planety • objasní jedinečnost Země ve sluneční soustavě • vyhledá a porovná základní údaje o Zemi s ostatními planetami • popíše tvar Země	Země jako vesmírné těleso • vesmír a hvězdy • Slunce a sluneční soustava • tvar a rozměry	D – stáří kosmu, existence lidstva F – látky a tělesa, pohyb těles, síly, vesmír Bi – vznik života M – jednotky vzdáleností, porovnávání velikostí planet OSV – otázka vlastního	rozvoj představivosti a fantazie dětí

Předmět: Zeměpis Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
pomocí glóbu, uvede praktické důsledky kulatosti Země • vyjmenuje mezníky v dobývání vesmíru • vysvětlí pojmy - zemská osa, severní a jižní pól, na glóbu sklon zemské osy • vyjmenuje základní pohyby Země a jejich důsledky • vysvětlí délku trvání dne a noci na Zemi a pravidelné střídání ročních období • charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce • popíše, jak dochází k zatmění Slunce a Měsíce • objasní a jednoduše graficky znázorní vznik přílivu a odlivu	Země, vývoj názorů na tvar Země • kosmický výzkum a jeho dějiny • pohyby Země – otáčení, oběh Měsíc – přirozená družice Země	názoru na tvar Země v minulosti D – vývoj poznání o tvaru Země MDV – snímky z kosmu OSV – otázka vlastního názoru na pohyby Země v minulosti EGS – důsledky pohybů Země pro život lidí ve světě Ov - kalendář Bi – roční období – změny v přírodě, život na Měsíci F – gravitační síla Země	důraz na názorné pomůcky
• vysvětlí pojem glóbus • definuje pojmy: poledník, místní a hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, obratníky, polární kruh, datová mez • lokalizuje místo na mapě dle zadaných zem. souřadnic • zjistí zem. souřadnice libovolného místa na mapě • objasní princip pásmového času • s použitím atlasu řeší jednoduché výpočty času • vysvětlí pojmy mapa, plán, měřítko • využívá měřítko	Glóbus a mapa • poledníky, rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, zeměpisná síť pásmový čas • mapa, plán • měřítko • obsah mapy,	EGS – model Země OSV – spolupráce při měření a výpočtech EGS – časová pásma Ov – režim dne – časová pásma M – polokružnice, výpočet času M – práce s měřítkem,	

Předmět: Zeměpis Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
k jednoduchým výpočtům vzdáleností na mapě a na globu • rozlišuje mapy dle měřítka a obsahu • čte základní informace z map v atlase a turistické mapy • prokáže aktivní znalost smluvených značek, kót, nadmořské výšky, vrstevnic a hloubnic • určí význam některých mapových značek • vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstříku • popíše jednoduše trasu vyznačenou v mapě	polohopis, výškopis, vysvětlivky • školní atlas, • turistická mapa	převody jednotek, poměr MDV – zdroj informací – mapy, aktuality Bi – tématické mapy D - tématické mapy Vv – estetická stránka mapy	
• v přírodě určí světové strany • zorientuje mapu • zaznamená do mapy prošlou trasu • porovná obsah mapy se skutečností	Terénní cvičení 1 • práce s topografickou, popř. turistickou mapou	Zeměpisná vycházka – práce s mapou, orientace v krajině	Určování světových stran podle busoly, kompasu i jinými způsoby, pohyb terénem podle azimutu, tvorba jednoduchých náčrtků a plánek okolí; využití mapy Střední Posázaví i plánu Ledče n S.
• vyjmenuje hlavní složky přírodní sféry, popíše rozdíly mezi nimi • popíše vnitřní stavbu Země • zjednodušeně vysvětlí teorii deskové tektoniky a její důsledky • vyjmenuje vnitřní a vnější procesy	Přírodní sféra • složky přírodní sféry • geologický vývoj, stavba Země litosféra • desková tektonika, vulkanismus, seizmická činnost, horotvorné procesy • eroze, vnější činitelé – atmosférické vlivy,	Bi – horniny a nerosty Bi – endogenní a exogenní děje	

Předmět: Zeměpis Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
- vysvětlí příčiny vzniku vybraných pohoří - přiřadí vybrané tvary reliéfu k činitelům, kteří je vytvářejí - vyjmenuje základní půdní typy a zhodnotí jejich úrodnost - definuje pojmy mateční hornina, humus, eroze půdy - uvede příklady změn povrchu činností člověka v okolí bydliště a školy - rozliší pojmy počasí a podnebí - vysvětlí vznik větrů - vyjmenuje podnebné pásy - posoudí vliv klimatu na život lidí v různých klim. oblastech - popíše rozdělení vody na Zemi - vysvětlí pojmy oceán, moře, pohyby mořské vody, záliv, průliv, průplav, vodní tok, povodí, rozvodí, úmoří, bezodtoká oblast a uvede jejich příklady - objasní vliv oceánských proudů na podnebí - posoudí možnosti ekonomického využití konkrétních řek a jezer - vymezí geografická šířková pásma, vyhledá pro ně typické zástupce fauny a flóry - vysvětlí souvislost mezi různými typy	tekoucí voda, ledovce, chemické zvětrávání, činnost člověka a živých organismů pedosféra - půdní typy, vznik půd atmosféra - složení atmosféry, počasí, podnebí - podnebné pásy a jejich charakteristika hydrosféra - rozdělení a význam vodstva na Zemi - světový oceán, pohyby oceánské vody - vodstvo na pevnině – řeky, jezera, ledovce, podpovrchová voda, mokřady biosféra - geografická šířková pásma a výškové stupně rostlinstva	Bi – živá složka půdy EV – výklad - půda (význam pro společnost, poškození a ochrana půd) F – teplota, tlak, změny skupenství EV – klimatické změny, ekosystémy, kvalita ovzduší EGS – propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští OSV – zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů EV – výklad - voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, šetření vodou) Bi – rozmanitost organismů, ekosystémy, fotosyntéza	

Předmět: Zeměpis Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
klimatu, typy vegetace a typy půd		EV - Ekosystémy – diskuse - vegetace (role vegetace v rámci ekosystému, důsledky změn vegetace, význam deštých pralesů, příčiny jejich likvidace)	
- zařadí jednotlivé konkrétní objekty do krajinných složek a jejich částí - vyhledá a zařadí tvary reliéfu - na příkladech vysvětlí vztah složek KS	Terénní cvičení 2 Krajinná sféra – hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	Zeměpisná vycházka – studium přírodních složek v okolí školy	
- lokalizuje na mapě světadíly, jejich části a oceány (určí polohu podle zeměpisných souřadnic, polokoulí, vůči sobě i vůči podnebným pásům) - rozumí rozdílu mezi světadílem a kontinentem - seřadí světadíly a oceány podle rozlohy - podle obecně zeměpisné mapy charakterizuje členitost světadílů	Regionální zeměpis - matematická a relativní geografická poloha - rozloha, členitost, rozložení kontinentů a oceánů	M – výsečové diagramy D – objevné cesty EGS – využití oceánů EV – podmínky života na Zemi MDV - aktuality	
- na mapě lokalizuje významné místopisné pojmy, zhodnotí jejich polohu a popíše vztahy mezi nimi - vyjmenuje vegetační a podnebné pásy - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a stručně charakterizuje nejvýznamnější státy	Afrika, Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, členitost pobřeží - povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje - obyvatelstvo, politické a hospodářské poměry - regiony světadílů	EGS – orientace na politické i obecně zeměpisné mapě, tématických mapách D – objevné cesty, kolonizace D – počátky lidské společnosti MV – kulturní rozdíly VDO – respektování kulturních a etnických odlišností EV – přístupy k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví EGS – humanitární pomoc	

Předmět: Zeměpis Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
		EGS – regiony v globálních souvislostech hosp. a polit. vývoje MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
- na mapě vymezí polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy - seznámí se s globálními problémy, které této oblasti hrozí - na přiměřené úrovni vybere společné a rozdílné znaky obou polárních oblastí	- Polární oblasti - Arktida a Antarktida – vymezení, přírodní podmínky, objevování, možnosti využití - srovnání polárních oblastí	EV – ochrana přírody, přístupy k přírodnímu dědictví D – dobývání pólů Bi – rostlinstvo a živočišstvo EGS – mezinárodní spolupráce a výzkum MDV – aktuální stav OSV - spolupráce	Problémové úkoly: - proč lidé dobývají polární oblasti - proč je přísně chrání - čím mohou být ohroženy - kdo se může dostat do polárních oblastí

Předmět: Zeměpis Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
Žák - za pomoci mapy určí geografickou polohu (vzhledem ke kontinentům, oceánům, zeměpisné síti, k polokoulím, k podnebným pásům) - porovná rozlohu S. a J. Ameriky s ostatními světadíly - vymezí a na mapě ukáže jednotlivé části Ameriky - porovná historický vývoj Anglofonní a Latinské Ameriky - na mapě lokalizuje významné prvky horizontální členitosti - popíše povrch Ameriky, pojmenuje a vyhledá na mapě největší pohoří a nížiny, činné sopky,	Regionální zeměpis – Amerika, Asie, Evropa Amerika - poloha, rozloha - členění amerického kontinentu - povrch a vodstvo	EGS – orientace na politické mapě světa, obecně zeměpisných map a tematických map Ameriky, Asie a Evropy EV – ochrana přírody a ŽP, přístupy k přírodnímu dědictví a kulturnímu dědictví Př – základy ekologie: Organismy a prostředí D – nejstarší civilizace, zámořské objevy a dobývání světa MV – Kulturní rozdíly:	

Předmět: Zeměpis Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
nejvyšší vrcholy, významné veletoky, jezera a bezodtoké oblasti • vyjmenuje podnebné pásy a podle teploty, srážek a vlivu oceánských proudů vymezí v mírném pásu podnebná pásma • přiřadí jednotlivá geografická šířková pásma i půdní typy k typům podnebí (uvádí rostliny, živočichy typické pro jednotlivá pásma) • popíše a lokalizuje rozmístění původních kultur • stručně popíše osídlování Ameriky Evropany • vyhledá na mapě nejhustěji a řídce zalidněné oblasti a nejvýznamnější města • srovnává obyvatelstvo podle rasy, jazyka a náboženství (Latinská Amerika x Angloamerika) • na mapě ukáže hlavní oblasti těžby surovin • v atlase vyhledá nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny • na mapě ukáže hlavní sídelní a průmyslové oblasti • vyhledá nejvýznamnější oblasti ČR • vyjmenuje a na mapě ukáže státy Severní a Latinské Ameriky, jejich hlavní města • z mapy určí jejich geografickou polohu i	• podnebí • rostlinstvo a živočišstvo • obyvatelstvo a sídla • hospodářství Oblasti a státy Ameriky • USA, Kanada, Mexiko • Středoamerické země • Karibské státy • Brazílie, Laplatské	kulturní tradice, zvyky, náboženství Etnický původ: různé způsoby života, odlišné vnímání světa, kolonizace, rasové poměry a soužití ras VDO – prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě EGS – americké, asijské regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje CJ – jazykové oblasti Ameriky a Evropy D – vznik USA, úloha USA ve světě OSV – komunikace s jinými národy, rozvoj schopností poznávání, diskuze nad problémy Bi – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné říše F – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků	

[illegible]

Předmět: Zeměpis Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
pásma i půdní typy k typům podnebí (uvádí rostliny, živočichy typické pro jednotlivá pásma) • popíše a lokalizuje rozmístění nejstarších kultur • určí nejvíce zastoupené rasy a jejich rozmístění • vyhledá na mapě nejhustěji a řídce zalidněné oblasti a nejvýznamnější města • srovnává obyvatelstvo podle kultury, způsobu života a náboženství (pojmenuje hlavní náboženství v Asii) • na mapě ukáže hlavní oblasti těžby surovin • v atlase vyhledá nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny • na mapě ukáže hlavní sídelní a průmyslové oblasti • vyhledá na politické mapě Asie velké zeměpisné regiony, vybrané státy a jejich hlavní města • posoudí vliv monzunového a vnitrozemského klimatu na život v daných regionech • z mapy určí jejich geografickou polohu i polohu vůči sousedním zemím • posoudí jejich hospodářský a politický význam; • na přiměřené úrovni popíše vývoj palestinsko-izraelského konfliktu	• obyvatelstvo a sídla • hospodářství Oblasti Asie • jihozápadní Asie		

Předmět: Zeměpis Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
- posoudí vliv těžby ropy na životní úroveň a politické poměry v oblasti Perského zálivu - porovná základní charakteristiky Číny a Indie, analyzuje příčiny rozdílů - analyzuje příčiny ekonomického rozvoje „asijských tygrů - s pomocí mapy zhodnotí přírodní podmínky Japonska - porovná základní rysy ekonomiky Japonska a USA	- monzunová Asie (jižní, jihovýchodní a východní) - Indie - Čína - asijské draci - Japonsko - střední Asie - Zakavkazsko - severní Asie (asijské Rusko)		
- na mapě zjednodušeně ukáže hranici Evropy s Asií - za pomoci mapy určí geografickou polohu (vzhledem ke kontinentům, oceánům, zeměpisné síti, k polokoulím, k podnebným pásům) - porovná rozlohu Evropy s ostatními světadíly - na mapě lokalizuje významné prvky horizontální členitosti - popíše povrch Evropy, pojmenuje a vyhledá na mapě největší pohoří a nížiny, nejznámější sopky, nejvyšší vrcholy, významné veletoky, jezera - vymezí v mapách úmoří Evropy a bezodtoké oblasti - vyhledá v mapách oblasti s četnými průplavy - vyjmenuje podnebné	Evropa - poloha, rozloha - povrch a vodstvo - podnebí	EGS – Evropa a svět: orientace na politické mapě světa, obecně zeměpisných map a tématických map; evropské jazykové a kulturní okruhy VDO – respektování kulturních, etnických a jiných odlišností D – nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury – křesťanství, demokracie, právo, umění a věda; Evropský integrační proces, vývoj po druhé světové válce	

Předmět: Zeměpis Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
pásy a podle teploty, srážek a vlivu oceánských proudů vymezí jednotlivá podnebná pásma • zhodnotí kontinentální a oceánské vlivy v podnebí v konkrétních oblastech • přiřadí jednotlivá geografická šířková pásma i půdní typy k typům podnebí (uvádí rostliny, živočichy typické pro jednotlivá pásma) • popíše a lokalizuje nejstarší evropské civilizace • vyhledá na mapě nejhustěji a řídce zalidněné oblasti a nejvýznamnější města • srovnává obyvatelstvo podle náboženství, rozmístění národů a jejich jazykových skupin • určí evropské státy a národy s největším počtem obyvatel • na mapě ukáže hlavní oblasti těžby surovin • vyjmenuje nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny • na mapě ukáže hlavní sídelní a průmyslové oblasti • vyhledá na mapě nejvýznamnější přístavy, letiště a hlavní oblasti cestovního ruchu • vyhledá na politické mapě Evropy velké zeměpisné regiony, vybrané státy a města, hlavní města	• rostlinstvo a živočišstvo • obyvatelstvo a sídla • hospodářství Oblasti a státy Evropy		

Předmět: Zeměpis Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
• z mapy určí jejich geografickou polohu i polohu vůči sousedním zemím, posoudí jejich hospodářský a politický význam; využívá získaných znalostí k charakteristice jednotlivých států • posoudí odlišnost vývoje v komunistických a demokratických zemích Evropy po druhé svět. válce • určí a vyhledá v mapách státy EU, státy NATO • zhodnotí hospodářský a politický význam oblasti, porovná ji s ostatními oblastmi Evropy • podává stručný komplexní geografický přehled vybraných modelových států střední Evropy • za pomoci mapy určí geografickou polohu Ruské federace (vzhledem k světadílům, oceánům sousedním regionům, zeměpisné síti) • zhodnotí s mapou rozlohu, přírodní poměry a zdroje Ruska	• Střední Evropa • Západní Evropa • Severní Evropa • Jižní Evropa • Jihovýchodní Evropa • Východní Evropa • Rusko	EGS – výklad - moderní historie Evropy (bipolární rozdělení, počátky integrace) EGS – výklad, referát - integrace Evropy (vývoj a praktické důsledky integrace, orgány EU a jejich sídla, rozšiřování EU, perspektivy integrace) Evropa a svět nás zajímá EGS – výklad - státy Evropy (odlišnosti a společné znaky, život lidí v různých evropských zemích, turistické atrakce v Evropě)	

Předmět: Zeměpis Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
Žák: • vysvětlí příčiny nárůstu počtu obyvatel na Zemi	Společenské a hospodářské prostředí Obyvatelstvo • obyvatelstvo světa a jeho početní růst	Bi – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, obživa obyvatelstva,	

Předmět: Zeměpis Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
• objasní pojmy porodnost a úmrtnost • vypočítá konkrétní přirozený přírůstek obyvatelstva daného státu • vyhledá údaje o počtu obyvatel konkrétního státu či regionu • zjistí příklady států s kladným a záporným přirozeným přírůstkem • vysvětlí rozdíly v přirozeném přírůstku vyspělých a rozvojových zemí • porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi • objasní vliv přírodních a společenských faktorů na rozmístění • rozlišuje a vysvětlí – migrace, imigrace, emigrace • lokalizuje s pomocí mapy hlavní migrační proudy • vyvodí hlavní příčiny vnitrostátní a mezistátní migrace • definuje na přiměřené úrovni pojmy rasa a národ • rozdělí obyvatelstvo podle ras, jazyků • doloží neplatnost rasistických a xenofobních názorů • vyjmenuje světová náboženství • popíše zásadní rozdíly mezi světovými náboženstvími • rozdělí obyvatelstvo podle věku, pohlaví a ekonomické aktivity	• rozmístění obyvatelstva na Zemi • územní pohyb obyvatelstva • lidské rasy, národy, jazyky • náboženství ve světě • struktura obyvatelstva	podvýživa, hlad, HIV D - nejstarší osídlené oblasti, demografická revoluce od 19. stol., průmyslová revoluce, významné technické objevy, průmyslový pokrok, rozvoj služeb, kláštery a university jako centra vzdělanosti OV – lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl M – rozbor grafů, porovnávání čísel, výpočet hustoty zalidnění, jednotky plochy Ch – chemizace zemědělství – vliv na přírodu, kvalitu potravin – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie F – typy elektráren, jaderná reakce MKV – historie, tradice, kultura, rozmanitost OSV – vztahy mezi lidmi, diskuse na dané téma, skupinová práce EV – vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu a ŽP, ochrana	Matematika

Předmět: Zeměpis Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
• porovná významné státy světa dle charakteristik obyvatelstva • ze zadaných údajů vypočte hustotu zalidnění regionu • odliší venkovská a městská sídla • posoudí výhody života ve městě a na venkově • vysvětlí pojmy – urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopolis • objasní, jakou úlohu plní každá část města • rozliší základní sektory ekonomiky • vysvětlí rozdíly mezi jádrovými a periferními oblastmi a uvede příklady • vyjmenuje různé typy zemědělství, ve kterých oblastech světa se s nimi setkáme • zařazuje zemědělské plodiny do podnebných pásů • ukáže na mapě hlavní oblasti pěstování těchto plodin • vyhledá hlavní rybolovné oblasti • lokalizuje na mapě hlavní oblasti těžby a spotřeby paliv ve světě • vyjmenuje hlavní odvětví těžkého a spotřebního průmyslu • porovná strukturu výroby elektrické energie ve vybraných zemích	Sídla • venkovská sídla • městská sídla – proces urbanizace • územní struktura měst Světové hospodářství • odvětvová struktura ekonomiky • jádrové a periferní oblasti • zemědělství – pěstování užitkových plodin, chov hospodářských zvířat • těžba a spotřeba nerostných surovin • zpracovatelský průmysl • doprava - železniční, silniční	přírody EGS – život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost sv. hospodářství na těžbě, vyčerpatelnost nerostných surovin, šetření MDV – zdroje informací, aktuality rovnocennost všech etnických skupin ras a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin, projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku	

Předmět: Zeměpis Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
• porovná výhody a nevýhody jednotlivých typů dopravy • zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo • na mapě lokalizuje hlavní oblasti cestovního ruchu ve světě a rozliší u nich převládající typy turistiky • zařadí světové makroregiony k bohatému Severu či chudému Jihu • vyjmenuje základní znaky vyspělých a zaostalých regionů • navrhne efektivní formy pomoci zaostalým zemím • vysvětlí pojmy import, export, obchodní bilance • uvede hlavní hospodářské organizace ve světě • rozdělí státy podle geografické polohy, rozlohy a lidnatosti • vyjmenuje příklady státních hranic • vyjmenuje příklady nezávislých a závislých států • vysvětlí na příkladech rozdíly ve formách vlády – republika, monarchie • vysvětlí na příkladech rozdíly mezi unitárními a federativními státy • uvede typy polit. moci ve státě – jakými způsoby je uplatňována	- vodní - letecká, potrubní - doprava informací • služby obyvatelstvu • cestovní ruch – hlavní oblasti cestovního ruchu • ekonomická vyspělost, Sever x Jih • mezinárodní obchod • hlavní hospodářské organizace ve světě Politický zeměpis • poloha, rozloha, lidnatost • státní hranice • státní zřízení, způsob vlády • správní členění	Ov – státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek, řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce D – vznik států v minulosti, vývoj počtu států Př – vliv přírodních podmínek na osídlení VDO – prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa OSV – formulace svého názoru, naslouchání, argumentace MKV – politické a sociální konflikty, tolerance EGS – mezinárodní	

Předmět: Zeměpis Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
- rozdělí státy podle stupně hospodářského rozvoje - vyjmenuje a vysvětlí hlavní význam politických organizací ve světě - objasní příčiny konfliktů	- stupeň rozvoje států - mezinárodní politické organizace a seskupení - ohniska neklidu v současném světě	spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, nebezpečí terorismu MDV – aktuality, zdroj informací	
- objasní pojem krajina, uvede, čím je krajina tvořena - vysvětlí pojem přírodní krajina, uvede vnitřní a vnější činitele, které na krajinu působí - uvede lidské činnosti, které se podílejí na přeměně krajiny - vyjmenuje typy krajin - posoudí potenciál krajiny pro hospodářské využití - rozlišuje přírodní a kulturní krajinné složky - rozlišuje složky ŽP, i ŽP z hlediska kvality - uvede přímé a nepřímé vlivy lidských zásahů do ŽP - rozdělí přírodní zdroje, uvede důsledky těžby na krajinu - objasní, které faktory se podílejí nejvíce na ohrožení půdy - doloží vliv průmyslu a dopravy na ovzduší - vysvětlí pojmy – imise, emise, kyselá deště - vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny,	Životní prostředí, krajina - krajina - přírodní krajina - kulturní krajina - životní prostředí lidské společnosti Vlivy člověka a lidské společnosti na krajinu - lidé a ŽP - přírodní zdroje - půdy a ŽP - vzduch a ŽP Globální problémy současnosti	EV – ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj MDV – kritické vyhodnocení informací EGS – globální úroveň ŽP – množství OSV – osobní zodpovědnost za jednání v okolním prostředí EV – výklad - les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás)	

Předmět: Zeměpis Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
diskutuje o možných důsledcích a řešeních • definuje trvale udržitelný rozvoj • uvede, jakými způsoby se lidé, mezinárodní organizace, nevládní organizace podílejí na ochraně ŽP	• trvale udržitelný rozvoj a jeho význam		
• v okolí školy rozliší různé typy krajiny a její složky, vyhledá hranice mezi složkami v krajině • vyhledá změny, ke kterým došlo v krajině místního regionu v nedávné době • posoudí vliv přírodních složek krajiny na rozvoj a prostorové uspořádání obce • v terénu vyhledá příklady nevhodných zásahů člověka do krajiny • navrhne opatření vedoucí k omezení poškozování životního prostředí • navrhne alternativní možnosti ekonomického využití místní krajiny	Terénní cvičení 3 • pozorování krajiny, typy krajin, vývoj krajiny • kvalita životního prostředí místního regionu	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – diskuse - nevhodné zásahy do životního prostředí v místním regionu (změny toku řeky, nevhodné úpravy koryta řek, změny vegetace, terénní úpravy) EV - Základní podmínky života - diskuse - vliv hosp. činností na životní prostředí (zemědělská výroba, průmysl a těžba, doprava)	
• posoudí pravděpodobnost výskytu různých živelných pohrom v místě bydliště • jmenuje zdroje, ze kterých se lze dozvědět o hrozícím	Ochrana člověka při živelných pohromách • živelné pohromy (zemětřesení, povodně, klimatické katastrofy, sesuvy, požáry) • chování v krizových situacích		

Předmět: Zeměpis Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
nebezpečí • jmenuje důležitá telefonní čísla pro tísňové volání			

Předmět: Zeměpis Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
- různými způsoby popíše polohu ČR a porovná ji s vybranými státy - na mapě lokalizuje významné místopisné pojmy, zhodnotí jejich polohu a vztahy mezi nimi - vysvětlí odlišnosti geologického vývoje České vysočiny a Karpat - posoudí vliv polohy a povrchu na charakteristiku klimatu v různých místech ČR - analyzuje příčiny vzniku povodní - uplatňuje zásady bezpečného chování při ohrožení povodněmi - vysvětlí důsledky změn vegetačního pokryvu v ČR - vyhledá na mapě nejvýznamnější přírodní chráněná území a doloží jejich jedinečnost - lokalizuje na mapě kraje ČR a vyjmenuje jejich vybrané kompetence - s pomocí věkové	Zeměpis ČR - poloha, rozloha, hranice ČR - místopis ČR - povrch ČR - podnebí ČR - vodstvo ČR - vegetace ČR, lesy a jejich význam - ochrana přírody v ČR, národní parky, CHKO, NPR - administrativní členění ČR - obyvatelstvo ČR –	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – diskuse - vliv člověka na vznik a průběh povodní	

Předmět: Zeměpis Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
pyramidy obyvatelstva ČR vyvodí příčiny změn přír. přírůstků po 2. světové válce - rozdělí obyvatelstvo ČR do kategorií dle pohlaví, národnosti, víry, věku a ekon. aktivity - porovná vybraná členění populace a urbanizaci ČR s významnými státy Evropy a světa - vyjmenuje zásadní důsledky hosp. transformace po roce 1989 - rozliší regiony ekonomicky úspěšné a regiony s vážnými sociálními problémy - uvede významné komodity exportu a importu ČR - na mapě lokalizuje regiony významné pro cestovní ruch, zhodnotí předpoklady regionů pro další rozvoj turistiky - porovná kraje ČR podle základních geografických ukazatelů	vývoj počtu obyvatel, přirozený přírůstek - obyvatelstvo ČR – rozdělení obyvatelstva, sídla - ekonomika ČR – vývoj, sektory, zahraniční obchod - turistický ruch v ČR - regiony (kraje) ČR	(změny vegetace, úprava toku řeky, zástavba v okolí řeky) EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – výklad - ochrana přírody (význam chráněných území, zásady citlivého hospodářského využití chráněných území) Ov	
- různými způsoby vymezí místní region a analyzuje klady a zápory jeho polohy - doloží jedinečnost místního regionu v rámci ČR - vyjmenuje zásadní sociální a ekonomické	Místní region - Ledčsko - vymezení, hranice a poloha Ledčska - přírodní podmínky, obyvatelstvo a hospodářství (potenciál a bariéry rozvoje) Ledčska		

Předmět: Zeměpis Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy	Poznámky
problémy Ledče • navrhne možnosti řešení výše uvedených problémů			
• pozorováním v terénu doloží, k jakým změnám došlo v okolí Ledče po roce 1989 • posoudí výhody a nevýhody bydlení v různých částech Ledče • na přiměřené úrovni navrhne možnosti využití vybraných pozemků na území Ledče	Terénní cvičení 4 • územní rozvoj města, základy územního plánování		

5.9 Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové vymezení předmětu:

1. ročník – 5 hodin týdně, 1 vyučovací hodina bude dělena na skupiny
2. ročník – 5 hodin y týdně
3. ročník – 4 hodiny týdně
4. ročník – 4 hodin týdně, 1 vyučovací hodina bude dělena na skupiny

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět matematika prolíná celým základním vzděláváním a již svojí podstatou:

- rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení
- vede k myšlenkové samostatnosti
- přispívá k intelektuálnímu rozvoji
- formuje volní a charakterové rysy osobnosti.
- řeší problémové úlohy a situace z běžného života

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- frontální výuka propojená řízeným rozhovorem s využitím demonstračních pomůcek
- samostatná práce žáků a řešení problémových situací
- práce ve skupinách
- didaktické hry, počtářské soutěže
- dostupné prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, výukový program CABRI)

Obsah vyučovacího předmětu matematika je spjat s vyučovacími předměty:

- fyzika, chemie, zeměpis (Člověk a příroda)
- informatika (Informační a komunikační technologie)

Vyučovacím předmětem matematika prolíná průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, které přispívá k rozvoji osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností, schopností a pomáhá rozvíjet osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot, klade důraz na formování volných a charakterových rysů, rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, tvořivost.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- uspořádá učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva, dbá na rovnoměrné zatížení žáků v průběhu školního roku
- rozvíjí schopnost samostatně vyhledávat informace, třídit je a využívat
- rozvíjí soutěživost, zařazuje vhodné problémové úkoly, matematické hádanky
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů při řešení reálné situace
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a matem. algoritmů
- podporuje účast žáků v soutěžích a olympiádách, kde má možnost srovnávat své vědomosti s jinými žáky, učí se sebehodnocení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- provádí se žáky rozbor úlohy, vede je k vytvoření plánu jeho řešení, odhadu řešení a ověřování správnosti výsledku
- rozvíjí samostatné uvažování a vyvozování logických závěrů
- vede žáky k argumentaci, k diskusi, k obhajování svých výroků
- učí žáky užívat různé postupy řešení a obhajovat svůj postup řešení
- rozvíjí získané vědomosti a dovednosti při objevování různých variant řešení
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zařazuje takové úkoly, u kterých žáci mohou použít známé a osvědčené postupy řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému vyjadřování myšlenek v logickém sledu, ke kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- vede žáky k matematickému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- učí žáky pracovat s informacemi, provádět situační náčrty, rozumět údajům sestavených do tabulek a grafů, používat různých textů a obrazových materiálů
- rozvíjí dovednost přesného a estetického rýsování
- zadává úkoly, které žáci řeší s využitím moderní informační a komunikační technologie
- žáky vede ke komunikaci při řešení navozeného problému (umět vyjádřit své myšlenky, obhájit svůj názor, hodnotit argumentaci jiných)

- vede žáka k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky pracovat ve skupinách
- seznamuje žáky s pravidly spolupráce v týmu
- vytváří příznivou atmosféru ve třídě a dodává žákům sebedůvěru

Učitel vede žáky

- k dodržování dohodnutých postupů
- k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání
- k vzájemné spolupráci se spolužáky při řešení daného úkolu
- k hodnocení vlastních výsledků a výsledků skupiny

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k tomu, aby :

- respektovali názory spolužáků
- znali svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- dodržovali pravidla slušného chování
- zařazováním úloh s ekologickou problematikou vede žáky k chápání ekologických souvislostí
- připomínáním významných matematických osobností vede žáky k přesvědčení o významném postavení matematiky jako vědy ve společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- na úlohách z praxe vede žáky k přesvědčení, že matematické vědomosti a dovednosti :
- jsou předpokladem pro další vzdělávání a budoucí povolání
- mají uplatnění v každodenních situacích (míry, váhy, nakupování, cestování a volný čas)
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost, úplné dokončení práce
- vede žáky k pečlivé a systematické práci

Předmět: Matematika		
Třída: prima		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• aplikuje početní operace v celém oboru přirozených čísel • narýsuje základní rovinné útvary a využívá potřebnou matem. symboliku • sestrojí rovnoběžky a kolmice • rozlišuje a narýsuje kruh a kružnici • provádí odhady a převody délkových jednotek a jednotek obsahu • řeší slovní úlohy z praxe s využitím vzorců pro obsah, obvod čtverce a obdélníka • třídí a analyzuje vlastnosti	Opakování a prohloubení učiva z 5. ročníku – přirozená čísla – opakování – základní rovinné útvary – vzájemná poloha dvou přímek – geom. pojmy a jejich symbolika – kružnice, kruh – další rovinné obrazce – převody délkových jednotek – obvod obrazce – jednotky obsahu – obvod, obsah čtverce, obdélníka – tělesa a jejich sítě	Estetická výchova – přesnost, grafický projev, grafická úprava F – měření délky Obsah pokoje, pozemku, ... F - převody jednotek Vv - prostorová představivost

Předmět: Matematika Třída: prima		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
základních prostorových těles podle jejich modelů		
• zobrazí deset. číslo na číselné ose • vyjádří vztah části k celku zlomkem a desetinným číslem • porovnává, zaokrouhluje deset. čísla na daný řád • provádí početní operace s deset. čísly • násobí a dělí 10, 100, ... • provádí převody jednotek délky, hmotnosti a obsahu pomocí deset. čísel • účelně využívá kalkulátor • řeší slovní úlohy z praxe, provádí odhady, kontrolu, zaokrouhluje	Desetinná čísla – zlomek, deset.číslo, znázornění – zobrazení na číselné ose – porovnávání desetinných čísel – zaokrouhlování deset. čísel – sčítání a odčítání deset. čísel – násobení deset. čísel – dělení deset. čísel – užití kalkulátoru – slovní úlohy z praxe – souhrnná cvičení	Odhad a určení, např. ceny nákupu
• zobrazí záporné i kladné číslo na číselnou osu • porovnává záporná čísla • sčítá a odčítá záporná čísla • násobí a dělí celá čísla • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel	Celá čísla - čísla kladná a záporná - čísla navzájem opačná - sčítání a odčítání celých čísel - násobení a dělení celých čísel - vlastnosti početních operací s celými čísly - záporná desetinná čísla - číselné výrazy	
• rozlišuje typy úhlů, umí narýsovat osu úhlů • narýsuje a změří velikost úhlů pomocí úhloměru • provádí konstrukce úhlů kružítkem (60°, 45°, ...) • odhaduje velikost úhlů, převádí jednotky(stupeň, minuta) • sčítá a odčítá velikosti úhlů ve stupních a minutách • rozlišuje dvojice úhlů, určuje jejich velikost • definuje pojem mnohoúhelník, sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník	Úhel a jeho vlastnosti – přenášení úhlů, osa úhlu – velikost úhlu – úhloměr – rýsování úhlů (úhloměr, kružidlo) – převody jednotek – sčítání, odčítání úhlů – násobky a díly úhlů – přímky protáté příčkou – úhly vedlejší, vrcholové – úhly střídavé a souhlasné - mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod)	Z - určování zeměpisné polohy místa
• provede znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10 rozklad př. čísla na prvočinitele	Dělitelnost – násobek a dělitel – znaky dělitelnosti – prvočísla a čísla složená	

Předmět: Matematika Třída: prima		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• určí prvočíslo a číslo složené • určí čísla soudělná (nesoudělná) • určí nejmenší společný násobek a největšího společ. dělitele dvou až tří přirozených čísel • řeší slovní úlohy s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	– nejmenší společný násobek – největší společný dělitel – čísla soudělná a nesoudělná – slovní úloh	
• určí shodnost rovinných útvarů pomocí průsvitky • sestrojí obraz rovinného obrazce v osově a středové souměrnosti • sestrojí osu (střed) souměrnosti osově (středově) souměrného obrazce • dodržuje zásady grafického projevu	Osová a středová souměrnost – shodnost geometrických útvarů – osová a středová souměrnost – útvary osově a středově souměrné – souhrnná cvičení	
• rozdělí trojúhelníky podle stran a úhlů • vypočítá velikosti vnitřních a vnějších úhlů trojúhelníka • sestrojí trojúhelník ze tří stran, trojúhelníková nerovnost • zapíše postup konstrukce pomocí matematické symboliky • sestrojí osu úhlu • sestrojí výšky trojúhelníku, sestrojí těžnici a těžiště • sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku • dodržuje zásady grafického projevu	Trojúhelník – základní pojmy, symbolika – vnější, vnitřní úhly trojúhelníka – typy trojúhelníků podle stran a úhlů, jejich vlastnosti – konstrukce trojúhelníků ze tří stran - výšky trojúhelníku - těžnice a těžiště trojúhelníku - kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku	Estetický projev - VV
• rozlišuje jednotlivé druhy čtyřúhelníků (rovnoběžník, lichoběžník) • vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku	Čtyřúhelníky - rozdělení čtyřúhelníků - obvod a obsah rovnoběžníků - obvod a obsah lichoběžníků	Stereometrie - stěny geometrických těles Užití v praxi – obvody a obsahy

Předmět: Matematika Třída: sekunda		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• provádí operace s desetinnými čísly • řeší situace s využitím	Opakování učiva primy – desetinná čísla – dělitelnost přirozených	

Předmět: Matematika Třída: sekunda		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
dělitelnosti v oboru přirozených čísel - třídí základní rovinné útvary a počítá obvody a obsahy - narýsuje trojúhelník podle věty sss, sus, usu	čísel - rovinné útvary, obsah, obvod - celá čísla	
- vyjádří vztah části k celku - zobrazí daný zlomek na číselné ose - převéde zlomek na základní tvar - porovnává zlomky a čísla smíšená - převéde zlomek na deset. číslo a naopak - vypočítá převrácené číslo k danému zlomku - stanoví společného jmenovatele více zlomků - matematizuje reálné situace a řeší slov. úlohy s využitím zlomků	Zlomky - celek a jeho část - číselná osa - rozšiřování, krácení zlomků - porovnávání zlomků - zlomky, desetinná a smíšená čísla - převrácené číslo, složený zlomek - početní výkony se zlomky - slov. úlohy na početní výkony se zlomky	Řešení fyzikálních úloh na výpočet hustoty, dráhy, času a rychlosti
- zobrazí rac. čísla na číselné ose - vyjádří racionální čísla zlomkem nebo desetinným číslem - provádí početní výkony s rac. čísly - řeší slovní úlohy na užití rac. čísel	Racionální čísla - záporná desetinná čísla a zlomky - převrácená čísla - porovnávání racionálních čísel - součet, rozdíl racionálních čísel - součin, podíl racionálních čísel	
- porovná dvě veličiny poměrem - zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru - rozdělí celek na části v daném poměru - zjednoduší poměr krácením - zdůvodní, zda závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost - řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru a trojčlenky - využívá měřítko při zhotovování jednoduchých plánů a čtení map	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - poměr, převrácený poměr - krácení rozšiřování poměru - poměr ve slovních úlohách - přímá a nepřímá úměrnost - postupný poměr - trojčlenka - měřítko plánu a mapy	Využití úměrnosti při určování rovnovážné polohy na páce F - vztahy mezi veličinami Ch - výpočty pomocí trojčlenky Z-měřítko plánu, mapy
- řeší aplikační úlohy na procenta - používá trojčlenku k řešení úloh	Procenta - základ, procento, procentová část, počet procent, promile - slovní úlohy	Řešení úloh z fyziky, chemie, zeměpisu
rolišuje tato tělesa, analyzuje	Hranoly	

Předmět: Matematika Třída: sekunda		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
jejich vlastnosti • načrtne a sestrojí síť těchto těles • odhadne, vypočítá objem a povrch těchto těles • analyzuje a řeší aplikační úlohy z praxe • porovnává, odhaduje a převádí jednotky objemu	- volné rovnoběžné promítání – krychle, kvádr: objem, povrch – hranol: povrch, objem, síť - jednotky objemu – hranol ve slovních úlohách	Prostorová představivost Fyzika – převody jednotek

Předmět: Matematika Třída: tercie		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	Opakování učiva sekundy – operace s racionálními čísly – základní poznatky z planimetrie - slovní úlohy na procenta - počítání s mocninami	
• odhadne druhou mocninu a odmocninu a určuje je pomocí kalkulátoru • zaokrouhluje, provádí odhady s danou přesností • řeší slovní úlohy z praxe	Druhá mocnina a odmocnina – druhá mocnina racionálního čísla – druhá odmocnina racionálního čísla - slovní úlohy	
• načrtne a sestrojí pravouhlý trojúhelník • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy • řeší slovní úlohy vedoucí k užítí Pythagorovy věty	Pythagorova věta – Pythagorova věta, věta obrácená – výpočet délek stran v pravouhlém trojúhelníku – užítí Pythagorovy věty v praxi – iracionální a reálná čísla – osa reálných čísel – procvičení Pythagorovy věty	
• chápe pojmy konstanta a proměnná • určuje hodnoty číselných výrazů a výrazů s proměnnou • zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými (matematizuje reálné situace) • provádí jednoduché početní operace (sčítání a odčítání výrazů, násobení jednočlenů mnohočlenem)	Výrazy – číselné výrazy, hodnota – výrazy s proměnnou – zápis slovního textu pomocí výrazu – mnohočleny – součet a rozdíl mnohočlenů – součin mnohočlenů	
• definuje pojem kružnice, kruh • klasifikuje základní polohové vztahy v rovině • řeší aplikační úlohy s využitím matematických poznatků	Kruh, kružnice – kruh, kružnice – základní pojmy – vzájemná poloha kružnice a přímky – vzájemná poloha dvou kružnic	

Předmět: Matematika Třída: tercie		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
vypočítá délku kružnice a obsah kruhu	– délka kružnice, obvod kruhu – obsah kruhu – slovní úlohy	
- provede náčrtek válce v rovnoběžném promítání - počítá objem v povrch válce, sestrojí síť válce	Válec - válec a jeho síť - povrch a objem válce	OSV – objem a povrch nádrže
- provádí jednoduché početní operace s mocninami a mnohočleny - pozná typ a stupeň mnohočlenu - dělí mnohočlen mnohočlenem - upraví výraz vytýkáním před závorku - užívá součtové vzorce	Výrazy - opakování pravidel pro počítání s mocninami - opakování sčítání a odčítání mnohočlenů - dělení mnohočlenu jednočlenem - dělení mnohočlenu mnohočlenem - umocňování dvojčlenu - rozklad na součin	
- rozlišuje pojmy rovnost, rovnice - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnice a chápe nutnost zkoušky správnosti řešení	Lineární rovnice – rovnost, rovnice – ekvivalentní úpravy rovnic – slovní úlohy – jednoduché slovní úlohy o pohybu – výpočet neznámé ze vzorce – souhrnná cvičení	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj F - využití fyzikálních témat, vztahy mezi veličinami
	Lineární nerovnice	
- ovládá základní pravidla přesného rýsování - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary a narýsuje je - definuje pojem osa strany, úhlu, těžnice a výška, sestrojí je a použije ke konstrukci kružnice opsané a vepsané trojúhelníku - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru - zná schéma postupu při řešení konstrukčních úloh a využívá je při řešení úloh - sestrojí rovnoběžník a lichoběžník	Konstrukční úlohy – vlastnosti trojúhelníku a nůhelníku – výška, těžnice trojúhelníka – střední příčka – kružnice opsaná a vepsaná – pravidelné n-úhelníky – množiny bodů dané vlastnosti – Thaletova kružnice – konstrukce tečny ke kružnici – konstrukční úlohy v rovině - konstrukce čtyřúhelníku (lichoběžník, rovnoběžník) – souhrnná cvičení	

Předmět: Matematika Třída: kvarta		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	Opakování učiva tercie	

Předmět: Matematika Třída: kvarta		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– početní operace s mnohočleny – lineární rovnice – základní poznatky z planimetrie	
• určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl • rozloží výraz, najde společného dělitele, krátí, rozšiřuje • sčítá a odčítá více jak dva lomené výrazy • násobí a dělí lomené výrazy • převede složené lomené výrazy na násobení dvou lomených výrazů • řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli s diskusí o řešitelnosti • formuluje a řeší reálnou situaci ve slovní úloze o pohybu, společné práci pomocí rovnic	Operace s lomenými algebraickými výrazy, lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli – lomený výraz, definiční obor – krácení a rozšiřování – společný jmenovatel lom. výrazů – operace s lomenými výrazy (součet, rozdíl, součin, podíl) – složený lomený výraz – lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, diskuse řešitelnosti – slovní úlohy – souhrnná cvičení	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj
• ovládá metody řešení soustav rovnic a umí rozhodnout o vhodnosti použité metody • formuluje reálnou situaci slovní úlohy pomocí soustav rovnic, které řeší • rozhodne o řešení slovní úlohy	Soustavy dvou lineárních rovnic – řešení soustavy dvou lin. rovnic – metody řešení (sčítací, dosazovací, kombinovaná) – diskuse řešitelnosti – slovní úlohy	
• zobrazí body v Oxy, souřadnice bodů • rozezná funkční vztah u jiných vztahů • rozlišuje pojmy definiční obor a obor hodnot • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • čte z grafů funkcí přímé a nepřímé úměrnosti vlastnosti funkcí • matematizuje reálné situace s využitím funkčních vztahů	Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic – pojem funkce – definiční obor a obor hodnot – graf funkce – vlastnosti funkcí – přímá a nepřímá úměrnost – lineární funkce, vlastnosti, graf – užití lin. funkce – užití grafů funkcí při řešení soustav rovnic	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Využití grafů funkcí při znázorňování závislostí rychlosti a dráhy na čase Čtení grafů, jízdní řády, spotřeba benzínu
• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • zapisuje výsledky šetření tabulkou, sloupkovým nebo kruhovým diagramem • čte tabulky a grafy a interpretuje je • provádí na praktických úlohách zpracování dat a porovnává soubory dat	Základy statistiky – statistické šetření souboru – stat. soubor, jednotka, znak, četnost – aritmetický průměr – diagramy – sloupcový, kruhový – práce s daty ve slovních úlohách	
• definuje pojmy shodný, podobný útvar • aplikuje věty o shodnosti	Podobnost – podobnost, poměr podobnosti – podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníků	

Předmět: Matematika Třída: kvarta		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
trojúhelníků na podobné trojúhelníky • sestrojí obrazec podobný danému • rozdělí úsečku v daném poměru • použije poznatky při práci s plány a mapou	– délky úseček v podobných útvarech – grafické dělení úsečky – změna délky úsečky v daném poměru – užití podobnosti – měřítko plánu a mapy – souhrnná cvičení	
• využije zásady rovnoběžného promítání k zobrazování těles • sestrojí síť tělesa • aktivně ovládá vzorce pro objemy a povrchy těles • využije poznatky při řešení praktických úloh	Objemy a povrchy těles – rovnoběžné promítání – tělesa hranolového typu – válec: objem, povrch, síť – jehlan: zobrazení jehlanu, síť – povrch a objem jehlanu – kužel: zobrazení kužele, síť – povrch a objem kužele – koule: povrch, objem – povrchy a objemy těles ve slovních úlohách – souhrnná cvičení	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Vv – prostorová představivost Užití v praxi – stavebnictví F - převody jednotek
	Rozšiřující učivo - kvadratická funkce, kvadratická rovnice - goniometrické funkce, $\text{tg}x$, cotg , $\sin x$, $\cos x$	

5.10 Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizační, obsahové a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován v primě 1 hodinu týdně + 1 hodinu týdně cvičení, v sekundě jednu hodinu, v tercií a kvartě 2,5 hodiny, přičemž 0,5 hodiny jsou cvičení. Celková dotace je 8(2). Na všechna cvičení se bude třída dělit. Úzce souvisí s matematikou (početní operace, rovnice, výrazy, vyjádření neznámé ze vzorce) a s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: chemií (skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie, jaderné reakce, radioaktivita), biologií (světelná energie – fotosyntéza, optika – zrak, zvuk – sluch, přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor) a zeměpisem (magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava).

Vzdělávání v předmětu fyzika

- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- vede k vytváření a ověřování hypotéz, k práci s různými informačními zdroji a k využití informačních a komunikačních technologií
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy

- učí vybrat a prakticky použít vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů; zpracovat protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformulovat v něm závěry, k nimž dospěl

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- *skupinová práce* - laboratorní práce s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel a referáty na zadané téma s využitím internetu, počítače, prezentační techniky
- exkurze
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

Učitel:

- organizuje práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky a respektování názorů druhých na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využíváním skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Předmět: Fyzika Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
• rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles • popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • správně používá pojem atom, molekula, iont; má představu o tom, z čeho se skládá atom • podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont • na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat • ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole • zjistí zda na těleso působí magnetická síla • dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích • ověří existenci magnetického pole • u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry • ovládá značky a jednotky základních veličin • vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku • změří délku tělesa, výsledek	stavba látek	Vlastnosti látek	Ch – návaznost v sekundě – atomy, ionty, prvky, chemická vazba
	elektrické vlastnosti látek, stavba atomu		
	magnetické vlastnosti látek, magnetické pole		OSV – práce s bužolou, orientace na mapě
	fyzikální veličiny		
	délka	Měření fyzikálních veličin	M – převody jednotek, převodní vztahy

Předmět: Fyzika Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
zapsat a vyjádřit v různých jednotkách • změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovníramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce • změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek • změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot • předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší • změří časový úsek pomocí stopky a orientuje se na ciferníku hodin • z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$, měří hustoměrem, pracuje s tabulkami • pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud • objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) • rozliší pokusně vodič od izolantu • správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu • změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem • dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem • uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody	hmotnost objem teplota teplotní roztažnost těles čas hustota elektrický proud v kovech tepelné elektrické spotřebiče elektrický obvod, pravidla bezpečnosti při zacházení s el. zařízeními	Elektrický obvod	M – převody jednotek, převodní vztahy M – převody jednotek, převodní vztahy M – jednoduché výpočty EGS – šetření el. energií (žárovka – zářivka)

Předmět: Fyzika Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vazby
- rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje nebo je v klidu - určí trajektorii konkrétního pohybu tělesa a rozhodne, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý - rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - určí rychlost rovnoměrného pohybu - má představu o jednotkách rychlosti a odhadne velikost rychlosti běžných pohybů (chůze, jízda auta) - velikost rychlosti v dané jednotce vyjádří jinou jednotkou rychlosti - vypočte dráhu rovnoměrného pohybu - nakreslí graf závislosti dráhy pohybu na čase - z grafu dráhy určí rychlost rovnoměrného pohybu a zjistí, kdy bylo těleso v daném místě, nebo kde bylo v daném čase - vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů - změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočte jeho průměrnou rychlost - v konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou, a jaký je účinek vzájemného působení - změří velikost síly siloměrem - znázorní sílu graficky - určí gravitační sílu, jakou Země působí na těleso o určité hmotnosti - prokáže experimentem účinky elektrického, magnetického a gravitačního pole - určí výslednici sil působících v jedné přímce	klid a pohyb tělesa	Pohyb tělesa	M – řeší úlohy na pohyb těles
	popis pohybu (trajektorie, dráha, čas)		
	pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný		MDV – vyhledává zajímavé údaje o rekordních rychlostech v různých sportovních odvětvích
	průměrná rychlost		TV – změní průměrnou rychlost běhu spolužáka – sleduje světové rekordy v různých odvětvích sportu
	vzájemné působení těles	Síla Skládání sil	D – historie poznávání gravitační síly
	působení těles		
	síla a její měření		
	gravitační, elektrická a magnetická síla		
	gravitační, elektrické a magnetické pole		
	znázornění síly		

Předmět: Fyzika Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vazby
- rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze - graficky určí výslednici dvou různoběžných sil - odhadne polohu těžiště - experimentem určí těžiště, např. desky, tyče - rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní nebo nestabilní - v jednoduchých případech kvalitativně předpoví, jaký bude pohyb tělesa nebo jeho změna, když zná sílu nebo výslednici sil, které na těleso působí - zdůvodní, proč je v konkrétní situaci těleso v klidu nebo v pohybu rovnoměrném přímočarém, a určí síly působící na těleso, které jsou přitom v rovnováze - na příkladech ukáže, že silové působení těles je vždy vzájemné, že síly akce a reakce vznikají i zanikají současně, mají stejnou velikost a působí na různá tělesa (odliší je od sil v rovnováze) - rozhodne, zda je páka otáčivá kolem pevné osy v rovnovážné poloze - experimentem nebo výpočtem určí sílu nebo rameno síly tak, aby se páka dostala do rovnovážné polohy - uveďte příklady užití páky v praxi (osu otáčení, působící síly a jejich ramena) a objasní výhodnost použití páky v daném případě - určí podmínku rovnováhy na kladce pevné a volné - uveďte příklady využití kladek v praxi a ukáže jejich výhody - předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí - porovná tlaky vyvolané	skládání sil stejného a opačného směru skládání různoběžných sil těžiště tělesa posuvné účinky síly na těleso a jejich souvislost s velikostí působící síly a hmotností tělesa (zákon síly) zákon setrvačnosti zákon vzájemného působení těles (zákon akce a reakce) rovnováha sil na páce moment síly užití páky	Posuvné účinky síly Pohybové zákony Otáčivé účinky síly Deformační účinky síly	OSV – učí se spolupracovat při experimentech, organizovat práci, vyslovit a obhájit svůj názor, s porozuměním vyslechnout názor spolužáka M – konstrukce rovnoběžníka při skládání sil ČZV – doprava: setrvačnost automobilů, nebezpečí špatného odhadu rychlosti a vzdálenosti TV – akce a reakce ve sportu ČSV – využití jednoduchých strojů k usnadnění práce Př – popíše páky ve stavbě těla člověka TV – využití rovnováhy v různých tělovýchovných činnostech ČZV – záchrana

Předmět: Fyzika				
Třída: sekunda				
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vazby	
různými silami • navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak • v jednoduchém případě změní třecí sílu • porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch • uvede příklady působení klidové třecí síly • rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení • předvede pokus nebo popíše jev, který ukazuje, že při stlačení kapaliny nebo plynu vzroste tlak ve všech místech stejně • vysvětlí na příkladu z praxe princip hydraulického zařízení • porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny, tlaky ve stejné hloubce dvou různých kapalin • použije vztah $p = \rho gh$ při řešení konkrétních problémů • znázorní síly a jejich výslednici působící na těleso ponořené do kapaliny • předpoví, zda se bude těleso v kapalině potápět, vznášet či plovat; uvede příklady využití v praxi • porovná atmosférický tlak v různých výškách, popíše způsob měření atmosférického tlaku (Torricelliho pokus, tlakoměr, barograf) • změří tlak plynu v uzavřené nádobě (např. v pneumatice kola) a rozhodne, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak plynu • rozliší zdroj světla a osvětlené těleso • rozhodne, zda dané prostředí je čiré, průhledné, průsvitné či neprůsvitné	tlaková síla tlak	Tření	tonoucího na zamrzlém rybníku	
	tření, třecí síla		TV – možnosti a význam zmenšování nebo zvětšování odporových sil ve sportu (např. lyžování)	
	třecí síly v praxi		ENV – snižování ztrát energie zmenšováním odporových sil při pohybu vozidla	
	přenos tlaku v kapalině		Př – přizpůsobení vodních živočichů životu v hloubce, potápění lidí a jejich výbava, krevní tlak a jeho měření	
	hydraulická zařízení Pascalův zákon		ITK – vyhledává informace o počasí na internetu VDO – podílí se na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti při řešení problémů ve skupinách MDV – zpracovává, vyhodnocuje a využívá informace přicházející z médií, např. o počasí a jeho vlivu na člověka	
	hydrostatický tlak			
	vztlaková síla			
	Archimédův zákon			
	potápění, plavání, vznášení se těles v kapalině			
	atmosférický tlak a jeho měření			
	vztlaková síla na tělesa v plynech		Světelné jevy	M – rozezná jednoduché a souměrné útvary v rovině a modeluje je
	zdroje světla			

[illegible]

Předmět: Fyzika Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vazby
- rozhodne, zda se koná práce a které těleso koná práci - vypočte práci, je-li dána síla a dráha, po které síla působí (pro případ stálé síly působící rovnoběžně se směrem dráhy), $W = F_s$	práce	Teplo Práce Výkon	ČSV – využití kladky, kladkostroje M – úprava rovnic s písmene ČSP – vybere si vhodné pracovní nástroje a

Předmět: Fyzika Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vazby
• předvede vykonání práce o velikosti přibližně 1 J • určí výkon z práce a času • porovná velikost dvou různých prací nebo výkonů, např. na stavbě • při rovnoměrném pohybu tělesa určí výkon užitím vztahu $P = Fv$ • na příkladech nebo pokusem ukáže, že pohybová energie tělesa, jeho polohová energie v gravitačním poli Země nebo polohová energie pružnosti se projevuje schopností tělesa konat práci • v konkrétních situacích objasní, že změna pohybové nebo polohové energie tělesa je spojena s konáním práce; určí vykonanou práci ze změny polohové energie tělesa • popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie tělesa při jeho pohybu v gravitačním poli Země, např. při vyhození míče • uvede příklad přenosu energie v soustavě těles, např. polohové energie vody na pohybovou energii rotoru turbíny, a jejich využití v praxi • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • uvede příklady jevů, které dokazují, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • objasní vnitřní energii tělesa jako energii, která souvisí s energií částic; její součástí je celková pohybová energie všech částic v tělese • vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou • předvede pokusy na změnu vnitřní energie tělesa konáním práce (např. třením) nebo tepelnou výměnou	výkon účinnost polohová energie přeměna polohové a pohybové energie částicové složení látek vnitřní energie změna vnitřní energie konáním práce	Pohybová a polohová energie Vnitřní energie Teplo	postupy ke zvýšení výkonů ČSV – formy a druhy energie, jejich využití ČZV – nebezpečí v dopravě při přeměně pohybové energie vozidel při srážce ENV, VEG – možnosti využití vodních elektráren jako obnovitelných zdrojů energie u nás a v různých evropských zemích MDV – sleduje a kriticky posuzuje informace o využívání různých zdrojů energie z hlediska jejich vlivu na životní prostředí Z – vysvětlení klimatických jevů, vznik větrů ČZV – volí vhodné oblečení podle ročního období, podle účelu (sport, výlet, práce) ITK – vyhledává informace o aktuálních možnostech zlepšení

Předmět: Fyzika Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vazby
• uvede praktický příklad změny vnitřní energie tělesa konáním práce • rozlišuje a správně používá pojmy teplo a teplota • vyhledá v Tabulkách měrnou tepelnou kapacitu některých látek a vysvětlí její význam v praxi • určí teplo přijaté nebo odevzdané tělesem při tepelné výměně (bez změny skupenství), popř. změnu teploty nebo hmotnosti tělesa ze vztahu $Q = mc(t_2 - t_1)$ • porovná látky podle jejich tepelné vodivosti, uvede příklady jejich využití, např. navrhne zlepšení tepelné izolace domu nebo bytu • uvede příklady změn skupenství • z Tabulek nalezne teploty tání látek a rozhodne, v jakém skupenství je těleso z dané látky při určité teplotě, popř. předpoví, k jaké skupenské změně při dané teplotě tělesa dojde • vysvětlí tání a tuhnutí krystalické látky na základě změny uspořádání a rychlosti pohybu částic látky • nalezne v Tabulkách měrné skupenské teplo dané látky a vysvětlí jeho význam • popíše pokus, který prokazuje zvětšení objemu vody při zmrznutí • objasní jev anomálie vody a uvede příklady jeho negativních důsledků (např. praskání potrubí nebo zdiva) • navrhne a pokusem ověří, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování kapaliny, uvede praktické využití, např. při sušení prádla • předpoví, jak se změní teplota varu při zvětšení nebo zmenšení tlaku nad vroucí kapalinou,	změna vnitřní energie tepelnou výměnou teplo měrná tepelná kapacita látky určení tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně (bez změny skupenství) tání a tuhnutí vypařování var	Změny skupenství látek	tepelné izolace domů nebo o využití energie slunečního záření k vytápění M – úprava rovnic s písmeny ENV – šetření energie vhodnou tepelnou izolací domů, volba ekologicky vhodného způsobu vytápění, využití energie slunečního záření k vytápění a k zahřívání vody; ekologické a ekonomické argumenty pro a proti využití sluneční energie jako obnovitelného zdroje energie ČSV – skupenství vody pevné, kapalné, plynné; oběh vody v přírodě Z – vysvětlí některé klimatické a meteorologické jevy související se změnami skupenství vody; objasní vliv velkých vodních ploch na počasí Př – vysvětlí význam anomálie vody pro přežití vodních živočichů v zimě ČSP – ovlivnění rychlosti vypařování při práci v domácnosti (sušení prádla, vaření) ITK – vyhledává informace o tepelných vlastnostech látek v Tabulkách a na internetu ENV – vyhledává a posuzuje informace o výzkumech nových

Předmět: Fyzika Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vazby
uvede praktické užití tohoto jevu • na konkrétních příkladech objasní, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu • vysvětlí vznik mlhy, jinovatky a oblaků • popíše základní součásti spalovacích motorů a vysvětlí rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem • porovná škodlivost provozu různých spalovacích motorů pro životní prostředí • rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat, či odpuzovat • vysvětlí elektrování těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa • pokusem prokáže existenci elektrického pole v okolí nabitého tělesa, znázorní siločáry • objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a v elektrolytech (jednoduchý model) • vysvětlí, proč izolanty prakticky nevedou elektrický proud • rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu, a ověří jejich splnění pokusem • změří elektrický proud ampérmetrem v daném místě obvodu • změří elektrické napětí voltmetrem mezi dvěma místy obvodu (např. mezi svorkami žárovky) • určí výsledné napětí zdroje při zapojení několika článků za sebou • vypočte jednu z veličin proud, napětí a odpor pro kovový vodič (spotřebič), jestliže zná zbývající dvě (aplikace Ohmova zákona); popř. výsledek ověří pokusem • pokusem určí závislost proudu	kapalnění	Elektrický náboj Elektrické pole	motorů a pohonných látek šetrnějších k životnímu prostředí (vodíkové motory, bioplyn, bionafta)
	pístové spalovací motory		
	elektrický náboj		ENV – omezení znečišťování prostředí v odlučovačích popílku
	vodič a izolant v elektrickém poli		ČSP – jednoduché elektrické obvody, schematické značky, schéma obvodu
	siločáry elektrického pole	Elektrický proud	M – zpracuje data získaná měřením s využitím tabulky
	elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin		ČZV – dodržuje pravidla bezpečného zacházení s elektrickým zařízením při pokusech i v denním životě
	měření elektrického proudu		
	měření elektrického napětí		
	zdroje elektrického napětí		
	elektrický odpor		

Předmět: Fyzika Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vazby
procházejícího daným spotřebičem na napětí mezi svorkami spotřebiče a vyjádří výsledek graficky • z grafu závislosti proudu na napětí pro daný rezistor určí k danému proudu napětí, nebo k danému napětí proud, nebo odpor rezistoru • popíše, jak se mění odpor kovového vodiče s teplotou • rozpozná, podle reálného zapojení i podle schématu, zapojení dvou spotřebičů za sebou a vedle sebe, určí výsledné napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů • předpoví, jak se změní proud v obvodu, když dva spotřebiče zapojíme místo sériově paralelně nebo naopak; svou předpověď ověří pokusem • použije reostat k regulaci proudu, nebo jako děliče napětí v obvodu • určí elektrickou práci vykonanou za určitou dobu pro daný proud a napětí nebo určí elektrickou práci z elektrického příkonu spotřebiče a doby průchodu elektrického proudu • vyjádří elektrickou práci uvedenou ve W – s nebo v kW – h v joulech • určí výkon elektrického proudu I ve vodiči mezi jehož konci je napětí U • určí ve svém okolí, popř. u některých hudebních nástrojů, co je zdrojem zvuku • vysvětlí, proč nezbytnou podmínkou šíření zvuku je látkové prostředí • na příkladu vnímání blesku a hromu porovná rychlost šíření zvuku ve vzduchu s rychlostí šíření světla ve vzduchu • pokusem dokáže, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho	závislost odporu na vlastnostech vodiče regulace hodnoty proudu reostatem reostat jako dělič napětí elektrická práce výkon elektrického proudu zdroje zvuku rychlost šíření zvuku výška tónu rezonance, barva tónu	Zvukové jevy	ENV – porovná výkony různých domácích elektrických spotřebičů z údajů na jejich štítcích; volba optimálního spotřebiče podle jeho energetické náročnosti (třída A, B, C) z hlediska ekonomického i ekologického OSN – rozvoj dovedností kooperace ve skupině při řešení problémů i při pokusech Př – lidské ucho ČZV – ochrana sluchu před nadměrným hlukem Hv – využití poznatků o šíření zvuku při zařizování koncertních sálů ENV – způsoby ochrany před hlukovým znečištěním prostředí OSV – respektování práv druhých lidí, neobtěžovat je nadměrným hlukem (elektrických sekaček trávy, reproduktorů hudebních nástrojů, televizních a rozhlasových přijímačů, hudebních nástrojů)

Předmět: Fyzika			
Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vazby
kmitočet • popíše, jak přijímáme zvuk uchem • kvalitativně porovná zdroje zvuku podle hladiny hlasitosti a rozhodne který je zdraví škodlivý, např. hlasitá hudba • pro ochranu sluchu využívá poznatků, že hlasitost zvuku závisí na zdroji zvuku, vzdálenosti zdroje od našeho ucha, prostředí, v němž se zvuk šíří a na citlivosti sluchového ústrojí • navrhne možnosti, jak zmenšit škodlivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka (v hlučných provozech, v blízkosti dálnic, v bytě • na ukázce zprávy o počasí v denním tisku, televizi nebo na internetu (např. na meteorologie.kvalitne.cz) nalezne základní meteorologické prvky a popíše způsob jejich měření • objasní význam meteorologických zpráv a předpovědí počasí pro různé obory lidské činnosti • popíše základní měření na jednoduché meteorologické stanici • vysvětlí příčiny vzniku ozonové díry a skleníkového efektu a jejich nebezpečnost pro lidstvo, jako jeden z globálních problémů světa	odraz zvuku, ozvěna meteorologie atmosféra Země základní meteorologické jevy a jejich měření problémy znečišťování atmosféry	Počásí kolem nás	ČSV – sleduje změny počasí Z – porovná stav počasí pomocí internetu v daném čase v různých místech na Zemi MDV – sleduje zprávy o počasí v rozhlasu, televizi a na internetu ENV, VEG – omezení znečišťování prostředí v souvislosti s ozonovou dírou a skleníkovým efektem

[illegible]

Předmět: Fyzika Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vazby
proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky nebo otáčením cívky v magnetickém poli • z konkrétního grafu časového průběhu střídavého proudu (nebo napětí) určí periodu střídavého proudu (napětí) a kmitočet střídavého proudu (napětí) • objasní princip činnosti alternátoru a popíše, jaké v něm probíhají přeměny energie • zvolí vhodné měřidlo a změří střídavý proud nebo napětí • určí transformační poměr transformátoru, uvede příklady praktického využití transformace dolů a transformace nahoru • popíše a zdůvodní využití transformátoru v rozvodné elektrické síti • uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalině a v plynu • s využitím poznatků z chemie popíše vznik iontů v elektrolytu • na příkladu objasní, jak vzniká proud v elektrolytech • objasní mechanismus vedení elektrického proudu v kovech • na konkrétním příkladu vysvětlí princip elektrolytického pokovování předmětů • popíše podstatu blesku a objasní způsoby ochrany před bleskem • zapojí polovodičovou diodu nebo svítivku (ledku) v propustném a závěrném směru • uvede příklad využití usměrňujícího účinku polovodičové diody • vysvětlí význam uzemnění u domácích spotřebičů, např. u	proudu alternátor měření střídavého proudu a střídavého napětí transformátory rozvodná elektrická síť elektrické vodiče a izolanty elektrický proud v kovových vodičích elektrický proud v kapalinách elektrický proud v plynech elektrický proud v polovodičích ochrana před úrazem elektrickým proudem	proud Vedení elektrického proudu Vedení elektrického proudu v polovodičích Bezpečné zacházení s elektrickými	Z – na mapě ČR ukáže oblasti, kde se nacházejí tepelné elektrárny ENV – vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, způsoby šetření Ch – galvanické články a elektrolýza ENV – využívání alternativních zdrojů energie, způsoby šetření energie VDO – vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení ČSV – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Př. ČZV – poskytne první pomoc při stavu

Předmět: Fyzika Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vazby
pračky - ukáže v zásuvce kolík a vysvětlí, proč je spojen s ochranným uzemněným nulovacím vodičem - uvede příklad, jak může vzniknout zkrat v domácnosti, objasní v čem je nebezpečí zkratu a čím mu lze předcházet - vysvětlí, proč je životu nebezpečné dotknout se vodivých částí zdírek zásuvky - řídí se základními pravidly pro bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními - na obrázku sinusoidy znázorňující část vlny na vodě ukáže, co se rozumí vlnovou délkou - pro vlnění dané vlnové délky λ určí kmitočet f - popíše základní druhy elektromagnetických vln podle vlnové délky a uvede příklady jejich využití - uvede velikost rychlosti šíření světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla např. ve vodě - objasní význam objevu rentgenového záření pro lékařství a další obory - dodržuje zásady bezpečného zacházení s laserem (i při použití laseru o velmi malém výkonu) - ukáže na pokusu a uvede příklad ze své zkušenosti s odrazem a lomem světla - uvede příklad úplného odrazu světla a objasní kdy může nastat - vysvětlí, jak fungují světlovody a uvede příklad jejich využití - rozliší pokusem spojnou a rozptylnou čočku - najde pokusem ohnisko spojky	vlnová délka a kmitočet odraz světla zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem lom světla úplný odraz světla čočky	zařízeními Elektromagnetické záření Světlo	ohrožujícím život Př – světélkování živočichů D – společensky významné objevy týkající se elektromagnetických vln (např. bezdrátové telegrafie) VEG – vede k poznání a pochopení díla významných Evropanů (Röntgen, Maxwell, Hertz, Marconi) ČZV – dodržuje pravidla hygieny zraku, zvláště při čtení D – význam optických přístrojů pro vývoj a poznání v historii lidstva M – geometrické znázornění vzniku obrazu zrcadly a čočkami ENV – nebezpečí vzniku požáru odkládáním plastových a skleněných

Předmět: Fyzika Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vazby
• určí, jaký obraz vznikne při použití rozptylky • vysvětlí a ukáže použití spojky jako lupy • vysvětlí funkci čočky v lidském oku • popíše vadu krátkozrakého oka a dalekozrakého oka a vysvětlí jejich korekci brýlemi • uvede příklady využití mikroskopu a dalekohledu • s využitím poznatků z chemie popíše základní stavební částice atomu • popíše složení jádra atomu • na příkladu objasní, co rozumíme izotopem daného prvku • popíše, jakou látku nazveme nuklidem • uvede tři základní druhy radioaktivního záření, objasní jejich podstatu a porovná jejich vlastnosti • uvede a objasní příklady využití radionuklidů • popíše řetězovou jadernou reakci a objasní nebezpečí jejího zneužití v jaderných zbraních i možnosti využití v jaderných reaktorech a v jaderných elektrárnách • vysvětlí k jakým přeměnám energie dochází v jaderné elektrárně a porovná je s přeměnami v tepelné a vodní elektrárně • porovná výhody a nevýhody uvedených tří typů elektráren • popíše, z čeho se skládá sluneční soustava • popíše, jaká síla způsobuje pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • vyjmenuje planety podle jejich vzrůstající vzdálenosti od Slunce • vysvětlí hlavní rozdíly mezi planetou a hvězdou • pozoruje a popisuje jevy	optické vlastnosti oka	Jaderná energie	lahví v přírodě (čočky)
	lupa a mikroskop dalekohledy		Ch – částicové složení látek
	atom atomová jádra izotopy a nuklidy		D – historie objevu přirozené a umělé radioaktivity
	radioaktivita		ČZV – vliv životních podmínek na zdraví člověka (nebezpečí jaderných havárií)
	řetězová jaderná reakce	Země a vesmír	ENV – vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření
	jaderný reaktor		D – vývoj kosmologických představ (např. geocentrismu a heliocentrismu)
	ochrana před zářením		
	Sluneční soustava naše Galaxie kosmonautika		

Předmět: Fyzika Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vazby
kolem sebe, hledá jejich vzájemné souvislosti a odhaluje jejich příčiny • měří délku, hmotnost, objem, teplotu, čas, sílu, elektrický proud a elektrické napětí • z naměřených hodnot výpočtem určí další veličiny (např. hustotu, průměrnou rychlost, práci, výkon, elektrický odpor) • v Tabulkách nalezne informace o jednotkách Mezinárodní soustavy SI	měření fyzikálních veličin	Fyzika	

5.11 Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie a dále z tematického okruhu Práce s laboratorní technikou ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (RVP ZV a RVP GV).

Chemie pro nižší stupeň gymnázia má umožnit žákům vytvoření základních představ o stavbě látek a jejich přeměnách, zároveň i aplikaci v běžném životě.

Žáci získají také praktické dovednosti a zručnost při práci v chemické laboratoři, jsou seznámeni se základními bezpečnostními pravidly a striktně je dodržují.

Základní formou výuky je výklad často doplňovaný demonstračními pokusy. To vše je zpřesňováno ukázkami z internetu, videem, referáty a prezentacemi s případnými exkurzemi.

Časové a organizační vymezení

Chemie se vyučuje od tercie. Hodinové týdenní dotace: tercie – 2,5(0,5) hodiny, kvarta – 2,5(0,5) hodiny.

Hodiny chemie se vyučují zčásti ve specializované učebně chemie a zčásti v kmenových třídách. Učebna chemie je vybavena počítačem s připojením na internet, projektorem a videem. Dále je zde přívod vody, což je podmínka k tomu, aby se zde mohly provádět demonstrační pokusy. Půlené hodiny (třída je dělená na polovinu) jsou většinou využívány na laboratorní cvičení, která probíhají v dobře vybavené chemické laboratoři.

Na povinné hodiny navazují na vyšším stupni gymnázia volitelné semináře, kde dochází k prohloubení probírané látky a dostatečné přípravě na přijímací zkoušky na VŠ.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- klade žákům jasně formulované otázky
- vede žáky k používání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k využívání odborné literatury, internetu, ...
- vede žáky k prezentaci své práce (za použití různých informačních zdrojů – viz předchozí bod)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- klade důkaz na argumentaci podloženou důkazy
- podporuje řešení problémů s mezioborovým přesahem
- zadává žákům problémové úlohy a důsledně dohlíží na jejich řešení
- pomáhá žáky směřovat ke správným zdrojům informací potřebných k řešení zadaných problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- v průběhu hodin (i laboratorních cvičení) vytváří podmínky pro vzájemnou komunikaci (otevřeně s žáky komunikuje)
- vede žáky k souvislému a dobře formulovanému projevu
- problémové úlohy zadává tak, aby žáci museli při jejich plnění kombinovat různé komunikační zdroje (např. Internet, ...)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává žákům skupinovou práci a vytváří podmínky, které každému umožní zapojit se do činnosti
- vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- respektuje individualitu žáků
- věnuje se jak mimořádně nadaným žákům, tak i slabým studentům
- individuální přístup
- při práci s nebezpečnými chemickými látkami vede žáky k ochraně zdraví
- pomáhá svým výkladem vytvoření návyků zdravého životního stylu (především v oblasti stavování)

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k ekologickému myšlení (př. třídění odpadu, ...)
- je pro žáky příkladem ve vztahu k přírodě
- opakovaně upozorňuje žáky na pravidla bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám
- důsledně dohlíží na slušné chování žáků nejen ve škole a při školních akcích, ale i mimo ně

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu přípravy na budoucí studium (resp. povolání)
- vede žáky k bezpečnému ovládání laboratorní techniky při práci v chem. laboratoři
- důsledně dohlíží na dodržování zásad bezpečnosti při práci v laboratoři

Předmět: Chemie

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Úvod do studia chemie</i>		
- rozliší fyzikální tělesa a látky - uvede příklad chemického děje a čím se zabývá chemie	- vymezení pojmu chemie - vlastnosti látek: barva, skupenství, rozpustnost	fyzika
- určí skupenství různých látek - vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) základní hodnoty a v těchto hodnotách se orientuje	- změny skupenství: tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace, ... - hodnoty z tabulek: hustota, teplota tání, varu	fyzika
- rozliší různorodé a stejnorodé směsi - rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu - použije správně pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo rozpustnost - připraví roztok daného složení: koncentrovaný, ředěný, nasycený, nenasycený	- různorodé a stejnorodé směsi - složky směsi - hmotnostní zlomek - všechny pojmy, které jsou ve vedlejším sloupečku	
aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při použití v praxi	dtto jako ve vedlejším sloupečku	
<i>Úvod do obecné chemie + bezpečnost při experimentální činnosti</i>		
- uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři - poskytne a přivolá první pomoc při úrazu	- zásady hygieny a bezpečnosti práce v chemické laboratoři - základní laboratorní přístroje - první pomoc při úrazu v laboratoři: poleptání, popálení, pořezání	výchova ke zdraví
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	poučení o chování při haváriích s únikem nebezpečných látek	výchova ke zdraví
- sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci - popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace - vysvětlí princip usazování a krystalizace	- usazování - filtrace - destilace - krystalizace - sublimace	
- navrhne postup oddělení složek směsí v běžném životě - uvede příklady chemických výrob založených na oddělování složek směsí	- usazování - filtrace - destilace - krystalizace - sublimace	
<i>Úvod do obecné chemie + anorganická chemie</i>		
- určí oxidační čísla atomů prvků v oxidech - zapiše z názvů vzorce oxidů a naopak	- názvosloví oxidů - oxidační číslo	

Předmět: Chemie Třída: tercie		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů • posoudí vliv některých oxidů na životní prostředí	• praktický význam oxidů • skleníkový efekt	
• popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku • bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při poleptání těmito látkami • vysvětlí vznik kyselých dešťů • zhodnotí vliv na životní prostředí • popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů	• názvosloví kyselin a zásad • kyselost a zásaditost roztoků • pH a indikátory pH • vlastnosti, vzorce, názvy a použití prakticky významných kyselin a hydroxidů	
• zapíše chemickou rovnici neutralizaci • zapíše vybrané soli vzorcem a naopak	• neutralizace • soli bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin • vznik solí • názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů a halogenidů	
• vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou • prakticky důležité soli	• vlastnosti, použití vybraných solí • průmyslová hnojiva • stavební pojiva: malta, sádra, beton • keramika	
<i>Obecná chemie + anorganická chemie</i>		
• popíše složení atomu a vznik kationtů a aniontů z neutrálních atomů	• atomy • molekuly • atomové jádro: protony • neutrony • el. obal: elektrony • valenční elektrony • ionty	fyzika
• používá značky a názvy vybraných chemických prvků • vyhledá v tabulce názvy prvků ke známým protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo	• chemické prvky • vybrané názvy a značky prvků • protonové číslo	
• rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny • odvodí chemické složení látky ze vzorce chemické sloučeniny • rozliší periody a skupiny v PSP • vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi	• chemický prvek • chemická sloučenina – uspořádání periodické tabulky	
• rozliší kovy a nekovy a uvede	• kovy: Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au	

Předmět: Chemie Třída: tercie		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
příklady praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů	- slitiny: mosaz, bronz, dural - nekovy: H, O, N, Cl, S, C	
<i>Obecná chemie + organická chemie</i>		
orientuje se v základních typech chemických vazeb	- chemické sloučeniny - chemická vazba - názvosloví jednoduchých anorganických, případně organických sloučenin	
určí výchozí látky a produkty chemické reakce v konkrétních příkladech	- výchozí látky a produkty - chemický děj	
- provede jednoduché chemické reakce v laboratoři - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry	klasifikace chemických reakcí: slučovací, neutralizační, exotermické a endotermické	

Předmět: Chemie Třída: kvarta		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Obecná chemie + organická chemie</i>		
orientuje se v základních typech chemických vazeb	- chemické sloučeniny - chemická vazba - názvosloví jednoduchých anorganických, případně organických sloučenin	
určí výchozí látky a produkty chemické reakce v konkrétních příkladech	- výchozí látky a produkty - chemický děj	
- provede jednoduché chemické reakce v laboratoři - vyhledá v dostupných informačních zdrojích podklady, které mu pomohou provést experimentální práci - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi	klasifikace chemických reakcí: slučovací, neutralizační, exotermické a endotermické	
- uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení praktických i teoretických úloh - zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - přečte zápis chemické rovnice s využitím názvů chemických	- zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnost - jednoduché chemické rovnice - výpočty z chemických rovnic	

Předmět: Chemie Třída: kvarta		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
látek		
- rozliší anorganické a organické sloučeniny - uvede vzorce nejjednodušších uhlovodíků, dále vlastnosti a použití	uhlovodíky: alkany, alkeny, alkyny, areny (metan, ethan, propan, butan, ethylen, acetylen, benzen, naftalen)	
vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu	- průmyslové zpracování ropy - paliva: ropa, uhlí, zemní plyn	
- rozliší pojmy uhlovodík a derivát uhlovodíku - rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční skupinu na příkladu vzorců známých derivátů - rozliší a zapíše vzorce: methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, kyseliny octové, formaldehydu, acetonu - uvede jejich vlastnosti a příklady využití - uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí	- halogenderiváty - alkoholy - fenoly - aldehydy - ketony - karboxylové kyseliny - estery - esterifikace - ethylester kyseliny octové	
<i>Chemie přírodních látek + chemie a společnost</i>		
- uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy	fotosyntéza	biologie
- rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny - uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka - posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	- přírodní látky: tuky, sacharidy, bílkoviny, vitamíny - jejich zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle	biologie
- rozezná hořlaviny a zná význam tříd nebezpečnosti - orientuje se zhruba v základních rizicích souvisejících s chemickým průmyslem a životním prostředím	- rozdělení hořlavin - hašení - chemický průmysl v ČR - recyklace surovin	
- rozliší plasty od dalších látek - uvede příklady jejich názvů, vlastnosti a použití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozliší přírodní a syntetická	plasty a syntetická vlákna: polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid, polyamidy	

Předmět: Chemie Třída: kvarta		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
vlákna • uvede výhody a nevýhody jejich používání	polyestery • recyklace	
<i>Chemie a společnost</i>		
• uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby • zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů • rozpozná označení hořlavých toxických a výbušných látek • uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami • uvede příklad volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, které se objevují při jejich konzumaci	• otravné látky • pesticidy • biotechnologie, enzymy • léčiva • drogy • detergenty • potraviny • chemie a životní prostředí	biologie

5.12 Vyučovací předmět: Biologie

Obsahové vymezení:

Předmět biologie zahrnuje kromě tematického okruhu Neživá příroda (integrován do ŠVP osmiletého studia vzdělávacího oboru zeměpis) celý obsah vzdělávacího oboru Přírodopis (RVP ZV, vzdělávací oblast Člověk a příroda), tematické okruhy Ekosystémy a Základní podmínky života z průřezového tématu Environmentální výchova v RVP ZV; kromě toho naplňuje očekávané výstupy RVP ZV učiva: Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a Změny v životě člověka a jejich reflexe ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Svým vzdělávacím obsahem biologie také realizuje očekávané výstupy RVP ZV tematického okruhu Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Biologie je koncipována jako předmět, který má žáky především motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Výklad je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů resp. skupin organismů, jejich nároků na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi. Hlediska taxonomická jsou redukována, výklad postupuje od konkrétních, dětem více či méně známých informací o jednotlivých druzích, k obecným informacím fyziologickým a ekologickým.

Časové a organizační vymezení:

Biologie se vyučuje od primy do kvarty.
Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	2(1) z toho 1 půlená	1	2	3(1) z toho 1 půlená

Část hodin biologie probíhá v kmenových třídách jednotlivých ročníků, část ve specializované učebně, která je vybavena televizí, videem, CD přehrávačem, dataprojektorem, počítačem s přístupem na

internet, zpětným projektořem aj. Pro praktická cvičení jsou k dispozici binokulární mikroskopy a stereoskopické lupy.

Realizace výstupů tematického okruhu Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce probíhá formou laboratorních prací.

Základní formou výuky je výklad s ukázkami (přírodniny, video, zpětný projektor, dataprojektor), který je doplňován skupinovou prací, tematickými diskusemi, referáty a projekty žáků a příležitostně exkurzemi.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- vzájemné respektování (MKV)
- environmentální výchova (ENV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává samostatnou práci, např. referáty, problémové úlohy, doporučuje další studijní zdroje (populárně naučnou literaturu, časopisy, internet apod.), a tím nutí žáky k samostatnosti a aktivitě při učení
- kriticky hodnotí věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů (např. tisk, televize, internet)
- při hodinách biologie systematicky kontroluje a objektivně hodnotí práci žáků
- vlastním zaujetím pro studium přírody pomáhá vytvářet vztah žáků k vědě a poznávání

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- svými výkony v hodinách biologie vybaví žáky vědomostmi, znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozpoznání "problému" a jeho řešení
- zadává žákům, zejména na hodinách laboratorních cvičení, problémové úlohy a metodicky dohlíží na jejich řešení
- při řešení problémů umožňuje žákům hledat a nacházet nové přístupy a nová řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- otevřeně komunikuje s žáky o problémech a biologických souvislostech
- se vyjadřuje jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně, totéž vyžaduje i od žáků
- zadává úlohy, při jejichž řešení musí žáci kombinovat různé komunikační technologie (tisk, televize, internet)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává žákům skupinovou práci a dohlíží, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení

- veřejně kritizuje a potírá jakékoli náznaky neúcty, nadřazenosti či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy
- skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjí schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sama sebe

Kompetence občanské

Učitel:

- je svým vtahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem
- dohlíží na slušné a ohleduplné chování žáků ve škole a během školních akcí

Kompetence pracovní

Učitel:

- v rámci laboratorních cvičení učitel umožní žákům pracovat s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých organismů
- důsledně kontroluje dodržování pracovních povinností
- zadává žákům také dlouhodobější úkoly a tím je připravuje na soustavnou práci

Předmět: Biologie Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů. Zhodnotí vliv jednotlivých sfér Země na vznik a vývoj života.	Země a život, vznik atmosféry a hydrosféry Látky anorganické a org. Názory na vznik Země a živé hmoty	Země	zeměpis
Porovná buňku rostlin, živočichů, bakterií. Vysvětlí funkci základních organel. Posoudí význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka. Poznává a zařazuje běžné druhy řas.	Organismy jednobuněčné Viry, bakterie, sinice Jednobuněčné řasy Jednobuněční živočichové Jednobuněčné houby	Buňka	Výchova ke zdraví
Porovná různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích. Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby a porovná je podle charakteristických znaků. Vysvětlí první pomoc při otravě houbami. Objasní funkci a význam soužití dvou organismů ve stélce lišejníků.	Organismy mnohobuněčné (řasy, houby, lišejníky) Řasy mnohobuněčné Houby mnohobuněčné Houby nižší Houby vyšší Zásady správného houbaření Lišejníky	Nižší rostliny, houby	Výchova ke zdraví
Rozpozná, porovná a objasní funkce základních orgánů, orgánových soustav živočichů. Rozlišuje a porovnává skupiny živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování.	Živočiši mnohobuněční Žahavci, ploštěnci, hlísti Kroužkovci, měkkýši Členovci: korýši, pavoukovi, hmyz Příčiny vývojové úspěšnosti hmyzu Hmyz v ekosystémech	Bezobratlí Živočiši, paraziti	Výchova ke zdraví

Předmět: Biologie Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
Rozpozná přenašeče nakažlivých chorob.	Hospodářský význam Ochrana proti škodlivému hmyzu		
Průběžně: Dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody. Aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (mikroskopování, práce s lupou, určovací klíče, atlasy, práce na počítači a internetu).			Člověk a svět práce

Předmět: Biologie Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
Porovnává vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla. Odvodí na základě pozorování jeho uspořádání od buňky přes pletiva k orgánům. Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. Poznává a zařazuje běžné druhy mechorostů a kaprad'orostů.	Vyšší rostliny Mechy, kapradiny, plavuně Rhyniophyta Mehchorosty: játrovky, mechy Kaprad'orosty: plavuně, přesličky, kapradiny Soustavy pletiv rostlinných těl	Vyšší rostliny výtrusné	
Rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu. Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. Objasní na základě pozorování projevy živočichů v přírodě. Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy. Vysvětlí první pomoc při uštknutí hadem.	Vyšší živočichové Strunatci, pláštěnci, kopinatci Obratlovci: kruhoústí, paryby, Ryby, obojživelníci, plazi Ryby regionu	Studenokrevní obratlovci	Výchova ke zdraví
Poznává a zařazuje naše jehličnany. Dodržuje zásady chování v lese.	Vyšší rostliny Nahosemenné rostliny Jehličnany	Nahosemenné rostliny	
Určuje vybrané skupiny ptáků. Zařazuje do ekosystémů. Rozlišuje hospodářsky významné druhy.	Vyšší živočichové Ptáci – běžci, plavci, letci Vybraní ptáci ekosystémů Ptáci regionu	Ptáci	

Předmět: Biologie Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
Uvede praktické příklady funkcí jednotlivých orgánů rostlinných těl a jejich vztahu v rostlině jako celku. Vysvětlí fyziologické procesy rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování). Určuje a rozlišuje skupiny rostlin pomocí atlasu.	Vyšší rostliny Krytosemenné rostliny Opálení, oplození Vývoj, plody Třídění krytosemenných rostlin: - dvouděložné - jednoděložné Příroda a její ohrožení Ochrana přírody	Krytosemenné rostliny	Enviro- mentální výchova
Průběžně: Dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody. Aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (mikroskopování, práce s lupou, určovací klíče, atlasy, práce na počítači a internetu).			Člověk a svět práce

Předmět: Biologie Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
Rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu těla savců. Objasní na základě pozorování projevy savců v přírodě. Uvede příklady chovu domestikovaných savců. Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	Vývoj savců Stavba těla savců Orgánové soustavy savců: - tělní pokryv - opěrná a pohybová - trávicí a dýchací - cévní a vylučovací - rozmnožovací - nervová a smyslová Zjednodušený přehled třídění Savci našich ekosystémů Chráněné druhy, CITES Biomy a jejich savci	Savci	Enviro- mentální výchova Výchova ke zdraví
Objasní dvě varianty vzniku člověka – stvoření podle bible a Darwinova vývojová teorie. Vyjmenuje ve správném pořadí vývojové stupně člověka. Rozpozná lidské rasy dle biologických znaků. Objasní stavbu orgánů a orgánových	Člověk Původ a vývoj člověka Lidské rasy Soustava kosterní a pohybová Soustava cévní Soustava trávicí Soustava dýchací Soustava vylučovací	Člověk	Výchova ke zdraví

Předmět: Biologie Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
soustav lidského těla. Vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla. Objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří. Posoudí význam péče o jednotlivé orgánové soustavy a popíše nejdůl. poruchy a nemoci.	Soustava rozmnožovací Soustava kožní Soustava smyslová a nervová Soustava žláz s vnitřním vyměšováním		
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě. Uvede příklady vlivu prostředí na utváření organismu.	Základy genetiky Nukleové kyseliny a dědičnost Dělení buněk a dědičnost Dědičnost u člověka Pohlaví a dědičnost Dědičnost a zdraví, zhoubná bujení	Genetika Dělení buněk	Výchova ke zdraví
Konkretizuje obecné zásady první pomoci. Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla. Ovládá zásady první pomoci umělého dýchání z plic do plic. Ovládá zásady nepřímé masáže srdce.	Člověk a zdraví První pomoc, obecné zásady Zástava dýchání při funkčním krevním oběhu, krvácení Zlomeniny a polohování Mdloba, podchlazení Bodnutí hmyzem Uštknutí hadem Zasažení el. proudem Otravy a poleptání	Zdraví člověka	Výchova ke zdraví
Rozlišuje mezi běžnými, infekčními a civilizačními chorobami. Uplatňuje návyky osobní a intimní hygieny s ohledem na zdraví a jejich prevenci.	Výchova ke zdraví Infekční a civilizační nemoci, preventivní lékařská péče Zdraví životní styl Osobní a duševní hygiena	Prevence nemocí	Výchova ke zdraví
Vysvětlí přímé souvislosti mezi složením stravy, způsoby stravování a civilizačními chorobami. Rozlišuje specifické potřeby výživy člověka podle věku, zdravotního stavu, fyzické a duševní činnosti. Uvede zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy a odpovědně se rozhoduje ve prospěch zdravých stravovacích návyků.	Výživa a zdraví Základní složky potravy Zásady zdravého stolování Alternativní výživové směry Obezita, bulimie, anorexie Škodlivé látky v potravním řetězci	Výživa	Výchova ke zdraví
Vysvětlí role matky a otce v rodině. Prokáže základní znalosti v problematice lidské reprodukce a v potřebách dítěte po narození. Chová se ve vztahu k opačnému pohlaví kultivovaně. Vyjmenuje nemoci přenosné pohlavním	Základy sexuální výchovy Antikoncepční metody Pohlavní nemoci Životospráva těhotné ženy	Sexuální výchova	Výchova ke zdraví

Předmět: Biologie Třída: tercie			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
stykem. Konkretizuje možnosti antikoncepce. Rozhoduje se odpovědně ve vztahu k opačnému pohlaví			
Uvede zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek, provozování hazardních her. Posoudí souvislosti mezi jejich zneužíváním a životní perspektivou mladého člověka. Vyjmenuje základní návykové látky (drogy). Ovládá první pomoc při otravě alkoholem a jinými návykovými látkami.	Návykové látky a zdraví Drogy a hazardní hry Zdravotní rizika	Návykové látky	Výchova ke zdraví
Průběžně: Dokáže získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu.			

Předmět: Biologie Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
Zhodnotí vznik jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života. Vysvětlí stavbu Země.	Země – planeta Vznik Země Vnitřní uspořádání Země Postavení Země ve vesmíru	Země	Zeměpis
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny. Využívá základní principy krystalografie. Zhodnotí praktický význam nerostů a hornin.	Minerály a horniny Vznik, vlastnosti, třídění, význam a využití Prvky, sulfidy, halogenidy, oxidy, hydroxidy, uhličitany, sírany, křemičitany Horniny: vyvřelé, usazené, přeměněné Horniny regionu	Minerály Horniny	Člověk a svět práce Chemie, geometrie
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů. Vysvětlí děj vrásnění, zemětřesení, sopečná činnost. Posoudí nebezpečí těchto dějů pro člověka	Utváření zemského povrchu Vnitřní geologické děje Poruchy zemské kůry Vrásnění, zemětřesení, sopky Pohyby litosférických desek Vnější geologické děje Zvětrávání	Geologické děje	Výchova ke zdraví Zeměpis
Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy. Rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší krajině.	Půdy – vznik, složení, typy, význam Působení gravitace, vody, ledovců, větru	Půda	Enviro-mentální výchova

Předmět: Biologie Třída: kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata, MP vztahy
Posoudí význam půd pro výživu rostlin a pro člověka. Shromáždí příklady devastace půd a možnosti rekultivace.	Činnost organismů a člověka		Zeměpis
Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků. Vysvětlí geologický vývoj a stavbu území České republiky. Porovná geologicky území Českého masivu a Západních Karpat. Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi.	Dějiny Země Geologická období Geologická stavba území České republiky	Paleontologie Regionální geologie	Enviro- mentální výchova
Objasní základní princip existence každého ekosystému. Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců z různých ekosystémů a zhodnotí jejich význam. Zhodnotí kladný i záporný vliv člověka na životní prostředí. Uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému ve svém okolí i ve světě.	Základy ekologie a životního prostředí Životní prostředí a člověk Krajina a její přetváření Přírodní zdroje a jejich využívání Negativní vlivy lidské činnosti na pedosféru Voda a její ochrana Ovzduší a jeho ochrana Ekologické katastrofy a jejich předcházení Chráněná území	Ekologie	Enviro- mentální výchova Člověk a svět práce Zeměpis Výchova ke zdraví
Průběžně: Dokáže získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu.			

5.13 Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

Obsahové vymezení

Předmět pokrývá oblast Informační a komunikační technologie podle požadavků uvedených v RVP ZV (prima - tercie) a je v ní integrován tematický okruh Využití digitálních technologií ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (RVP ZV) s časovou dotací 1 h.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do prvních tří ročníků osmiletého studia s hodinovou dotací dle následující tabulky. Výuka probíhá ve skupinách s maximálním počtem studentů 15. Předmět vyučován v dvouhodinových blocích.

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie
dotace	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede studenty k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací, k uvědomění si významového jádra sdělení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů
- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- vyžaduje od studentů střídme, jasné a logicky strukturované vyjádření
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé

Kompetence sociální

Učitel:

- nabádá žáky k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám

Kompetence občanské

Učitel:

- na příkladech působení prvků z oblasti ICT na společnost odhaluje studentům základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu
- učí žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná, a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou

Předmět: Informační a komunikační technologie		
Třída: prima		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
Úvodní blok – seznámení s prostředím		
využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	přihlašování, popis systému a sítě, školní účty, e-mail, web, kvóty	
respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	služby a IS: služby intranetu, studijní skupiny	
pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	další školní technika a služby v oblasti ICT - scanner, tiskárny, digitální foto, kopírka	
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní		

Předmět: Informační a komunikační technologie		
Třída: prima		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ovládá a využívá techniku a základní funkce operačního systému v souladu s pravidly	školní řád a legislativa ČR dotýkající se oblasti ICT	Humanitní studia
Práce s myší a klávesnicí, základy práce s dokumenty		
pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru ovládá základní funkce textového a grafického editoru	psaní na klávesnici, základní úpravy textu - odstavce, zarovnání a řádkování, vzhled, typ, řez a barva písma	Český jazyk a literatura
	pracovní plocha, rastr, nástroje pro kreslení, barevná paleta, ukládání a otevírání	Estetická výchova
Práce se soubory		
využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie provádí základní úkony v manipulaci se soubory	složka, adresář, názvy, práce s programy pro správu souborů	
	cesta - absolutní a relativní, používané symboly	
	označování více objektů (výběr, od ...do)	
	vyhledávání souborů a jejich atributy	
	formátování záznamového média	
Základy služeb internetu		
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi - cestování, obchod, vzdělávání, zábava využívá prostředky e-mailové komunikace a zvládá navigaci a vyhledávání na webových stránkách	e-mail - tělo, přílohy, adresy, bezpečnost	
	webová stránka - prvky, navigace (odkazy), formuláře, adresa	

Předmět: Informační a komunikační technologie		
Třída: prima		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost		

Předmět: Informační a komunikační technologie		
Třída: sekunda		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
Textový editor		
pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	formátování písma, typografická pravidla	Český jazyk a literatura, Estetická výchova
ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	formátování odstavce - zarovnání, odsazení, řádkování, mezery, vazby	
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	záhlaví, zápatí, čísla stránek a vzhled stránky	
používá textový editor, uplatňuje základní typografická pravidla		
Struktura dokumentu		
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	struktura dokumentu - odstavce, tabulky, úseky stejným písmem, obrázky, jejich atributy	Český jazyk a literatura, cizí jazyky
rozumí struktuře dokumentu, rozpoznává objektový model a vlastnosti jednotlivých objektů	základy jazyka HTML - příkazy pro odstavec, změnu vzhledu písma, vkládání obrázku, tabulky a tvorbu odkazů; formát URL	
tvoří jednoduché webové stránky a chápe vazby pomocí hypertextu		
Fungování PC		
využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	komponenty počítače: procesor, vnitřní a vnější paměti, vstupní a výstupní zařízení, obrazovka	Fyzika
vysvětlí význam jednotlivých součástí počítače a základní principy fungování, umí řešit jednoduché problémy	běh počítače - programy a jejich vykonávání, přerušení	
	problémové situace s během programů, při práci se soubory a	

Předmět: Informační a komunikační technologie		
Třída: sekunda		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	záznamovými médii, při základních úkonech na webu a při používání e-mailové služby	

Předmět: Informační a komunikační technologie		
Třída: tercie		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
Počítačové sítě		
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení rozumí fungování počítačových sítí, chápe význam protokolu, zná a umí používat běžné služby internetu pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	historie počítačových sítí	
	běžné služby lokální sítě - sdílení dat, zařízení, práce nad společnými daty	
	vznik a rozvoj internetu, jeho základní služby	Český jazyk a literatura
	protokol, jeho význam, běžné příklady (TCP/IP, DNS, HTTP, FTP, POP3, SMTP, TELNET/SSH, &)	
Tabulkový kalkulač		
ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací používá tabulkový kalkulač ke zpracování dat a k prezentaci výsledků formou grafů	organizace dat v sešitu - listy, řádky vs. sloupce, buňky	
	úprava formátu a datového typu v buňce	
	vzorec, adresace relativní a absolutní, základní matematické, statistické a logické funkce	Matematika
	tvorba grafů na základě existujících dat, typy grafů a jejich úprava	Matematika
Bezpečnost dat a OS		
chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím vysvětlí význam operačního systému, ovládá základní nástroje pro práci s daty a jejich	zálohování dat, hledání chyb a oprava záznamu na disku, defragmentace disku	
	konfigurace prostředí operačního systému	

Předmět: Informační a komunikační technologie		
Třída: tercie		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
bezpečné uchování charakterizuje problematiku počítačových virů, zná základní zásady bezpečnosti a obrany proti virové infekci	základní členění virů, způsoby zanesení infekce, způsoby ochrany znalostmi a pomocí speciálního software	
Tvorba webových stránek		
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	základní syntaktická pravidla XHTML, dokumentace on-line, základní a často používané značky a jejich atributy	
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	kaskádové styly - myšlenka, způsob zápisu, základní entity a atributy	
zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního software a multimediálních technologií	další standardy W3C týkající se webu, DOM, základy javascriptu	
tvoří webové stránky pokročilými metodami a podle standardů W3C (xhtml, styly)		

5.14 Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Předmět je zahrnut do vzdělávací oblasti Umění a kultura, která přispívá ke kultivaci osobnosti žáka tím, že dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností a zprostředkovává mu umělecké prožitky. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Má významný relaxační charakter. Vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít a poskytuje vhled do hudební kultury. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně tvořivých, poslechových a pohybových dovedností. Předmět je vyučován v 1. až 4. ročníku 1 hodinu týdně v odborné učebně hudební výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Předmětem hudební výchova učitel rozvíjí u žáků především kompetence

Sociálně personální

- vede žáky k poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a probouzí snahu chránit ji
- seznamuje žáky s kulturami jiných národů a etnik
- vede žáky k poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- rozvíjí u žáků estetické cítění a vnímání

K učení

- podporuje u žáků rozvoj hudeb. schopností a individuálních dovedností - sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně tvořivých, poslechových a pohybových

Komunikativní

- vede žáky ke kultivovanému vystupování a podporuje tím získávání sebedůvěry

Vyučovací předmět: Hudební výchova Ročník: prima			
Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	- o využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - o uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - o zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - o reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností jednoduché motivy	- o hlasová hygiena - o srovnávání hlasového rozsahu - o a jeho postupné rozšiřování - o deklamace textu jako prostředek ke zvládnutí základních rytmů používaných v různých druzích taktů - o reprodukce tónů a tónových řad - o při nácviku písní - o diatonický postup v dur a moll - o při zpěvu písní - o jednohlasý zpěv a zpěv kánonů	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	o vytváří a volí jednoduché doprovody	- o seznámení se s nástroji Orffova instrumentáře - o seznámení se s technikou hry na nástroje Orffova instrumentáře - o tvorba jednoduchých doprovodů dle návodu	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	o rozpozná některé z tanců a předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- o polka, valčík, mazurka; pochod - o paměťové uchování a reprodukce pohybů v rytmu jednoduchých lidových písní - o pohybová reakce na rytmické - o a harmonické změny	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
HUDEBNÍ POJMY V TEORII I PRAXI	o orientuje se v zápise písní, tyto písně na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	- o klíče - o druhy not podle výšky a délky - o hra a zpěv podle jednoduchého notového zápisu - o takty - o pohybové ztvárnění sudého a lichého taktu, - o jeho identifikace při poslechu	PT: MEGS TO: Jsme Evropané (INT)

Vyučovací předmět: Hudební výchova Ročník: prima			
Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
		- o vytvoření vlastního notového zápisu v daném taktu - o dynamická a tempová znaménka, jejich interpretace - o při zpěvu a hře na nástroje a vnímání poslechem	
	o orientuje se v proudu znějící hudby a vnímá užité hudebně výrazové prostředky	nástroje symfonického orchestru - o rozpozná poslechem jednotlivé nástroje a pokouší se je postupně identifikovat i ve skupině nástrojů lidský hlas - o znalost funkce hlasového a dechového aparátu aplikuje při vlastních pěveckých činnostech hudební formy - o v proudu znějící hudby si ověří základní formální strukturu variace, malé formy písňové, kánonu	

Předmět: Hudební výchova Ročník: sekunda			
Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	- o uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - o zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - o reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností jednoduché motivy a témata	- o hlasová hygiena - o srovnávání hlasového rozsahu, - o jeho upevňování a další rozšiřování - o deklamace textu jako prostředek k upevnění základních rytmů používaných v různých druzích taktů - o reprodukce tónů a tónových řad - o při nácviku písní - o jednohlasý zpěv a zpěv kánonů	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)

Předmět: Hudební výchova Ročník: sekunda			
Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	o vytváří a volí jednoduché doprovody, dle svých individuálních schopností a dovedností se pokouší o jednoduché hudební improvizace	- o zvládnutí techniky hry na nástroje Orffova instrumentáře - o pokusy o vlastní improvizované doprovody	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	o rozpozná některé z tanců	- o furiant, mateník - o paměťové uchování a reprodukce pohybů v rytmu lidových písní	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
HUDEBNÍ POJMY V TEORII I PRAXI	o orientuje se v zápise písní, tyto písně na základě individuálních schopností svým způsobem realizuje jako výsledek propojení získaných teoretických vědomostí i získaných praktických dovedností	stupnice a tónina - o uvědomuje si durový nebo mollový tónorod písně - o či poslouchané skladby intervally - o uvědomuje si základní intervaly při zpěvu opěrných písní v rozsahu prima až kvinta - o a pokouší se o oktávovou transpozici krátkých motivů moll a dur akord - o s pomocí opěrných písní zaintonuje nebo alespoň provede sluchové rozlišení	PT: MEGS TO: Jsme Evropané (INT)
	o orientuje se v proudu znějící hudby a vnímá užité hudebně výrazové prostředky	- o hudební formy při poslechových činnostech vnímá, uvědomuje si a dokáže popsat základní specifika následujících skladeb: - o koncert - o sonáta - o symfonie - o kantáta - o oratorium - o opera - o opereta - o muzikál - o balet	

Předmět: Hudební výchova
Ročník: tercie

Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	- o uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - o zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - o dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - o reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností jednoduché motivy, témata i části skladeb	- o hlasová hygiena - o rozšiřování hlasového rozsahu - o deklamace textu jako prostředek ke zvládnutí rozmanitých rytmických figur - o reprodukce tónů a tónových řad - o diatonický postup v dur a moll při zpěvu písní i poslechu - o jednohlasý a vícehlasý zpěv - o převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	o vytváří a volí jednoduché doprovody, dle svých individuálních schopností a dovedností se pokouší o hudební improvizace	- o technika hry na melodické nástroje Orffova instrumentáře - o zdokonalování techniky hry na rytmické nástroje Orffova instrumentáře - o tvorba doprovodů dle návodu - o vlastní improvizované doprovody	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	- o rozpozná některé z tanců různých slohových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti - o předvede jednoduchou pohybovou vazbu na základě individuálních schopností předvede dirigování jednoduchých lidových písní	o taktovací schémata 2/4, ¾, 4/4, 6/8	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
HUDEBNÍ POJMY V TEORII I PRAXI	o orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	- o durové stupnice - o umí odvodit a jmenovat tónové řady - o při interpretaci tónových řad si upevňuje schéma durové stupnice - o v notovém zápise určí tóninu	

Předmět: Hudební výchova Ročník: tercie			
Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
		- o základní intervaly - o umí je vytvořit nebo naopak pojmenovat	
DĚJINY SVĚTOVÉ HUDBY V TEORII I PRAXI	- o zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou světovou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - o orientuje se v proudu znějící hudby a vnímá užité hudebně výrazové prostředky	- o Původ hudby, pravěk a starověk - o Středověk - o Renesance - o Baroko - o Klasicismus - o Romantismus - o Hudba 20. století - o USA jako kolébka jazzu - o Rock and roll a country and western - o Anglie a rock 60. let - o Popmusic - o Současné styly a žánry ve světové hudbě	PT: MEGS TO: Jsme Evropané (INT)

Předmět: Hudební výchova Ročník: kvarta			
Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	- o uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - o zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - o dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - o reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností jednoduché motivy, témata i části skladeb	- o hlasová hygiena - o rozšiřování hlasového rozsahu - o deklamace textu s rytmickými zvláštnostmi a nepravidelnostmi - o reprodukce tónů a tónových řad při nácviu písní - o diatonický postup v dur a moll při zpěvu písní i poslechu - o jednohlasý a vícehlasý zpěv - o převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INTEGRACE)
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	o vytváří a volí jednoduché doprovody, dle svých individuálních schopností a dovedností se pokouší o hudební	- o využití klasických hudebních nástrojů ve spojení s nástroji Orffova instrumentáře - o tvorba doprovodů dle návodu	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INTEGRACE)

Předmět: Hudební výchova Ročník: kvarta			
Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	improvizace	o vlastní improvizované doprovody	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	o rozpozná některé z tanců různých slohových období	o paměťové uchování a reprodukce pohybů o vlastní pohybové ztvárnění hudby o pohybová reakce na rytmické a harmonické změny	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INTEGRACE)
HUDEBNÍ POJMY V TEORII I PRAXI	o orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje o vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	o základní harmonické funkce T, S, D, o postaví kvintakordy a ověří si jejich harmonickou funkci při doprovodu jednoduché písně o akordové značky o dešifruje základní značky v notovém záznamu o mollové stupnice o umí odvodit a jmenovat tónové řady o v notovém zápise určí tóninu	PT: MEGS TO: Jsme Evropané (INT)
DĚJINY ČESKÉ HUDBY V TEORII I PRAXI	o zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami o orientuje se v proudu znějící hudby a vnímá užité hudebně výrazové prostředky	o počátky hudebních dějin v Čechách o česká hudební renesance o české hudební baroko o český hudební klasicismus o český hudební romantismus o zakladatelé české národní hudby o česká hudba 20. století o jazz a swing v české hudbě o trampská píseň o divadla malých forem (50. a 60. léta) o big beat o 70. a 80. léta o 90. léta	

5.15 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu výtvarná výchova

- tvoří neoddělitelnou součást lidské existence i každodenního života, zprostředkovává nejen racionální, ale i umělecké osvojování světa

- ve tvůrčích činnostech vytváří prostor pro zúročení osobních zkušeností žáků, hledání a nalézání různorodých prostředků pro vlastní vyjádření, poznávání zákonitostí umělecké tvorby a vytváří předpoklady pro zapojování se do uměleckého procesu, ať již v roli tvůrce či recipienta

Výuka probíhá v primě a sekundě ve kmenových třídách s hodinovou dotací 2 hodiny týdně, v tercií a kvartě ve skupinách s hodinovou dotací 1 hodina týdně (respektive 2 hodiny za 14 dnů)

Průřezová témata

- **Mediální výchova** – specifická řeč obrazu, znakové kódy, kritický postoj
- **Osobnostní a sociální výchova** – vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti
- **Multikulturní výchova** – vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciac
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – vzájemné obohacování se, svěbytnost kultur, evropské kulturní kořeny, kulturní dědictví

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkovává pohled na umění a kulturu jako způsob poznávání světa
- rozvíjí tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- vede žáky ke vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- otevírá možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- vede žáky ke kritickému myšlení při posuzování díla i vlastní tvorby

Kompetence komunikativní

Učitel:

- otevírá možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjí dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuze o dojmu z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytuje prostor pro osobité výtvarné projevy žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- vytváří potřeby návštěv výstav výtvarných prací
- podchycuje individuální zájem žáků o kulturní dění a jeho podpora

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k osvojování si výtvarných technik a nástrojů

Předmět: Výtvarná výchova Třída: prima, sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
vybírání a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- vizuálně obrazné sdělení, jeho prvky ve vztazích a uspořádání - linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura	prima - sekunda	
užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností a zkušeností získaných ostatními smysly k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- uspořádání objektů do celků - vztahy lineární, světlostní a barevné	prima - sekunda	
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	- vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly - reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí	prima - sekunda	mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- smyslové účinky obrazných vyjádření - kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např. tiskovina, reklama	prima - sekunda	osobnostní a sociální výchova – osob. vývoj a kreativita
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině symbolického obsahu	- prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušeností - manipulace s objekty, pohyby těl	prima - sekunda	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření ze současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních prožitků	- typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, malba ...	prima - sekunda	
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných sdělení, vysvětluje své postoje k nim	přístupy k obrazným sdělením	prima - sekunda	
vyhledává souvislosti mezi výtvarným uměním a jinými druhy umění	módnost, modernost, kýč	prima - sekunda	
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných sdělení v sociálních	zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny	prima - sekunda	

Předmět: Výtvarná výchova Třída: prima, sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci			

Předmět: Výtvarná výchova Třída: tercie, kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
vybírání a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích - uspořádání do celků	tercie - kvarta	
užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností a zkušeností získaných ostatními smysly k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	zaznamenání časového průběhu, vztahy lineární, světlostní a barevné	tercie - kvarta	
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly	tercie - kvarta	mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	smyslové účinky obrazných vyjádření	tercie - kvarta	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj a kreativita
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině symbolického obsahu	prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušeností	tercie - kvarta	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření ze současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních prožitků	vizuálně obrazná vyjádření - socha, malba, animovaný film, komiks, fotografie...	tercie - kvarta	

Předmět: Výtvarná výchova Třída: tercie, kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných sdělení, vysvětluje své postoje k nim	přístupy k obrazným sdělením	tercie - kvarta	mediální výchova – vnímání autora mediálního sdělení
vyhledává souvislosti mezi výtvarným uměním a jinými druhy umění	módnost, modernost, kýč, inspirace, provázanost	tercie - kvarta	

5.16 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizační, obsahové a časové vymezení

Tělesná výchova je vyučována ve všech ročnících osmiletého i čtyřletého gymnázia, předmět je realizován ve všech ročnících s časovou dotací 2 hodiny týdně (všechny hodiny jsou děleny), v sekundě je zařazen LVZ. Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět souvisí zejména s biologií (anatomie a fyziologie člověka, výživa a regenerace ve sportu), s občanskou výchovou (první pomoc při úrazech). Součástí vzdělávacího oboru Tělesná výchova je tematický okruh Zdravotní tělesná výchova, jehož prvky jsou preventivně využívány v hodinách Tělesné výchovy pro všechny žáky primy až kvarty nebo jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova

- tělesná výchova usiluje o trvalý vztah k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti
- vychází především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů (možností)
- využívá k tomu specifických emočních prožitků, sociálních situací a bioenergetických zátěží v individuálně utvářené nabídce pohybových činností (od zdravotně rekreačních až po výkonnostní)
- z hlediska celoživotní perspektivy směřuje tělesná výchova k hlubší orientaci v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví
- vede je k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností (kondičních a vyrovnávacích programů) v souladu s jejich pohybovými zájmy a zdravotními potřebami
- významná zůstává otázka bezpečnosti a úrazové prevence při pohybových činnostech
- velká pozornost je i nadále věnována rozvoji pohybového nadání i korekcím pohybových znevýhodnění (oslabení)

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

Výuka probíhá v nové hale, která je velmi dobře vybavená jak na sportovní hry - 3 volejbalová hřiště, házenkářské hřiště s oficiálními rozměry, 2 hřiště na basketbal, centrální kurt pro volejbal a basketbal, 3 kurty pro tenis, hřiště na florbal, kopanou, vybavení pro základy sportovní gymnastiky

Výuka v zimních měsících probíhá také na zimním stadionu, kde jsou vynikající podmínky na zdokonalování základů bruslení a dále je využíván i stadion s atletickou dráhou a doskočištěm a venkovní házenkářské hřiště.

Ve výuce jsou uplatňovány jak hromadné formy vyučování, individuální formy, skupinové formy (cvičení družstev, cvičení na stanovištích, kruhový trénink). Jsou vytvořeny podmínky pro aktivní zapojení žáků do řešení pohybových úkolů, vedení žáků ke vzájemné spolupráci a využívání soutěživých forem.

Při hodnocení úrovně dosažených výsledků se využívá především pozitivní motivace.

Vybraní žáci se účastní turnajů a soutěží v průběhu celého roku s velmi dobrými výsledky.

Žáci sekundy se účastní lyžařského kurzu.

Předmětem prolínají průřezová témata

Předmět Tělesná výchova zahrnuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova – řešení problémů, praktická etika, kooperace, komunikace, vztahy mezi lidmi, psychohygiena, sebepoznávání, seberegulace

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobu řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- vztah k životnímu prostředí (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- vzájemné respektování (MKV)
- evropská a globální dimenze vztahů mezi národy, odlišnost a podobnost kultur a národů (EGS)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji
- vede k prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- vede k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- umožňuje hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- otevírá prostor diskusi o taktice družstva
- vede žáka k pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- směřuje žáka k dodržování pravidel fair play
- vede k prezentaci a podpoře myšlenek olympijského hnutí
- rozvíjí spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva
- rozděluje a přijímá úkoly v rámci sportovního družstva

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje aktivní sportování
- objasňuje a dává příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- objasňuje zásady první pomoci při úrazech lehčího charakteru
- seznamuje žáka se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

Učitel:

- dává příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
- vyhledává možná rizika při pohybových činnostech a hledá cesty jejich minimalizace
- zpracovává a prezentuje naměřené výkony

Nižší stupeň gymnázia

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Časová dotace	2	2	2	2

Předmět: Tělesná výchova			
Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím	• správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu		Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) • rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	6.	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	• žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	6.	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví	• drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzic. kondici a podporující růst sval.	6.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygienu

Předmět: Tělesná výchova Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	hmoty) • reakce těla při zhoršení rozptyl. podmínek, vhodná úprava pohyb. aktivit		
dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým			
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	• seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu • zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí	6.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením	6.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) • orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topogr. značky, práce s buzolou	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	• sportovní hry • vybíjená - taktika, rozhodnost, pohotovost	6.	
	• košíková - správný postoj při přihrávce, driblíng pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblíngová abeceda (kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování)		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	• doplňkové sport. hry - • minikopaná, házená, florbal, ringet, ringo • průpravná cvičení		

Předmět: Tělesná výchova Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
	• lyžování + snowboarding, • v případě zájmu zákon. zástupců žáků bude škola zařazovat týden. kurz	6.	
	• sportovní hry • přehazovaná - přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	• košíková - dvojtakt, střelba na koš, driblíng se slalomem, nácvik herní činnosti, obranný pohyb		
	• odbíjená - nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem		
	• doplňkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet, průpravná cvičení		
	• atletika - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou)	6.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování • hody granátem a kriketovým míčem, skok do dálky	6.	
	• skok do výšky (flopem)		
	• rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu)		
	• gymnastika - kotoul vpřed a vzad • stoj na ruce se záchranou • přemet stranou se záchranou • přeskok kozy v základní výšce		
	• akrobacie - kotoul plavmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen • výskok na švédskou bednu z trampolíny a seskok do duchen, přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny		
	• kruhy - kotoul vpřed a vzad, houpání v sedě, rotace kolem své osy		

Předmět: Tělesná výchova Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
	hrazda - vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad		
	šplh na laně a tyči		
	moderní gymnastika - cvičení s míčem, švihadlem a tyčí		
	- úpoly - význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost - přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje - sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zředu, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou)	6.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem - základy rytmic. gymnastiky (pohyb. školení zaměřená na ovládání těla a jeho částí podle daného rytmu) - soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní)	6.	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- sebehodnocení v dané pohybové činnosti - zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti - sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny	6.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – komunikace
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	6.	
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- historie olymp. her - MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)	6.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel	6.	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli	6.	

Předmět: Tělesná výchova Třída: prima			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	statistická zjištění - měření délky, rychlosti, výšky práce se stopkami, pásmem	6.	
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohyb. činností	6.	
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- práce s tabulkou (výsledkovou listinou) - doplňování příslušných dat - čtení potřebných dat - zjišťování potřebných dat	6.	
uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky - pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	6.	

Předmět: Tělesná výchova Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím	správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) - rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	7.	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění	7.	

Předmět: Tělesná výchova Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
	nejzatíženějších partií těla		
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	• drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzic. kondici a podporující růst sval. hmoty), • reakce těla při zhoršení rozptýl. podmínek, vhodná úprava pohyb. aktivit	7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým			
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	• seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu • zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí	7.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením	7.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) • orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topogr. značky, práce s buzolou	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	• sportovní hry • vybíjená - taktika, rozhodnost, pohotovost	7.	
	• košíková - správný postoj při přihrávce, driblíng pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblíngová abeceda (kroužení míčem okolo těla, osmička, prohazování)		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Předmět: Tělesná výchova Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
	- doplňkové sport. hry - - minikopaná, házená, florbal, ringet, ringo - průpravná cvičení		
	- lyžování + snowboarding - v případě zájmu zákon. zástupců žáků bude škola zařazovat týden. kurz	7.	
	- sportovní hry - přehazovaná - přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	košíková - dvojtakt, střelba na koš, driblíng se slalomem, nácvik herní činnosti, obranný pohyb		
	odbíjená - nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem		
	doplňkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet, průpravná cvičení		
	atletika - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou)	7.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování - hody granátem a kriketovým míčem, skok do dálky	7.	
	skok do výšky (flopem)		
	rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu)		
	- gymnastika - kotoul vpřed a vzad - stoj na rukou se záchranou - přemet stranou se záchranou - přeskok kozy v základní výšce		
	- akrobacie - kotoul plavmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen - výskok na švédskou bednu z trampolíny a seskok do duchen, přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny		

Předmět: Tělesná výchova Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
	kruhy - kotoul vpřed a vzad, houpání v sedě, rotace kolem své osy		
	hrazda - vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad		
	šplh na laně a tyči		
	moderní gymnastika - cvičení s míčem, švihadlem a tyčí		
	- úpoly - význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost - přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje - sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zepředu, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou)	7.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem - základy rytmic. gymnastiky (pohyb. školení zaměřená na ovládnutí těla a jeho částí podle daného rytmu) - soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní)	7.	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- sebehodnocení v dané pohybové činnosti - zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti - sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny	7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – komunikace
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	7.	
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- historie olymp. her - MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)	7.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel	7.	

Předmět: Tělesná výchova Třída: sekunda			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata, MP vztahy
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	• pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli	7.	
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• statistická zjištění - měření délky, rychlosti, výšky práce se stopkami, pásmem	7.	
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	• aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohyb. činností	7.	
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• práce s tabulkou (výsledkovou listinou) • doplňování příslušných dat • čtení potřebných dat • zjišťování potřebných dat	7.	
uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	• základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky • pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		

Předmět: Tělesná výchova Třída: tercie, kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím	• správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí), rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	8. - 9.	

Předmět: Tělesná výchova Třída: tercie, kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	- žák je schopen individuálního rozcvičení - strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	8. - 9.	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst sval. hmoty), reakce těla při zhoršení rozptyl. podmínek, vhodná úprava pohyb. aktivit	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu - zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí	8. - 9.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity (horolezecká stěna)	8. - 9.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) - orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topogr. značky, práce s buzolou, příprava a organizace orientačního běhu		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	- sportovní hry - košíková - útok, obrana - osobní, zónová, poziční střelba, střelba z dálky, clony, uvolňování hráče s míčem, bez míče		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	odbíjená - přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem, nácvik útoku po přihrávce, blokování		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	- doplňkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet - nácvik útoků a obrany, herní varianty		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Předmět: Tělesná výchova Třída: tercie, kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	sportovní hry odbíjená - příjem podání spodem, vrchem, rozehrání balonu přes nahrávače, nácvik smeče, obrana (bloky), hra v poli	9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	košíková - postupný útok, rychlý protiútok, těsná osobní obrana po celém hřišti	9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	- atletika - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou)	8. - 9.	
	skok do dálky z místa		
	skok do výšky (flopem)		
	rychlé starty (ze stoje, sedu, lehu)		
	- rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování - hody granátem a kriketovým míčem - skok do dálky		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	gymnastika - kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou, stoj na rukou se záchranou, přemet stranou se záchranou na obě strany, přeskok kozy ve zvýšené výšce	8. - 9.	
	- akrobacie - kotoul plavmo z trampolíny přes švédskou bednu do dučen - přeskok vyšší švéd. bedny z trampolíny - nácvik salta		
	kruhy - kotoul vpřed a vzad, stojka, houpání ve visu, houpání v sedě, rotace kolem své osy		
	hrazda - vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad, výmyk		
	šplh na laně a tyči		
	moderní gymnastika - cvičení s míčem, švihadlem a tyčí		

Předmět: Tělesná výchova Třída: tercie, kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	- estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem - soulad pohybu s hudbou (cvičení s náčiním) - aerobic, taebo (aerobic kombinovaný s kickboxovými prvky) - společenské tance	8. - 9.	
	- úpolý - význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost - přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje - sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zředu, obrana proti škrcení), pády (vzad, vpřed, stranou)	8. - 9.	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- sebehodnocení v dané pohybové činnosti, znají a dodržují pravidla dané pohybové činnosti - sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny, s pomocí spolužáků nebo učitele pracují na jejich odstranění	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – komunikace
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	8. - 9.	
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- historie olymp. her - MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel	8. - 9.	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli, organizuje, řídí přebírá roli rozhodčího	8. - 9.	
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	statistická zjištění, odhady, přesná měření (stopky, pásmo)evidují a vyhodnocují zjištěná data	8. - 9.	
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a	- organizace prostoru a pohyb. činností - postupné přebírání některých organizačních a hodnotících	8. - 9.	

Předmět: Tělesná výchova Třída: tercie, kvarta			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
soutěže	úkolů od učitele		
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• práce s tabulkou (výsledkovou listinou) grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace	8.- 9.	
uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	• základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky • pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Klíčovou roli mezi všemi evaluačními činnostmi zaujímá ve školním vzdělávacím programu hodnocení žáka učitelem. V průběhu výchovně vzdělávacího procesu poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu a pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích očekávaných výstupů (vedoucích ke klíčovým kompetencím).

Hlavním účelem hodnocení je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami, a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační formy má vyučující (tam, kde je to možné) vytvářet dostatečný prostor.

Doplňkovou možností pro hodnocení práce žáka je vytvoření „žakovského portfolio“. Žák je hodnocen a zároveň motivován k další aktivitě tím, že jsou shromažďovány různé podklady (materiály) podchycující jeho dovednosti a vědomosti. Z prací v portfolio je pak zřejmá míra zvládnutí tématu či úkolu, žák navíc může portfolio obohacovat i o osobní poznatky (s vědomím a souhlasem žáka), případně o úspěšnou mimoškolní činnost. Zvláště významné je vytváření tohoto portfolio u těch žáků, jimž chybí vnitřní motivace k učení.

Hodnocení žáka na vysvědčení v rámci zvládnutí očekávaných výstupů bude prováděno klasifikací, přičemž chování je hodnoceno odděleně od vyučovacího předmětu. Klasifikační stupně 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 dostatečný, 5 – nedostatečný. Chování žáka 1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé.

Průběžné hodnocení žáka v rámci zvládnutí očekávaných výstupů je prováděno klasifikací.

Základní kritéria, o která se opírá hodnocení:

- Aktivita v hodinách i mimo ně, projevovaná dotazy, včasným plněním úkolů, dobrovolnou činností nad rámec povinností, připraveností žáka na vyučování.
- Různé druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové) podle jednotlivých předmětů. Zkouší se jen učivo probrané a procvičené. Zkoušky jsou oznamovány žákům s dostatečným předstihem.
- Schopnost uplatňování mezipředmětových vazeb a především aplikací daných poznatků.
- Úroveň vyjadřování a prezentace z obecně jazykového, ale i odborného hlediska.
- Schopnost spolupráce se žáky a s učitelem.

Rodiče a zákonní zástupci jsou seznamováni s průběžnou klasifikací prostřednictvím studijních průkazů, kam je klasifikace zaznamenávána. S klasifikací jsou rodiče a zákonní zástupci seznamováni ve čtvrtletních cyklech na třídních schůzkách SRPG. Součástí sdělení o průběžné klasifikaci je také informace o individuálním pokroku žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech.

V pololetí kvarty žák získá Výstupní hodnocení (dle zákona č. 561/2004 Sb.).

6.1.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Tato pravidla jsou samostatným dokumentem, který každoročně schvaluje školská rada a který je pravidelně aktualizován. Současné znění je přístupné na www.gvi.cz.

6.1.2 Sebehodnocení žáků

Součástí výchovně vzdělávací strategie gymnázia je rovněž sebehodnocení žáků.

Předmětem sebehodnocení žáků jsou výsledky samostatné i skupinové práce (prezentace, referáty, výstupy projektů, mediální výstupy, výtvarné práce, hudební a dramatická vystoupení aj.); vlastní učební pokrok za určité časové období; přístup ke studiu; osobní přínos týmové spolupráci a vlastní silné a slabé stránky.

Cílem sebehodnocení žáků na gymnáziu je, aby se žák naučil

- přistupovat kriticky k vlastní práci
- hodnotit práci svoji i práci svých spolužáků
- obhájit výsledky své práce a práce skupiny
- při vynášení soudů používat vhodnou argumentaci
- vyslovit kritiku adekvátním způsobem (hodnotit produkt, nikoliv osobu)
- konstruktivní kritikou produktu podnítit autora k jeho vylepšení

Způsoby (portfolio, dotazník, verbální autoevaluace, rozhovor aj.) i četnost sebehodnocení záleží na charakteru vyučovacího předmětu a rozhodnutí předmětové komise. Pro hodnocení výsledků samostatné a skupinové práce se používají společná kritéria.

6.2 Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy je sebereflexí školy podle vytvořených kritérií a stanovených oblastí. Poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů vzhledem k cílům předem stanoveným. Výstupem celého procesu je každý druhý rok sebehodnotící zpráva analytického charakteru. Ta hodnotí nejen úspěchy, ale poukazuje i na ty cíle, kterých dosaženo nebylo. Je příležitostí pro konstruktivní analýzu nedostatků a formuluje strategie. Umožňuje nastavit proces spolupráce a porozumění všech zainteresovaných skupin s možností zpětného ovlivňování obsahu tohoto školního vzdělávacího programu, neboť ten je svou povahou otevřeným dokumentem. S využitím kritické sebereflexe pak má naše škola možnost zvyšovat kvalitu školního vzdělávacího programu „Proč? ... Proč ne?“ a tím i kvalitu poskytované výchovy a vzdělávání.

Pravidla autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy vychází z příslušné vyhlášky MŠMT. Sumarizace je prováděna pravidelně ve dvouletých intervalech, jak stanovuje vyhláška MŠMT. Oblasti, cíle a metody evaluace jsou shrnuty v následujících přehledech a tabulkách. Závěrem autoevaluačního procesu na konci každého dvouletého období je souhrnná zpráva, která se zpracuje do 31. října příslušného roku.

Metody autoevaluace školy

Hodnocení žáků bude prováděno formou externího a interního testování a hodnocení žáků. Pro externí testy bude využito nabídek firem, které se zabývají tvorbou profesionálních testů. Bude prováděno hodnocení výkonu žáků v soutěžích a olympiádách v okresních a vyšších kolech.

V interním testování a hodnocení budou zadávány kontrolní (srovnávací) čtvrtletní písemné práce ve vybraných předmětech, formou analýz prospěchu žáků (pravidelně čtyřikrát ročně v souladu s klasifikačním obdobím), dále formou hodnocení výkonu žáků v soutěžích a olympiádách (školní kola).

Hodnocení učitelů a vedení školy bude prováděno pomocí těchto nástrojů:

- hospitační činnost ředitele školy, zástupce ředitele školy, popř. se souhlasem ředitele předsedů předmětových komisí
- sebehodnocení ředitele školy, zástupce ředitele školy a výchovného poradce
- pracovní rozhovory
- dotazníková šetření

Oblasti autoevaluace školy

- podmínky ke vzdělávání
- výsledky vzdělávání, spolupráce s rodiči
- průběh vzdělávání
- výsledky žáků
- řízení školy
- úroveň výsledků práce školy

6.2.1 Podmínky ke vzdělávání

Cíle vlastního hodnocení

Rozbor struktury a kvality uchazečů o studium vzhledem k demografickému vývoji na vzdělávací strategii školy. Ověření funkčnosti základního vybavení, prověření ekonomických podmínek školy a materiálního vybavení školy.

Okruh	Evaluační metody	Kritéria	Termíny
Uchazeči o studium	• analýza přihlášek • rozbor statistických údajů o	výsledky přijímacího řízení korespondující s hodnocením	1 x ročně září, říjen

Okruh	Evaluační metody	Kritéria	Termíny
	žácích v kraji a okolních krajích	přihlášených žáků v předchozím vzdělávání	
Ekonomické podmínky	- rozbor výroční zprávy o hospodaření - porovnat dlouhodobý záměr zřizovatele s postupem školy - dotazník – správci sbírek	škola vykazuje vyrovnané hospodaření	1 x za 2 roky březen
Vybavenost školy	- dotazník – žáci, učitelé - výstupy z předmětových komisí - analýza inventarizace	plnění plánu investic; je plněn plán ICT školy; priority jsou stanoveny po následné diskusi všech zaměstnanců	1 x ročně červenec

6.2.2 Výsledky vzdělávání

Cíle vlastního hodnocení

Analyzovat studijní plán, jeho vhodnost vzhledem k zájmům žáků. Analýza pestrosti a vhodnosti metod výuky, posouzení organizace školního roku, analyzovat sestavení rozvrhu hodin a posouzení jeho vhodnosti. Analyzovat podporu školy žáků, spolupráci s rodiči a ostatními institucemi.

Okruh	Evaluační metody	Kritéria	Termíny
Analýza učebního plánu	- dotazníkové šetření – učitelé, žáci - rozbor volitelných předmětů	nabídka volitelných předmětů koresponduje s požadavky žáků	1 x ročně červen
Klima školy	- dotazníkové šetření – učitelé, žáci, rodiče - internetová diskuze	všechny skupiny hodnotí školní klima více jak z 55 % kladně	1 x za 2 roky květen
Projekty	analýza výsledků projektů	předmětové komise vykazují výsledky žakovských projektů	1 x ročně červen
Kurzy a exkurze	- rozbor výstupů z kurzů - zpětné vazby žáků a rodičů	výstup prokáže hlavní cíl	1 x ročně červen
Vztahy s rodiči	- výstupy z jednání školské rady - rozbor podnětů z jednání HV SRPG a třídních schůzek	vedení školy reaguje na všechny připomínky rodičů	1 x ročně září, říjen

6.2.3 Hodnocení průběhu vzdělávání

Cíle vlastního hodnocení

Zhodnotit výuku ve studijních skupinách, posoudit účinnost týmové práce včetně výstupů. Zhodnotit nabídky v práci výchovného poradce a preventisty v oblasti individuálního přístupu k žákům.

Okruh	Evaluační metody	Kritéria	Termíny
Organizační	hodnocení organizačního	studijní skupiny jsou	1 x ročně

Okruh	Evaluační metody	Kritéria	Termíny
členění tříd a skupin	průběhu školního roku	vytvořeny na základě zájmu, schopností žáků	září
Týmová práce a projektová výuka	- výstupy z kurzů - hodnocení hospodářské činnosti	výstupy z kurzů – týmová práce výstupy – prezentace školy	1 x za 2 roky září
Vyučovací metody	- hodnocení výsledků hospitační činnosti - rozbor zápisů předmětových komisí - dotazníky – žáci a učitelé	učitelé využívají aktivizační metody práce	1 x za 2 roky květen
Individuální přístup	- hodnocení výsledků hospitační činnosti - analýza činnosti výchovného poradce	existuje systém nabídek individuálních činností s žáky; žáci využívají nabídky výchovného poradce a preventisty	1 x za 2 roky červen

6.2.4 Hodnocení výsledků žáků

Cíle vlastního hodnocení

Porovnání výsledků testů s výsledky na úrovni kraje a republiky. Preferovat hodnocení žáků ve vztahu k dosažení klíčových kompetencí.

Okruh	Evaluační metody	Kritéria	Termíny
Vědomostní oblasti	testy uskutečňované ve školním roce	výsledky mezi stejnými typy škol jsou na stejné či vyšší úrovni	1 x ročně červen
Plnění klíčových kompetencí	- hodnocení žáků - výstupní hodnocení žáků - výstupy z kurzů a projektů	žáci dosáhnou předepsaných klíčových kompetencí; prezentace výstupů z kurzů a projektů	1 x za 2 roky červen

6.2.5 Hodnocení řízení školy

Cíle vlastního hodnocení

Posoudit řídicí systém školy z pohledu vedení, předmětových komisí a učitelů školy. Pravidelně hodnotit vzdělávání pedagogických pracovníků (interní, externí, sebevzdělávání).

Okruh	Evaluační metody	Kritéria	Termíny
Účinnost řídicího systému	výstupy z pedagogických rad a předmětových komisí	fungování vedení školy a předmětových komisí	1 x za 2 roky říjen
Profesní hodnocení pedagogických pracovníků	rozbor výsledků hospitací	hodnocení učitelů vedením školy, předmětovou komisí a vlastní hodnocení učitelů	1 x za 2 roky prosinec
Vzdělávání pedagogických pracovníků	statistika předmětových komisí	využívání externího vzdělávání, sebevzdělávání	1 x ročně červenec

6.2.6 Hodnocení úrovně výsledků práce školy

Cíle vlastního hodnocení

Hodnotit naplněnost školy. Sledování plnění rozpočtu školy, zejména provozních výdajů. Posoudit možnosti zisku mimo rozpočtových zdrojů a jejich využívání.

Okruh	Evaluační metody	Kritéria	Termíny
Kapacita školy	rozbor zahajovacích výkazů školy a výsledků přijímacího řízení	cílová kapacita je naplněna z více jak 85 %	1 x ročně říjen
Plnění rozpočtu	- pololetní a výroční zprávy o hospodaření - analýza projektů a programů	výsledek hospodaření je vyrovnaný nebo kladný; škola dosahuje na mimorozpočtové zdroje	1 x ročně říjen
Plnění investičních záměrů	rozbor plnění plánu investiční činnosti, odpisového plánu a žádostí o investiční dotace	škola předkládá zřizovateli každý rok svůj investiční záměr	1x ročně říjen